

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooen.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

فصل اول:

مقدمه

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooch.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۵۱۱-۶۶۴۱۲۶۰ تماس حاصل نمایید

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

شکل ۱-۱- نماهایی از نیروگاه بخار

با افزایش مقدار مصرف بالطبع مهندسين و متخصصين شروع به افزایش ظرفیت نیروگاه ها نمودند و تا حدی که امکانات فنی و تکنولوژی وقت اجازه می داد ظرفیت نیروگاه ها افزایش داده شده است .

تعیین ظرفیت نیروگاه بصورت بهینه ، متاثر از فاکتور های متفاوتی می باشد.

امروزه بسیار واضح است که قیمت برق تولید شده با افزایش ظرفیت نیروگاه کاهش

می یابد . البته باید به این موضوع توجه داشت که برای یک نیروگاه افزایش ظرفیت

باعث ازدیاد طول خط انتقال میشود و لذا افت انرژی در طول خط انتقال افزایش می

یابد . با توجه به دو حقیقت فوق الذکر ، تعیین ظرفیت بهینه یک نیروگاه به طور ساده

و ابتدایی توسط تجزیه و تحلیل مخارج نیروگاه در طول عمر آن و مسائل انتقال انرژی

برق می باشد ولی این تحلیل بسیار ساده موضوع می باشد. نکات بسیار دیگری نیز در

تعیین ظرفیت واحد های نیروگاه می تواند موثر باشد که در این پیشگفتار با آن آشنا

شده و در گزارش به طور مفصل شرح داده می شود و نتیجه گیری های لازم اتخاذ

خواهد گردید .

فاکتورهای مهم در تعیین ظرفیت واحد:

پس از مشخص شدن و تعریف مقدار بار مورد نیاز برای زمان حال و آینده، ظرفیت کل نیروگاه تعیین می شود. میتوان گفت که کمترین مقدار مورد نیاز برای ظرفیت نیروگاه حداقل می بایست برابر با بار پیک یا بالاترین مقدار مصرف مورد نیاز باشد.^۱

عوامل و فاکتورهایی که در تعیین ظرفیت و قدرت واحدهای تشکیل دهنده یک نیروگاه موثر می باشند عبارتند از:^۲

الف) جنبه های اقتصادی در انتخاب و تعیین ظرفیت واحد.

ب) قابلیت اطمینان در سیستم تامین کننده برق.

ج) قابلیت عملیاتی و فنی.

د) حساسیت نسبت به مسائل غیر قابل پیشگویی و نامطمئن.

ه) تامین بودجه جهت ساخت.

و) مسائل خاص طراحی.

ز) محل و موقعیت نیروگاه و مسائل محیط زیست.

ک) جاده و راه های ارتباطی.

ل) امکانات ساخت در داخل کشور.

م) امکانات تعمیرات و بهره برداری در داخل کشور.

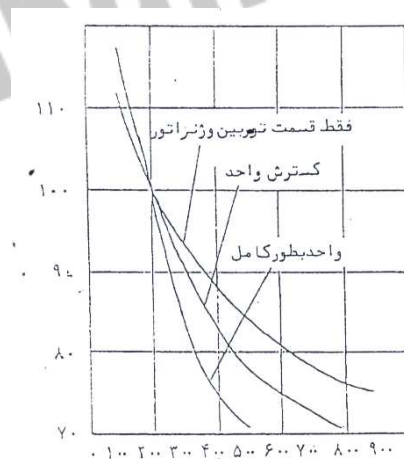
1- power station engineering an economy , by vopat p . 597
2- plant size and strategy planning

ت) مسائل شبکه .

نکات فوق مهمترین عواملی میباشند که در تعیین ظرفیت نیروگاه دخالت دارند . برای آشنا شدن با هریک از فاکتور های فوق در این پیشگفتار توضیحات مختصری به شرح زیر داده میشود :

الف) جنبه های اقتصادی در انتخاب ظرفیت واحد :

علت اصلی انتخاب واحد های بزرگ مسئله اقتصادی بودن آنها می باشد . با افزایش ظرفیت نیرو گاه هزینه نسبی ساخت آن کاهش می یابد .^۱
واحد سنجش اقتصادی در مورد نیروگاه های تولید برق معمولاً بر اساس دلار بر کیلووات ساعت می باشد که نسبت به ظرفیت نیروگاه بر حسب مگاوات ترسیم می گردد .

شکل ۱-۲ تغییرات هزینه نسبی ساخت بر اساس ظرفیت واحد

1- associated electric industries limited , england

منحنی اول هزینه ساخت جهت گسترش واحدهای موجود و منحنی دوم هزینه ساخت جهت گسترش واحدهای موجود و منحنی سوم هزینه ساخت واحد به طور کامل نشان داده شده است .

به طور کلی طبق مطالعات انجام شده توسط *EPRI* و مقالات ارائه شده *IEEE* افزایش قیمت واحد بر حسب افزایش ظرفیت واحد مطابق رابطه زیر بیان می شود.

$$C(S) = KS^{(1-a)}$$

در این رابطه :

$C(S)$ قیمت نیروگاه

S ظرفیت واحد

K ضریب ثابت

A ضریبی که بستگی به کیفیت مهندسی و تکنولوژی واحد فاکتورهای اقتصادی هر کشور دارد .

منظور از ارائه رابطه فوق صرفاً اشاره به نحوه تغییرات قیمت یک نیروگاه (C) بر حسب ظرفیت آن می باشد.

ب- قابلیت اطمینان در سیستم :

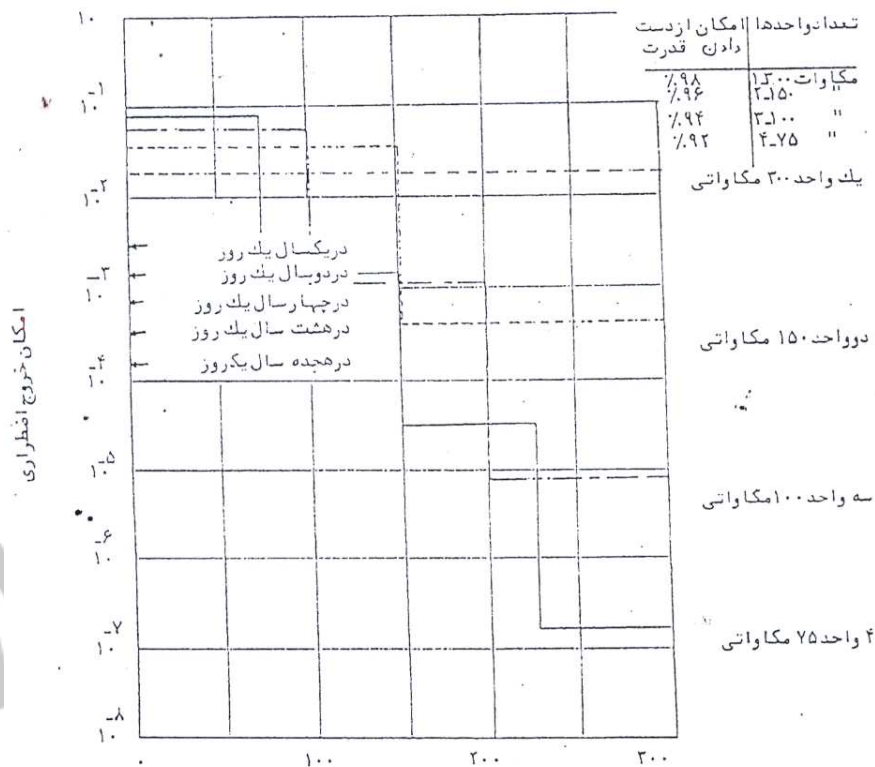
یکی از محدودکننده های مهم در افزایش ظرفیت واحد مسئله قابلیت اطمینان سیستم می باشد .

در اکثر موارد قبول قطع برق منطقی نیست. مثلاً متوقف شدن خط تولید یک کارخانه صنعتی در اثر قطع برق ممکن است باعث خسارات و صدمات مالی بسیار زیادی گردیده و یا مواد اولیه در حال ساخته شدن به کلی از بین برود. در موارد دیگر قطع برق ممکن است حیاتی باشد مثل سیستم هوارسانی در بعضی از فعالیت های صنعتی و معدن و برق بیمارستان ها و غیره که ممکن است باعث مرگ یا صدمات جبران ناپذیری گردد.

بنا به دلایل فوق می بایست پیش بینی هایی به عمل آید تا بتوان تولید برق را بطور مداوم و در حد وسط مطلوب نگه داشت.

اکثر سیستم های برق مقداری به صورت نهان در خود موجود دارند که این مقدار را می توان با کاهش در ولتاژ تا حدی بدست آورد. شکل 2-1 ایش دهنده احتمال خروج اجباری واحد ها بر حسب ظرفیت واحد خارج شده از سیستم می باشد.

با ملاحظه این شکل می توان به این نتیجه رسید که با یک واحد ۳۰۰ مگاواتی احتمال از دست دادن تمام برق بسیار زیاد و با داشتن ۴ واحد ۷۵ مگاواتی احتمال از دست رفتن برق به طور فزاینده کاهش پیدا می کند.^۱

شکل ۱-۳ مکان از دست دادن برق بر اساس ظرفیت طرفیت و تعداد واحدهای انتخاب شده

ج- قابلیت عملیاتی و فنی:

همانطور که قابلیت اطمینان سیستم به طور وضوح تابع ظرفیت نیروگاه میباشد، قابلیت عملیاتی^۱ و فنی نیز از نظر اصولی میبایست تابع ظرفیت نیروگاه باشد. نکته مهم اینست که در واحدهای با ظرفیت بالا صرفنظر از هزینه و زمان لازم برای تعمیرات، جایگزین برق از دست رفته می تواند بر روی قابلیت عملیاتی وقتی تاثیر داشته باشد.

1- capacity factor and availability.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

هنگامی که ظرفیت واحد زیاد باشد تامین برق از دست رفته توسط نیروگاه های گازی

یا بخاری بسیار مشکل تر از تامین برق از دست رفته توسط واحد های با ظرفیت

کوچکتر می باشد .

د- حساسیت نسبت مسائل غیر قابل پیشگوئی و نامطمئن :

به طور کلی عوامل بسیار زیادی میتواند برنامه ساخت نیروگاه را تحت تاثیر قرار دهد .

خصوصا اگر ظرفیت نیروگاه بالا باشد امکان دارد که رشد بار تغییر پیدا کند و یا مقدار

سرمایه گزاری جهت ساخت تغییر نماید .

ه - تامین بودجه جهت ساخت :

فاکتور بودجه و تامین آن در ساخت نیروگاه جدید با واحد های بزرگ بشدت میتواند تحت تاثیر عوامل نامعلوم و غیر قابل انتظار قرار گیرد . عواملی مانند تورم و یا نابسامانی های اقتصادی براحتی می تواند برنامه های ساخت واحد های با ظرفیت بالا را کاملا بهم ریخته و احداث نیروگاه با ظرفیت بزرگ را کاملا متوقف نماید .

و - مسائل خاص در طراحی :

مسئله اقتصادی در تعیین ظرفیت واحد نیروگاه بستگی به نوع نیروگاه نیز دارد . مثلاً واحد های نیروگاه اتمی از ظرفیت بالاتری برخوردار می باشند .

در حالی که نیروگاه های زغال سنگی و سوخت فسیلی از واحد هایی با ظرفیت کوچکتری تشکیل می گردند . لازم به ذکر است که در این گزارش فقط نیروگاه های حرارتی با سوخت فسیلی مورد بررسی قرار خواهد گرفت .

ز - محل و موقعیت نیروگاه :

یکی از دیگر از پارامترهای موثر در تعیین ظرفیت نیروگاه محل و موقعیت آن می باشد که خود متاثر از عوامل زیر می باشد :

الف : منابع زیر زمین آب

ب : میزان آلودگی مجاز

لازم به ذکر می باشد که طبق روش دومی ، ارتفاع موثر دودکش از رابطه زیر به دست

می آید :

$$H = \frac{A.Q.F.m}{C_M} \cdot \frac{n}{R.\Delta T}$$

که در آن :

H ارتفاع دودکش (متر)

A ضریبی که به توزیع نامتعادل درجه حرارت در جو بستگی دارد .

(بدون واحد)

Q مقدار کلی خروج عناصر الوده کننده از تمام دودکش های نیروگاه

(گرم در ثانیه) .

F ضریب مربوط به سرعت نشست ناخالصی های موجود در هوا ،

این مقدار برای SO_2 برابر با ۱ می باشد (بدون واحد) .

M ضریب مربوط به سرعت نشر دود (بدون واحد) .

ماکزیمم حد تمرکز نشست عناصر الوده کننده در سطح زمین است که به طور متوسط

در ۲۰ دقیقه اندازه گیری می شود (میلی گرم بر متر مکعب)

N تعداد دودکش های مشابه و هم ارتفاع .

R مقدار کلی خروج گاز از تمامی دودکش ها (متر مکعب در ثانیه)

T اختلاف درجه حرارت گازهای خروجی و حرارت محیط

بنابراین با افزایش تعداد واحد ها (n) ارتفاع دودکش نیز افزوده شده و نتیجتاً در

برگیرنده هزینه ساخت بیشتری می باشد

ز- جاده ها و راه های ارتباطی :

کشور ایران از نظر وضعیت پستی و بلندی های طبیعی دارای ساختار بسیار خاصی می باشد

در گزارش ، مطالعات راه ها فقط از نظر اشنایی با محدودیت های موجود در ایران انجام خواهد گرفت و باید در نظر داشت که محدودیت راه ها برای هر پروژه فرق میکند و نمی توان یک قانون کلی و جامع برای محل قطعات سنگین و یا حجم در جاده های ایران بدست آورد .

در هر پروژه بسته به محل اجرای آن می بایست بر طبق شرایط اقلیمی راه مناسب را بررسی و بر اساس امکانات موجود ظرفیت واحد را تعیین کرد . البته در این مورد باید در نظر داشت که افزایش ظرفیت واحد لزوماً باعث افزایش وزن یا حجم دستگاه ها نمی گردد و معمولاً وزن و حجم دستگاه ها بستگی به کشور سازنده و پیشرفته بودن تکنولوژی ساخت دارد .

ل- امکانات ساخت در داخل کشور :

مطالعه امکانات ساخت در داخل کشور و ارتباط آن با تعیین ظرفیت واحد یکی دیگر از مسائل مورد بحث در این گزارش خواهد بود .

در ضمن باید اشاره نمود که در این گزارش امکانات عینی و همچنین امکانات بالقوه ای که در حال حاضر در کشور موجود می باشد و بعضی هنوز به طور کامل به بهره برداری نرسیده اند ، مورد ارزیابی قرار گرفته است . مسلم است که بسیاری از این گونه توانایی ها را میتوان با برنامه ریزی و مدیریت صحیح در آینده نزدیک به فعلیت در آورده و از آنان بهره جست .

م - امکانات تعمیر و بهره برداری در داخل کشور :

افزایش ظرفیت نیروگاه همراه با پیشرفت در تکنولوژی انجام میگیرد . برای دستیابی به ظرفیت های بالاتر نیاز به افزایش فشار و درجه حرارت در دیگ بخار و توربین می باشد . افزایش فشار و درجه حرارت نیاز به تکنولوژی بهتر و پیشرفته تر در ساخت ، بهره برداری و تعمیرات دارد . بنابراین هر قدر ظرفیت نیروگاه بیشتر باشد ، پیچیدگی دستگاه ها از نظر نگهداری و تعمیرات و همچنین بهره برداری بیشتر می گردد .

ن - مسائل شبکه :

ظرفیت نیروگاه اثر مستقیم بر روی شبکه دارد . در صورتی که ظرفیت نیروگاه طوری انتخاب گردد که با از دست دادن واحد شبکه و یا قسمتی از آن از دست برود این ظرفیت مناسب نخواهد بود . مسائل بسیار زیادی در رابطه با ظرفیت نیروگاه در ارتباط

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

با شبکه میباشد که در متن گزارش به طور مفصل و مبسوط در باره آن بحث و نتیجه

گیری خواهد شد .

www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com

فصل دوم:

بررسی شرایط و محدودیت های
شبکه حاکم بر انتخاب ظرفیت واحد
های نیروگاه ها (پایداری شبکه)

در این بخش اثر خروج یک واحد بخاری با ظرفیت مشخص از شبکه بر روی فرکانس مورد بررسی قرار می گیرد. برای تحلیل این مسئله از مدل های کنترلی یک سیستم قدرت ساده کمک گرفته شده و شبیه سازی توسط کامپیوتر انجام گرفته است. در حالت کلی سیستم قدرتی پایدار محسوب میگردد که پس از بروز اختلال و خطایی در آن بتواند سنکرونیزم خود را حفظ کند یا به عبارت دیگر بتواند در صورت به وجود آمدن خطا مجدداً به حالت عادی باز گردد. بدیهی است سیستمی که نتواند همزمانی (سنکرونیزم) خود را حفظ کند ناپایدار خواهد شد.

موضوع ناپایداری در یک سیستم به هم پیوسته وابسته به عوامل مختلفی است که مهمترین آنها عبارتند از:

الف) بروز اتصال کوتاه در روی خطوط انتقال نیرو

ب) خروج اضطراری واحدها

ج) خروج بارهای بزرگ به طور همزمان

د) اضافه بار ناگهانی

ه) اضافه بار تدریجی

موارد سوم و چهارم یعنی قطع بار و اضافه بار ناگهانی تقریباً اثری مانند مورد دوم دارند یعنی اثر این دو نوع اتفاق را می توان با خروج اضطراری اضطراری واحدها

مدل نمود . در این نوع حوادث ، تغییرات فرکانس در محدوده مجاز مشخص کننده

پایدار بودن سیستم است .

پایداری با توجه به نوع و میزان اغتشاش و اخلاص وارده بر سیستم به سه نوع تقسیم می گردد .

الف) پایداری حالت مانا (ماندگار)

ب) پایداری دینامیک

ج) پایداری گذرا

مهمترین مسئله در بررسی پایداری حالت مانا تعیین بیشترین میزان تولید نیروگاه میباشد . بعبارت دیگر در این حالت که بارگزاری بر روی نیروگاه آرام و تدریجی صورت می گیرد . تعیین حد نهایی توانی که می توان از ماشین گرفت . در حقیقت همان تعیین حد پایداری سیستم است .

به طور کلی از آنجایی که پیکره یک سیستم قدرت به هم پیوسته بزرگ بواسطه ترکیب بارها و کم و زیاد شدن آنها دائما در حال تغییر است بنابراین پایداری دینامیک همواره مطرح می باشد . تغییرات بار در سیستم و یا تغییرات فرکانس و یا سرعت واحد های بوجود آورنده نوسانات در سیستم می باشند که اگر این نوسانات دفع و یا سریع مستهلک گردند . سیستم پایداری دینامیک خود را بازیافته است . و اگر این نوسانات مستهلک نگردند و برای مدت طولانی ادامه یابند سیستم پایداری خود را از

دست خواهد داد. در مطالعات پایداری دینامیک، نحوه ارتباط مابین سیستم تحریک،

گاورنر، توربین و سیستم الکتریکی مورد بررسی و تحلیل قرار می گیرند.

پایداری گذرا که بیشتر به حوادثی چون بروز خطا در سیستم (اتصال کوتاه)، خروج

واحد از شبکه و یا تغییر ناگهانی بار مربوط می شود باعث بوجود آمدن تغییرات

شدیدی در سیستم می گردد که در صورت حاد بودن نوع آن، این مسئله باعث خروج

از حالت همزمانی واحد ها می گردد.

پایداری گذرا خود به دو بخش پایداری یک متغیره تقسیم می گردد. پایداری (یک

متغیره) بر مبنای مدل یک ژنراتور واحد بدون سیستم کنترل می باشد و پریود زمانی

مورد مطالعه در این بخش ۱ ثانیه پس از بروز خطا می باشد. اگر در طی مدت زمان ۱

ثانیه پس از خطا های سیستم سنکرونیزم خود را حفظ نمایند سیستم پایدار

نامیده می شود.

در پایداری چند متغیر اثر سیستم های کنترل ژنراتور نیز در نظر گرفته می شود که

منطقاً این موضوع بر روی مدت زمان بررسی تاثیر گذاشته و آن را افزایش می دهد و

همچنین مدل ماشین نیز تغییر می کند.

در پایداری گذرا خطرناک ترین مسئله بروز اتصال کوتاه است که چنانچه سریع

برطرف گردد. سیستم پایدار می ماند و در غیر اینصورت پایداری و خروج از

سنکرونیزم بوجود می آید.

امروزه در تحلیل دینامیکی سیستم های قدرت ، مطالعات پایداری گذرا از اهمیت و موقعیت خاصی برخوردار می باشد . با توجه به اینکه در این بخش خروج واحد ها و بررسی اثر ظرفیت آنها در پایداری شبکه مورد نظر بوده و پایداری در اثر اتصال کوتاه مورد بحث نمیباشد . لذا در این راستا تغییرات فرکانس شبکه در اثر خروج یک واحد در طی چند ثانیه اول مورد بررسی قرار خواهد گرفت در بررسی عوامل موثر بر تغییر فرکانس . در ابتدا بایستی مهمترین مسئله یعنی اثر تغییر توان بر فرکانس را بررسی نمود .

به طور کلی در یک سیستم قدرت بهم پیوسته که از تنوع مصرف کننده ها برخوردار است همواره تامین قدرت و یا توان اکتیو و راکتیو مصرف کننده ها از اولویت بسیار بالایی برخوردار است . توان های اکتیو و راکتیو ثابت نبوده و با توجه به نوع بار در حال تغییر میباشند یا بعبارتی این توانها کم و زیاد میگردد .

تغییر و کنترل توان راکتیو توسط تحریک ژنراتورهای سنکرون یا در مدار آوردن یا خارج کردن خازن ها و راکتورها انجام می گیرد . کنترل توان راکتیو در شبکه نقش اساسی دارد چرا که تنظیم ولتاژ نقاط مختلف در شبکه به همین عامل مربوط می شود . به منظور تغییر و کنترل توان راکتیو بایستی انرژی ورودی به توربین ژنراتورها را تغییر داد به عبارتی دیگر بایستی مثلا بخار ورودی به توربین واحد های بخار یا میزان آب ورودی به واحد های آبی را تغییر داد . بدیهی است در زمانی که تقاضای بار بالا

می رود اگر نتوان انرژی مورد نظر را تامین نمود در این صورت فرکانس افت خواهد کرد . خروج یک واحد به طور ناگهانی از مدار افت فرکانس را ایجاد می کند و در طی چند ثانیه اول فرکانس با توجه به ظرفیت واحدی که از مدار خارج شده کاهش می یابد و چنانچه واحد های دیگر در حالت بار کامل نبوده و بتوانند افت توان بوجود آمده را جبران نمایند فرکانس از حد مشخصی پایین تر نیامده و سیستم پایدار خواهد ماند و در غیر اینصورت فرکانس افت خواهد کرد و چنانچه از حد مجاز فرکانس کار بقیه نیروگاه ها پایین تر رود باعث قطع آنها شده و سیستم بطوریکه ناپایدار شده از دست خواهد رفت .

مدلسازی :

یک شبکه به هم پیوسته قدرت شامل واحد های متعدد تولید ، خطوط انتقال ، مصرف کننده های مختلف و ... می باشد . جهت بررسی اثرات خروج یک واحد از شبکه بخصوص بررسی اثرات ظرفیت واحد ها در پایداری سیستم ، مدل کردن سیستم قدرت بصورت گسترده به همراه سیستم انتقال معمولاً ضروری نمی باشد . بلکه می توان مدل را به طور خیلی ساده به صورت یک مجموعه تولید انرژی الکتریکی و یک مجموعه مصرف کننده (بار) در نظر گرفت .

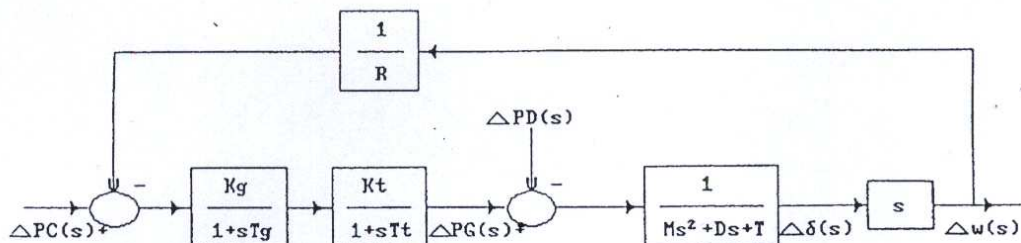
بدهی است یک مجموعه تولید خود شامل قسمت های مختلف همانند بویلر ، توربین ، سیستم تحریک ، سیستم کنترل و ... می باشد . از اجزاء مهم این سیستم می توان به

گاورنر ، توربین و ژنراتور اشاره نمود . مشخصه اصلی گاورنر سرعت عملکرد و یا ثابت زمانی آن است و در مورد توربین و ژنراتور این مشخصه علاوه بر سرعت عملکرد (ثابت زمانی) انرژی جنبشی ذخیره شده در آنها نیز می باشد .

با توجه به اینکه تمامی سیستم تولید به صورت یک واحد با ظرفیتی معادل ظرفیت کل شبکه در مدل در نظر گرفته می شود لزوما ارتباط ثابت زمانی گاورنر واحد تولید مدل شده با ثابت زمانی گاورنرهای مختلف متعلق به نیروگاه ها بایستی مشخص گردد . همچنین این موضوع در مورد ثابت اینرسی و ثابت زمانی توربین واحد تولید مدل شده با نیروگاه های تشکیل دهنده و به طور کلی تمام فاکتور ها و عوامل که در مدل مطرح اند بایستی در نظر گرفته شوند .

تا کنون برای مدل کردن یک مجموعه تولید و مصرف روش های مختلفی پیشنهاد شده است که در اینجا شرح مختصری آورده می شود .

سیستم کنترلی شکل ۱-۲ مدل یک واحد تولید متصل به بار را نشان می دهد . واحد تولید در این مدل شامل توربین ، گاورنر و ژنراتور می باشد

شکل ۱-۲ مدل یک واحد تولید متصل به بار

در این مدل پارامترهای سیستم بدینگونه تعریف می شوند:

P_C تغییر توان ورودی

P_D تغییر بار مصرفی

K_g ضریب تقویت گاورنر

T_g ثابت زمانی گاورنر

K_t ضریب تقویت توربین

T_t ثابت زمانی توربین

H ثابت اینرسی

M ممان اینرسی

D ضریب میرایی

T ضریب سختی

$\Delta\delta$ تغییر زاویه الکتریکی ژنراتور

ΔW تغییر سرعت زاویه ای

R تغییرات سرعت زاویه ای بر تغییرات بار

در ضمن :

$$\Delta W = 2\pi\Delta F$$

$$R = \frac{\Delta W}{\Delta P}$$

$$M = \frac{H}{\pi f}$$

با توجه به تعریف *Droop* خواهیم داشت :

$$Droop =$$

$$= \frac{\Delta f / f}{\Delta P / P}$$

$$= \frac{\Delta W / W}{\Delta P / P}$$

$$= \frac{\Delta W / W}{P(p.u)}$$

در مدل شکل ۱-۲ تغییرات توان ها بر حسب واحد منظور می گردند . لذا :

$$R = \frac{\Delta W}{P(p.u)}$$

با توجه به رابطه $DROOP = \frac{\Delta W / W}{P(p.u)}$ داریم :

$$Droop = \frac{\Delta W / W}{P(p.u)}$$

$$= \frac{R}{W}$$

$$\Rightarrow R = W * Droop$$

همانطور که مشاهده می گردد در این مدل ساده اثر تنظیم کننده ولتاژ (AVR) منظور

نگردیده است . معمولا فرضیات ساده کننده زیر در مورد این مدل در نظر گرفته می

شود .

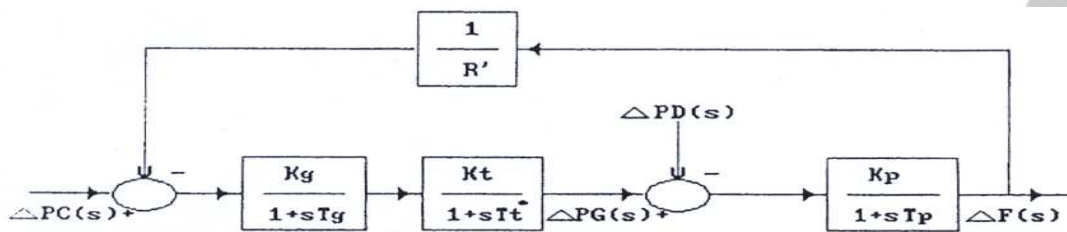
- توربین ساده و دارای یک ثابت زمانی (یک مرحله ای) است .

- مقدار $Kg * Kt = 1$ در نظر گرفته می شود .

- ضرایب t, d صفر و یا حدود صفر می باشد .

سیستم کنترلی شکل ۲-۲ مدل دیگری از یک واحد تولیدی و بار خروجی را نشان می

دهد .

شکل ۲-۲ مدل دیگری از یک واحد تولیدی و بار خروجی آن

در این مدل گاورنر و توربین شبیه به مدل معرفی شده قبلی می باشد اما مدل ژنراتور

و سیستم قدرت تغییرات کوچکی پیدا کرده است . همچنین خروجی در این سیستم

کنترل $\Delta F(S)$ یعنی تغییر فرکانس است . حال آنکه در سیستم کنترلی قبل خروجی

$\Delta W(S)$ بود که البته از مدل قبل نیز می توان $\Delta F(S)$ را استخراج نمود در این مدل

پارامترهای مشابه با پارامترهای سیستم قبل دارای تعریف یکسانی می باشند .

پارامترهای جدید نیز بدینگونه معرفی می گردند .

Kp - ضریب تقویت ژنراتور و سیستم قدرت (سیستم الکتریکی)

Tp - ثابت زمانی ژنراتور و سیستم قدرت (سیستم الکتریکی)

R' - تغییرات فرکانس بر تغییرات بار

در اینجا نیز مانند مدل قبلی منظور از ژنراتور و سیستم قدرت ، سیستمی شامل تولید و

مصرف قدرت الکتریکی می باشد . همچنین در این مدل نیز $Kg * Kt = I$ در نظر گرفته

می شود .

همانند مدل قبلی رابطه بین R' و $Droop$ عبارت است از :

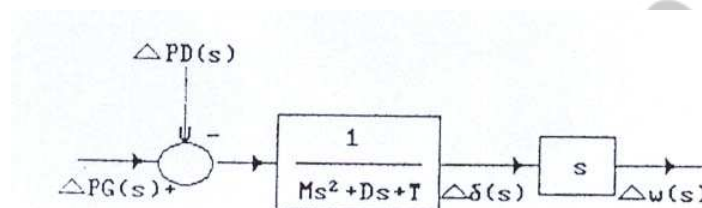
$$R' = f_o * Droop$$

مدل شکل شماره ۲-۲ مدل دیگری از یک واحد تولیدی و بار خروجی را نشان می دهد .

در حقیقت مدل ساده شده سیستم شکل شماره ۲-۱ است . این مطلب را با توجه به

بلوک دیاگرام این دو سیستم می توان توضیح داد . بدین منظور یک بار دیگر مدل

ژنراتور و سیستم قدرت و خروجی شکل شماره ۲-۱ را در نظر می گیریم .

شکل شماره ۲-۳ بخش خروجی و سیستم الکتریکی مدل اول

مطابق با شکل شماره ۲-۳ بخش خروجی و سیستم الکتریکی مدل اول

مطابق با شکل شماره ۲-۳ نسبت خروجی به ورودی و

نسبت خروجی به ورودی و دیاگرام فوق به شرح زیر است :

$$\Delta P_G = \frac{\Delta W(S)}{(S) - \Delta P_D(S)} = \frac{S}{M_G + D_S + T}$$

با توجه به اینکه $F(S) = 2$ می باشد لذا :

$$\frac{\Delta F(S)}{\Delta P_G(S) - \Delta P_D(S)} = \frac{1}{2\pi} \frac{S}{M_{S^2} + DS + D}$$

با در نظر گرفتن $T=0$ داریم :

$$\frac{\Delta F(S)}{\Delta P_G(S) - \Delta P_D(S)} = \frac{S}{2\pi M_{S^2} + 2\pi DS}$$

$$= \frac{1}{2\pi M_S + 2\pi D}$$

$$= \frac{1}{2\pi D} \frac{1}{1 + \frac{M}{D} S}$$

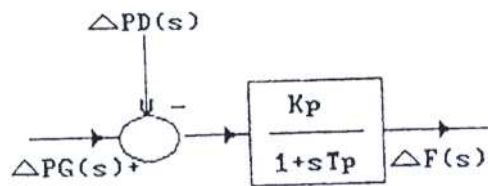
با در نظر گرفتن :

$$\frac{1}{2\pi D} = Kp$$

$$\frac{M}{D} = \frac{H}{\pi f \cdot D}$$

$$= T_p$$

شکل شماره ۲-۳ ورت شکل شماره ۲-۴ در خواهد آمد:

شکل شماره ۲-۴ مدل ساده شده ژنراتور سیستم قدرت

مدل شکل فوق مطابق با شکل شماره ۲-۱ می باشد .

البته R ، R' در دو سیستم یکی نیستند . چراکه خروجی در سیستم اول $\Delta W(S)$ و در

سیستم ۲ $\Delta F(S)$ می باشد و از آنجایی که $W(S) = 2\pi F(S)$ لذا $R = 2\pi R'$ با بررسی

دو مدل ارائه شده مشاهده می گردد که هر دو سیستم دارای دو ورودی و یک

خروجی می باشند . ورودی ها عبارتند از :

الف) تغییر قدرت تولیدی (ΔPC) که در نیروگاه این عمل توسط تغییر دهنده ،

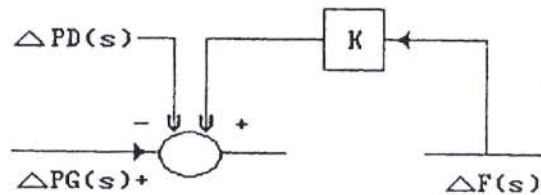
سرعت ($Speed-charger$) انجام میگیرد .

ب) تغییر بار مصرفی (ΔP_D)

خروجی ها در مدل اول تغییر سرعت زاویه ای و در مدل دوم تغییر فرکانس میباشد .

در مدل های فوق می توان کل سیستم تولید را همانند یک واحد در نظر گرفت و خروج واحد های حقیقی از سیستم که در حقیقت نوعی عدم تعادل در سیستم تولید و مصرف بوجود می آورد را با تغییر بار شبیه سازی نمود که در هر دو مدل با ΔP_D نشان داده شده است .

به منظور کامل کردن دو مدل پیشنهاد شده بایستی یک نکته را در نظر گرفت و آن اینکه هنگام خروج ناگهانی یک واحد که منجر به تغییر فرکانس سیستم می گردد ، بار سیستم نیز در اثر تغییرات فرکانس شبکه دستخوش تغییرات می گردد . تغییرات توضیح داده شده را به صورت شکل ۱-۵ در سیستم می توان منظور نمود .

شکل ۲-۵ اثر تغییر فرکانس در بار مصرفی

نرخ تغییرات بار نسبت به فرکانس تقریباً برای یک شبکه مشخص ثابت می باشد .

ضریبی به نام d با تعریف زیر این نسبت را مشخص می کند .

ضریب d با توجه به نوع بار ها و ترکیب های مختلف مصارف صنعتی ، تجاری و

خانگی ، معمولاً در محدوده ۷-۰/۵ تغییر می کند . یک مقدار معمول برای d عدد ۲

است .

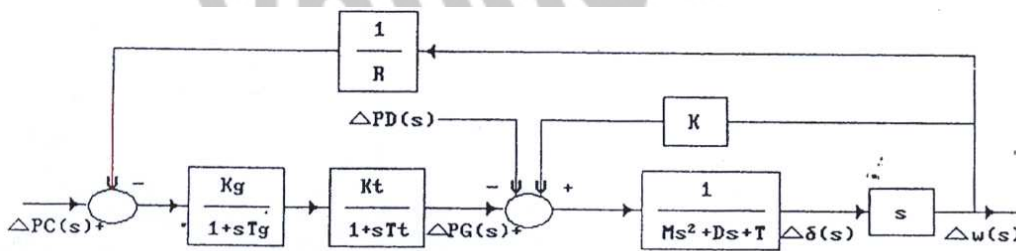
$D=2$ به این معنی است که برای یک درصد تغییرات فرکانس مقدار بار مصرفی ۲

درصد خواهد کرد .

در بررسی اثر ظرفیت واحد ها در پایداری سیستم برق ایران از مدل شکل شماره ۲-۱

استفاده شده است که به این مدل بایستی اثر تغییرات بار در اثر تغییر فرکانس اضافه

گردد . شکل شماره ۲-۶ مدل اصلاح شده را نشان می دهد .

شکل ۲-۶ مدل اصلاح شده شکل ۲-۱

بر اساس مدل فوق برنامه کامپیوتری تهیه شده است توسط این نرم افزار می توان اثر

تغییرات پارامترهای مختلف در سیستم از جمله خروج مقداری از ظرفیت تولید و یا به

عبارت دیگر خروج ۱ یا ۲ واحد از مجموعه تولید در سیستم برق را بررسی و در

نتیجه افت فرکانس ناشی از آن را بدست آورد .

وضعیت نیروگاه های موجود و بار مصرفی سیستم

ظرفیت نصب شده (ظرفیت موجود) در سال ۱۳۷۲ در شبکه سراسری به هم پیوسته

ایران مطابق با جدول شماره ۱-۱ می باشد .

همانطور که مشاهده می گردد مجموعه ظرفیت نصب شده واحد های بخاری ۸۱۶۸/۵

مگاوات . واحد های گازی ۳۵۸۱/۵ مگاوات و واحد های آبی ۱۹۱۵ مگاوات می

باشد . که کل ظرفیت نصب شده با توجه به در نظر گرفتن واحد های دیزلی ۱۴۱۷۵

مگاوات می باشد .

در همین سال بار پیک شبکه سراسری ۱۲۳۵۸ مگاوات پیش بینی شده است .

وضعیت شبکه سراسری در چند سال آینده

مطابق با برنامه توسعه و ساخت نیروگاه های جدید ظرفیت های در حال ساخت که تا

۱۳۷۵ به بهره برداری می رسد در جدول ۱-۲ مندرج می باشد:

جدول ۱-۲ : مجموعه ظرفیت نیروگاه های در حال ساخت بر حسب مگاوات متناسب

با زمان بهره برداری

۱۳۷۵	۱۳۷۴	۱۳۷۳	۱۳۷۲
۲۶۴	۲۴۰۸	۴۳۵۲	۲۱۱۷

همانطور که دیده می شود . بر اساس این آمار ها تا پایان سال ۱۳۷۵ میزان ظرفیت

نسب شده شبکه سراسری به ۲۳۳۱۶ مگاوات خواهد رسید .

با توجه به آن که معمولا ۲۰ تا ۳۰ درصد ظرفیت نصب شده به دلایل مختلف از جمله

تعمیرات دوره ای ، تعمیرات اضطراری ، عدم امکان گرفتن بار کامل از هر واحد و ...

نمی تواند مورد بهره برداری قرار گیرد لذا تولید عملی در سال ۱۳۷۵ تقریبا برابر

$$۱۷۵۰۰ = ۱۷۴۸۷ = ۲۳۳۱۶ \times ۷۵\% \text{ مگاوات می باشد .}$$

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

پیک بار سال ۱۳۷۲ برابر ۱۲۳۵۸ مگاوات پیش بینی شده است . با توجه به نرخ رشد

۷-۸ درصد بار در هر سال مقدار پیش بینی شده در سالهای اتی مطابق جدول ۲-۲

خواهد بود .

www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com
www.kandoo.cn.com

نیروگاه های موجود شبکه سراسری ایران

مگاوات	نیروگاههای گازی	مگاوات	نیروگاههای بخاری
۱۳×۲۸	ری	۴×۲۲۰	نکا (شهید سلیمی)
۱۸×۳۱		۴×۱۵۶	شهید منتظر قائم
۳×۷۵/۵		۲×۱۲۰	شهید بهشتی
۶×۳۱		۳×۸۲/۵	بعثت
۱×۲۱		۴×۱۲۵	شهید فیروزی
۲×۵۵		۲×۳۷/۵	اصفهان
۲۱+۲×۵۳		۱×۱۲۰	
۲×۱۱		۲×۳۲۰	شهید منتظری
۲×۲۳/۵		۴×۲۰۰	فولادسازی
۱۵+۱۹		۲×۱۲۵	
۱×۱۸	۱×۶۰		
۳×۱۹	۱×۵۵	رامین	
۲×۲۸	۲×۳۱۵	مدحج	
۲×۲۶	۲×۱۳۵	تبریز	
۲×۳۰	۲×۳۸۷	بندر عباس	
۲×۱۳۷+۱×۳۰	۴×۳۲۰	زرند	
۲×۲۱/۵	۲×۳۰	حصانای مس سرچشمه	
۱×۹/۵	۲×۹	شهید رجایی	
۱×۱۰۸	۲×۲۵۰	مجموع واحدهای بخاری	
۱×۵۰	۸۱۶۸/۵		
۳×۱۱/۵			
۷×۲۲			
۲×۲۸			
۴×۲۱			
۲×۲۶			
۲×۱۲			
۲×۸			
۲×۲۱/۵			
۵×۱۸			
۴×۲۰			
۱×۳۰			
۴×۱۴۰			
۲×۱۲۰			
۳۵۸۱/۵			
۵۱۰			

مگاوات	نیروگاههای آبی
۴×۲۵۰	شهید عباسپور
۸×۶۵	دز
۵×۱۷/۵	سفیدرود
۲×۴۵/۵	امیرکبیر
۲×۲۲/۵	لنتیان
۲×۱۱	ارس
۳×۱۸/۵	زاینده رود
۲×۳	میاباد
۲×۳۸/۵	کلان
۲×۵/۵	درودزن
۱۹۱۵	مجموع واحدهای آبی
۱۴۱۷۵	جمع کل

سال				پیش بینی بار
۱۳۷۵	۱۳۷۴	۱۳۷۳	۱۳۷۲	
۱۵۳۵۲	۱۴۲۸۱	۱۳۲۸۵	۱۲۳۵۸	براساس رشد ۷/۵٪ در هر سال (مگاوات)
۱۵۳۰۵	۱۴۴۶۲	۱۳۲۳۲	۱۲۳۵۸	براساس آمارهای وزارت نیرو

جدول ۲-۲ پیش بینی بار براساس رشد ۷/۵ درصد در هر سال

سطر دوم این جدول مقادیر پیش بینی شده بار پیک در سال های مختلف را نشان می دهد. اعداد سطرهای دوم و سوم تقریباً یکسان اند که البته در پیش بینی بار پیک فاکتورها و عوامل مختلفی دخیل بوده است.

بر پایه این آمارها توان قابل تولید در سال ۱۳۷۵ حدود ۱۷۵۰۰ مگاوات خواهد شد لذا چنین استنباط می شود که اگر باروال پیش بینی شده نیروگاه ها مورد بهره برداری قرار گیرد. کمبود برق در سال حتی در ساعات پیک مصرف نیز وجود نخواهد داشت ولی بایستی بررسی نمود که پس از این سال اولین واحد های بخاری که می توانند در مدار قرار گیرند با توجه به خصوصیات شبکه چه ظرفیتی می توانند داشته باشند.

تعیین ظرفیت واحد جدید و اثر آن در پایداری شبکه

به منظور بررسی اثرات ظرفیت واحد اضافه شده در پایداری شبکه فرض می شود که یک مجموعه تولیدی با ظرفیت ۱۷۵۰۰ مگاوات موجود می باشد. بدیهی است که این واحد توانایی تولید انرژی مصرفی مصرف کننده ها را حتی در ساعات پیک بار که در این سال حدود ۱۵۳۰۰ مگاوات می باشد را داراست. اکنون اگر یک واحد x مگاواتی به سیستم اضافه گردد، توان قابل تولید مجموعه گفته شده به $17500 + X$ خواهد رسید و چنانچه فرض شود که تقاضای بار نیز متناسب با واحد تولید X مگاوات بالا رود بالطبع بار کل سیستم به مقدار $15300 + X$ مگاوات خواهد رسید.

حال این سوال مطرح است که با این مدل‌سازی و با این فرضیات اگر از این سیستم

جدید که بار $X + 15300$ مگاوات را در ساعات پیک بار تغذیه می‌کند. یک واحد X

مگاواتی از مدار خارج گردد چه وضعیتی برای پایداری شبکه بوجود می‌آید و

خصوصاً اینکه فرکانس شبکه تا چه حد افت می‌کند؟

بنابراین با توجه به ظرفیت X مگاواتی و حد مجاز افت فرکانس. بالاترین میزان (حد)

ظرفیت X میتواند مشخص گردد.

معمولاً در سیستم حد افت فرکانس طوری تعیین می‌گردد که با خروج یک واحد

هیچگونه خاموشی بوجود نیامده و رله‌های افت فرکانسی عمل نکند. برای شبکه ۵۰

هرتز ایران، ماکزیمم میزان افت فرکانس ۰٫۸ هرتز در نظر گرفته می‌شود. یعنی به

عنوان نمونه اگر در اثر خروج واحد X مگاواتی افت فرکانس بعدی باشد که فرکانس

کل شبکه به هیچ وجه به زیر $49/2$ هرتز نرسد ظرفیت X مگاوات بدون هیچ مزاحمتی

می‌تواند در شبکه آینده نصب گردد. البته این بررسی علاوه بر حالت بار کل ۱۰۰۱

درصد بار پیک بایستی برای حالت‌های بار متوسط ۵۰۱ درصد بار پیک و بار کم ۳۵۱

درصد بار پیک نیز انجام می‌شود که شامل تمام زمان‌های بهره‌برداری از سیستم

گردد. و نهایتاً این که ظرفیت X مگاوات می‌تواند به عنوان مثال از ۲۵۰ مگاوات

شروع شده و تا حدی اضافه شود که شرط اصلی (نرسیدن فرکانس به زیر $49/2$ هرتز

در هر زمان) حفظ گردد.

تعیین پارامترهای سیستم :

به منظور کار با نرم افزار تهیه شده و گرفتن نتایج و تحلیل روی آن سنکسری داده ها مورد نیاز است که عبارتند از :

$$Tg, Tt, R, M, D, T, d, Pd$$

داده های فوق به شکل معادل شبیه سازی شده مربوط می گردد . به منظور بررسی ظرفیت پیشنهادی برای شبکه در چند سال آینده بایستی به هر کدام از پارامترهای عدد موجه و قابل قبولی تخصیص داده به طوری که این اعداد معین شبکه معادلی گردند که خیلی نزدیک به شبکه واقعی در چند سال آینده باشند .
در مورد هر پارامتر چنین عمل شده است .

الف) همانطور که قبلا گفته شد . ضرایب D ضریب میرایی و T ضریب منحنی عموما صفر در نظر گرفته می شوند .

ب) $M = \frac{H}{f}$ می باشد و برابر ۵۰ هرتز و H ثابت اینرسی سیستم معادل با توجه به سیستم مورد بررسی که خود از چندین نیروگاه تشکیل شده عبارت است از:

$$Heq = \frac{H_1(MVA_1) + H_2(MVA_2) + \dots + H_n(MVA_n)}{MVA_1 + MVA_2 + \dots + MVA_n}$$

در سیستم قدرت موجود ایران $4 < H < 5$ می باشد که در شبکه آینده نیز از همین عدد استفاده می گردد .

ج) *Droop* یا درصد فرکانس به درصد تغییرات بار: برای بیشتر واحد های

عملی بین ۴ الی ۶ درصد می باشد که در این بررسی مقدار دروپ برای و به

ترتیب ۴ درصد و ۶ درصد در نظر گرفته شده است.

د) چون پارامترهای واقعی Tt, Tg حتی از نیروگاه های موجود در دست نیست.

لذا از این اعداد محدوده معلوم که برای توربین ها گاورنر توسط سازندگان پیشنهاد

شده است استفاده می گردد.

اکثر مراجع برای ثابت های زمانی گاورنر و توربین محدوده زیر را پیشنهاد می

کنند (اعداد بر حسب ثانیه می باشند).

$$0/2 < Tt < 2$$

$$0/1 < Tg < 0/5$$

در این بررسی متوسط آنها برای این دو پارامتر یعنی $Tt=1/1$ و $Tg=0/3$ در نظر

گرفته می شوند.

ه) ضریب d یا درصد آهنگ تغییرات بار به فرکانس عدد ۲ در نظر گرفته

می شوند.

و) در شبیه سازی انجام شده به علت آنکه خروج یک واحد از کل سیستم و مدل

انجام شده مطابقت ندارد لذا خروج این واحد بصورت تغییر بار که در حقیقت

هماهنگی و تعادل تولید و مصرف را بر هم می زند مدل شده و بنا براین پارامتر

(ΔP_D) که در مدل کنترلی معرف تغییر بار می باشد ، در این جا بصورت واحد از

شبکه استفاده می گردد .

ز) در بررسی انجام شده از ظرفیت های استاندارد IEC 34-3 برای ظرفیت X

استفاده شده است . این استاندارد شامل ظرفیت های ۲۵۰ - ۳۲۰ - ۴۰۰ - ۵۰۰

- ۶۳۰ - و ۸۰۰ مگاوات می باشد .

بررسی نمودار ها

قبل از بررسی نمودار ها ذکر چند نکته در مورد خطاهای وارده در این بررسی

ضروری است .

الف - تقریبی بودن داده های مورد نیاز برای استفاده از نرم افزار نوشته شده .

ب - مدل سازی کل شبکه با یک سیستم یک ماشینه .

ج - تقریب زدن خروج یک واحد از شبکه با تغییر بار در یک سیستم یک ماشینه

همانطور که گفته شد ، بررسی سه حالت بار ۱۰۰٪ (بار پیک) ، ۵۰ در صد بار پیک

و ۳۵٪ بار پیک منجر می گردد و ظرفیت ها نیز بر طبق ظرفیت های استاندارد IEC

انتخاب گردیده اند .

در بررسی هر حالت (۱۰۰ درصد ، ۵۰٪ و ۳۵٪ بار پیک) در ابتدا از بالاترین

ظرفیت استفاده شده است و در صورت مناسب نبودن با شرایط (که در حقیقت پایین

نیامدن فرکانس از مقدار $49/2$ هرتز در هر زمان می باشد) از اولین ظرفیت کمتر از

ظرفیت فعلی برابر استاندارد $IEC 34-3$ استفاده شده است .

نمودار شماره ۱-۲ نشان دهنده تغییرات فرکانس در شبکه در بار کل $(X + 15300)$

به ازاء خروج یک واحد $X = 800$ مگاوات می باشد . مطابق با نتایج این نمودار

فرکانس در هیچ زمانی به کمتر از حدود $49/72$ هرتز نمی رسد . از آنجایی که

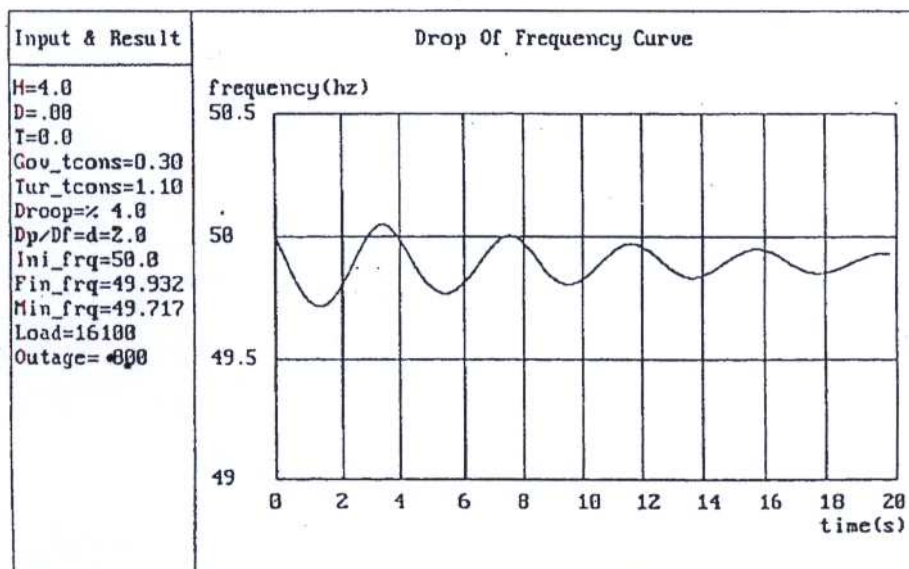
$X=800$ مگاوات بزرگترین ظرفیت (بر طبق استاندارد $IEC 34-3$) می باشد و خروج

این واحد از شبکه در زمان پیک بار فرکانس را به کمتر از $49/2$ هرتز سوق نمی دهد

لذا بررسی در همین مرحله متوقف می گردد . دو واحد هایی با ظرفیت کمتر بررسی

نمیگردد چرا که واحد های کوچکتر مسلماً افت فرکانس کمتری نسبت به حالت

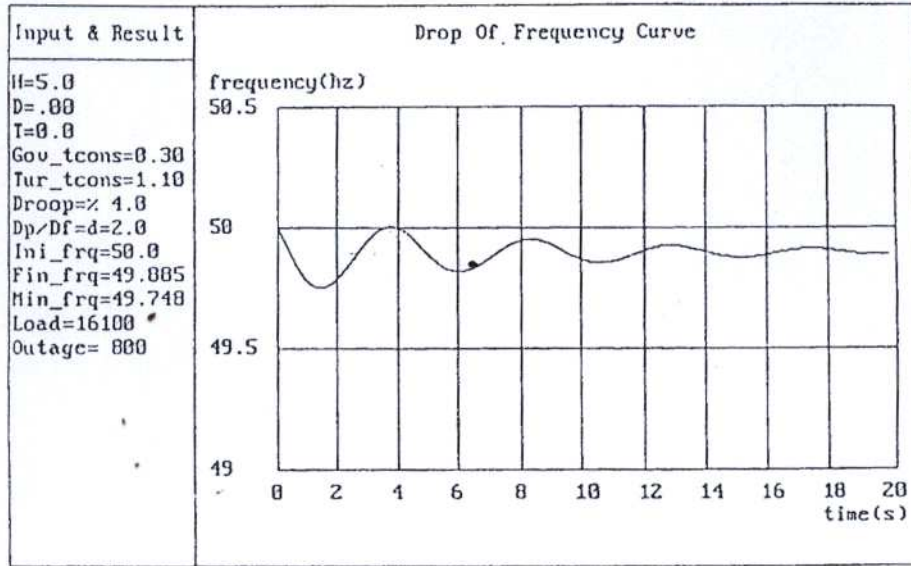
بزرگترین واحد ایجاد می کند .

نمودار ۱-۲

به علت دقیق نبودن اعداد و داده ها ، حالت فوق برای زمانی که $H=5$ در نظر گرفته

می شود بررسی می گردد که نمودار و نتایج آن در نمودار ۲-۲ منعکس است.

نمودار ۲-۲

همانطور که دیده می شود ، افت فرکانس کمتر و همچنین نوسانات کمتر فرکانس در

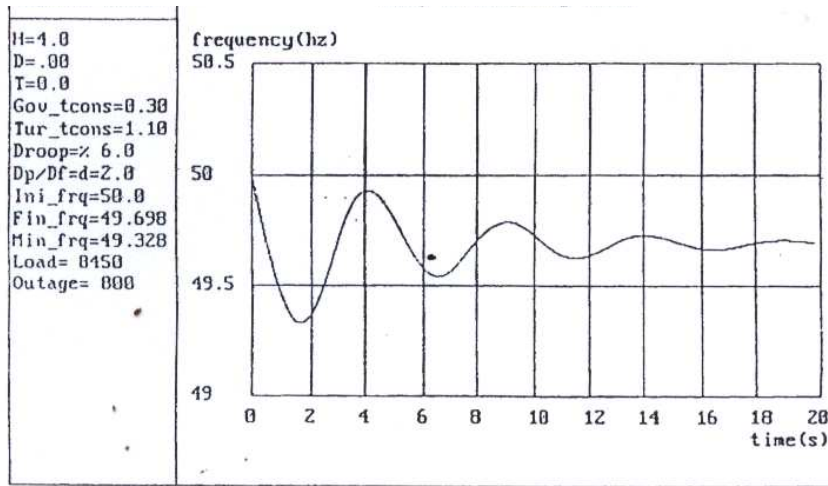
نمودار ۲-۲ نشانه پایدار تر بودن سیستم نسبت به شرایط سیستم در $H=4$ می باشد .

نمودارهای ۳-۲ و ۴-۲ عینا دارای شرایط نمودار های ۱-۲ و ۲-۲ می باشند . با این

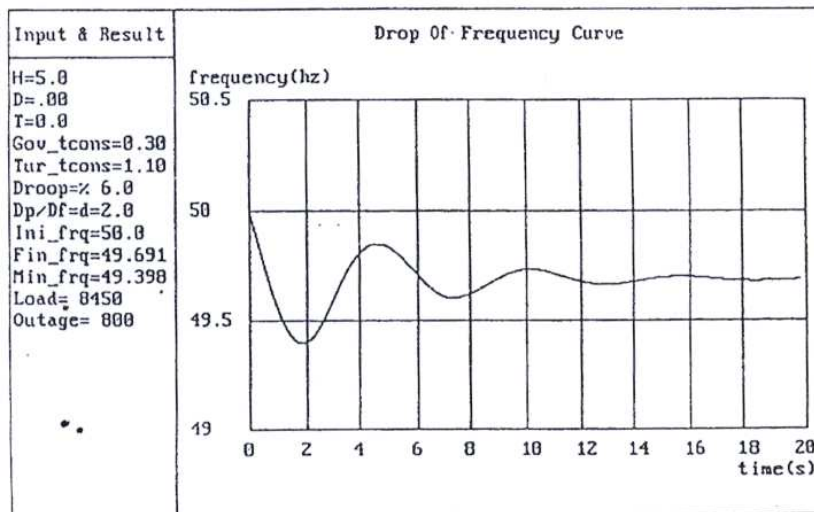
تفاوت که مقدار دروپ در این دو مورد ۶ درصد در نظر گرفته شده است . در این دو

حالت فرکانس افت بیشتری نسبت به دو حالت قبل پیدا می کند ولی در هیچ زمان به

زیر مقدار $49/2$ هرتز نمی رسند .

نمودار ۲-۳

نمودار ۲-۴

جدول ۲-۳ نتایج بررسی در این حالت را نشان می دهد.

ردیف	بار مگاوات	ظرفیت خروجی مگاوات	Droop %	H MW -sec MVA	فرکانس مینیمم هرتز
۱	۸۴۵۰	۸۰۰	۴	۴	۴۹/۴۳۹
۲	۸۴۵۰	۸۰۰	۴	۵	۴۹/۵۰۱
۳	۸۴۵۰	۸۰۰	۶	۴	۴۹/۳۲۸
۴	۸۴۵۰	۸۰۰	۶	۵	۴۹/۲۹۸

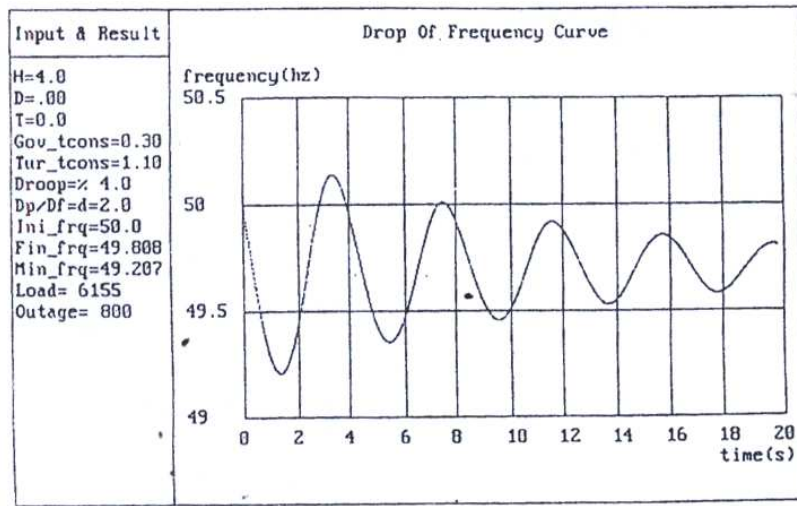
جدول ۲-۳

نمودار ۲-۵ نمایانگر تغییرات فرکانس در شبکه در بار ۵۰ درصد پیک ($7650 + X$)

به ازای خروج یک واحد $X = 800$ مگاوات می باشد. فرکانس در این مرحله در

کمترین حد خود به $49/44$ هرتز می رسد و بنابه دلایل گفته شده بررسی در این

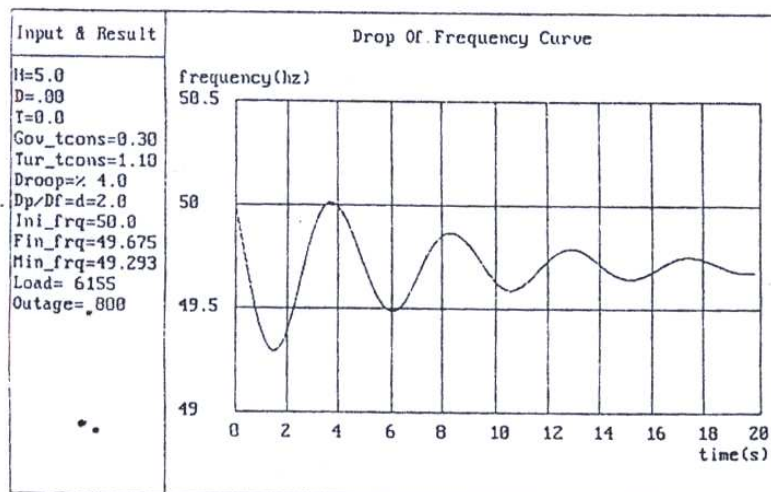
مرحله متوقف می گردد و نیازی به بررسی واحد های کوچکتر نمی باشد.

نمودار ۲-۵

همچنین نمودار ۲-۶ تغییرات فرکانس تحت شرایطی مشابه و تنها با تفاوت $H = 5$

نسبت به حالت قبل را نشان می دهد.

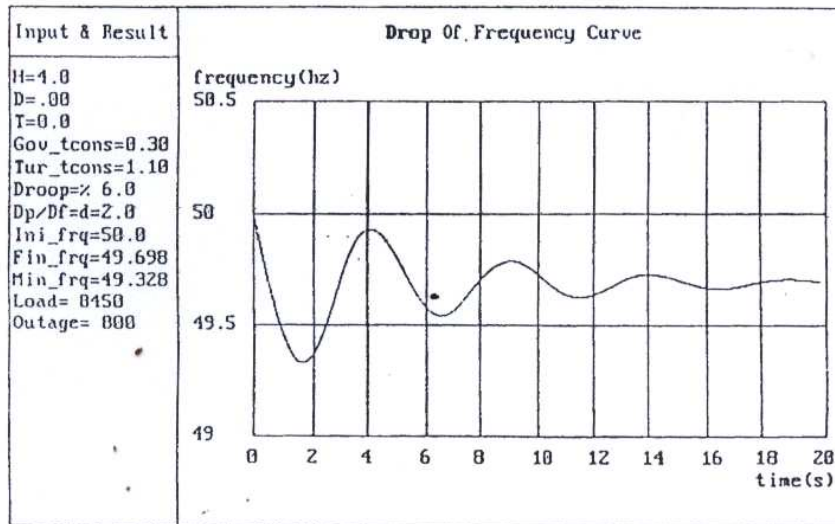

نمودار ۲-۶

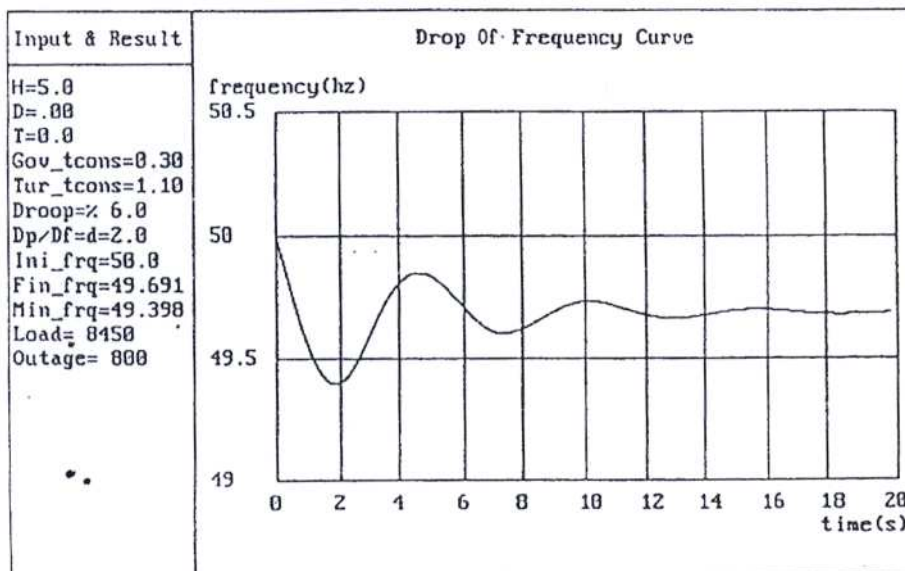
همانند قبل به منظور تکمیل بررسی و اثر تغییر پارامترهای دیگر، دو حالت مشابه با

دو حالت قبل و تنها با تفاوت $Droop=6\%$ در نظر گرفته شده که منحنی تغییرات

فرکانس این دو حالت در نمودار های ۲-۷ و ۲-۸ می باشد.

نمودار ۲-۷

نمودار ۲-۸

جدول ۲-۴ نتایج بررسی در این حالت را نشان می دهد .

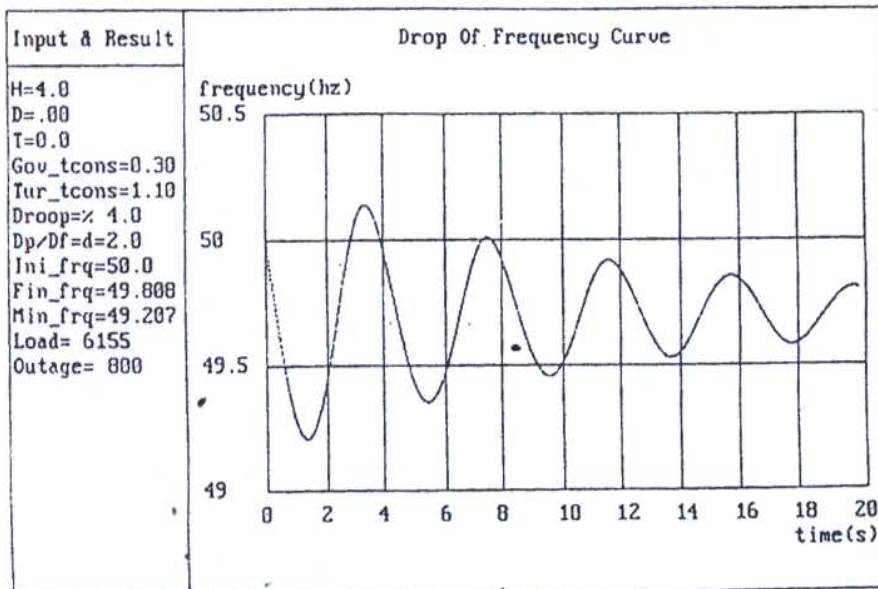
ردیف	بار مگاوات	ظرفیت خروجی مگاوات	Drop %	H $\frac{MW}{MVA} - sec$	فرکانس مینیمم هرتز
۱	۸۴۵۰	۸۰۰	۴	۴	۴۹/۴۳۹
۲	۸۴۵۰	۸۰۰	۴	۵	۴۹/۵۰۱
۳	۸۴۵۰	۸۰۰	۶	۴	۴۹/۳۲۸
۴	۸۴۵۰	۸۰۰	۶	۵	۴۹/۲۹۸

جدول ۲-۴

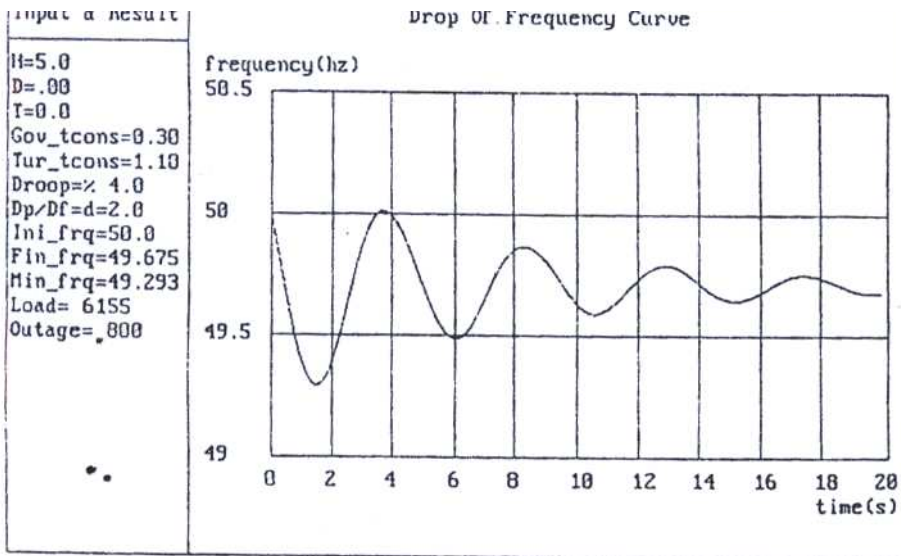
نمودار های ۲-۹ و ۲-۱۰ منحنی تغییرات فرکانس در بار ۳۵٪ پیک را زمانیکه $x=۸۰۰$

مگاوات و ۵ و $H = \epsilon$ و $Drop=4\%$ می باشند را نشان می دهد . در هر دو حالت

فرکانس خیلی نزدیک به حد مجاز می باشد .

نمودار ۲-۹

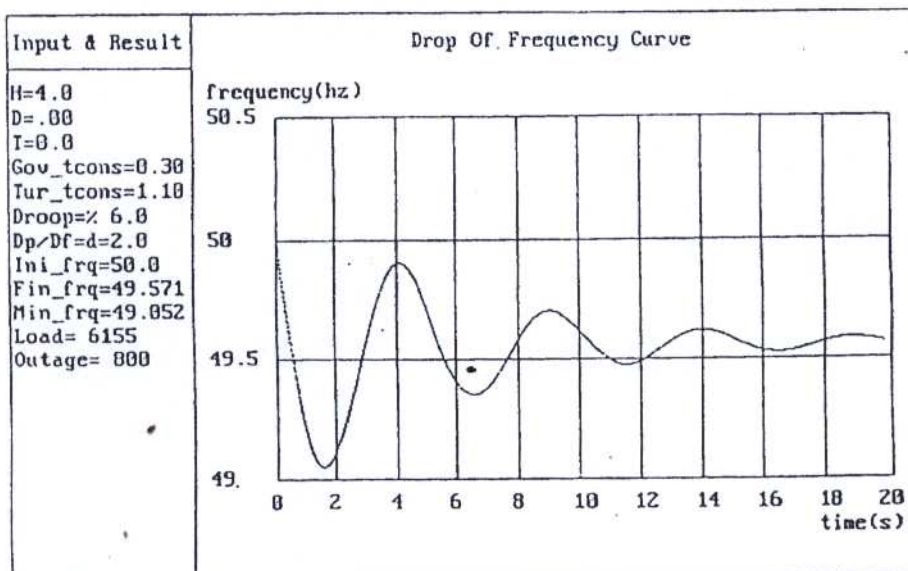

نمودار ۲-۱۰

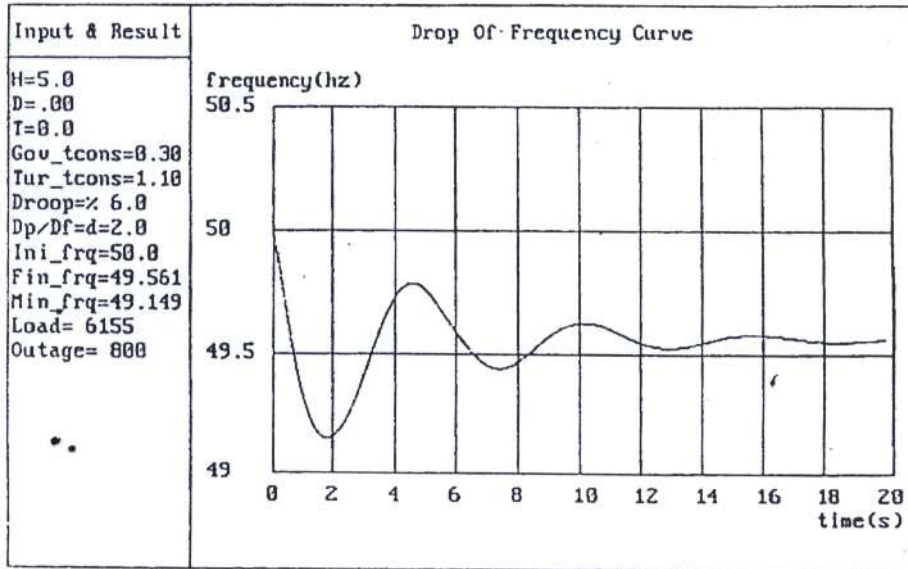
افت فرکانس در نمودار های ۲-۱۱ و ۲-۱۲ که $Droop=6\%$ در نظر گرفته می شود

شدت بیشتری می یابد و به زیر $49/2$ هرتز می رسد بنابراین ادامه بررسی و تحلیل اثر

$x=630$ مگاوات اختصاص می یابد.

نمودار ۲-۱۱

نمودار ۲-۱۲

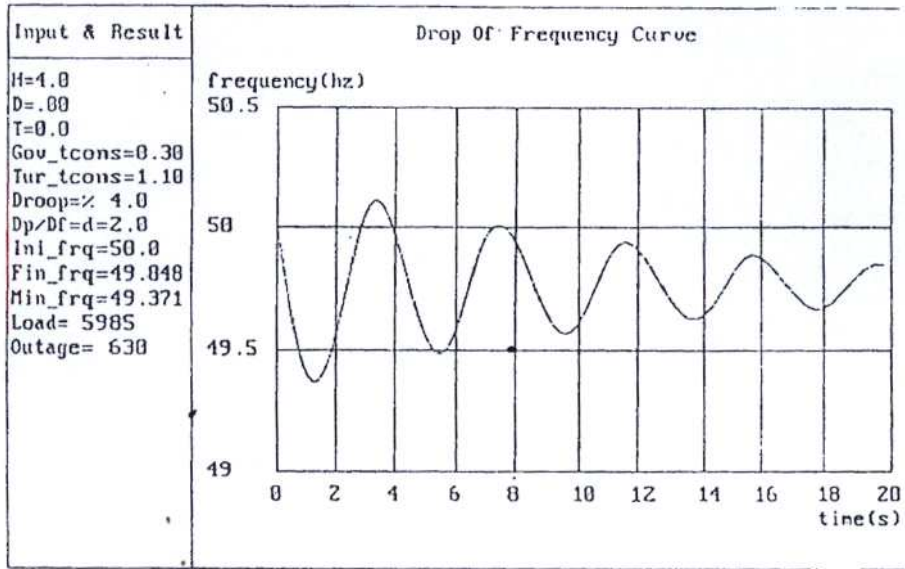
جدول ۲-۵ نتایج بررسی این حالت را نشان می دهد.

ردیف	بار مگاوات	ظرفیت خروجی مگاوات	Droop %	H MW -sec MVA	فرکانس مینیمم هرتز
۱	۶۱۵۵	۸۰۰	۴	۴	۴۹/۲۰۷
۲	۶۱۵۵	۸۰۰	۴	۵	۴۹/۲۹۳
۳	۶۱۵۵	۸۰۰	۶	۴	۴۹/۰۵۲
۴	۶۱۵۵	۸۰۰	۶	۵	۴۹/۱۴۹

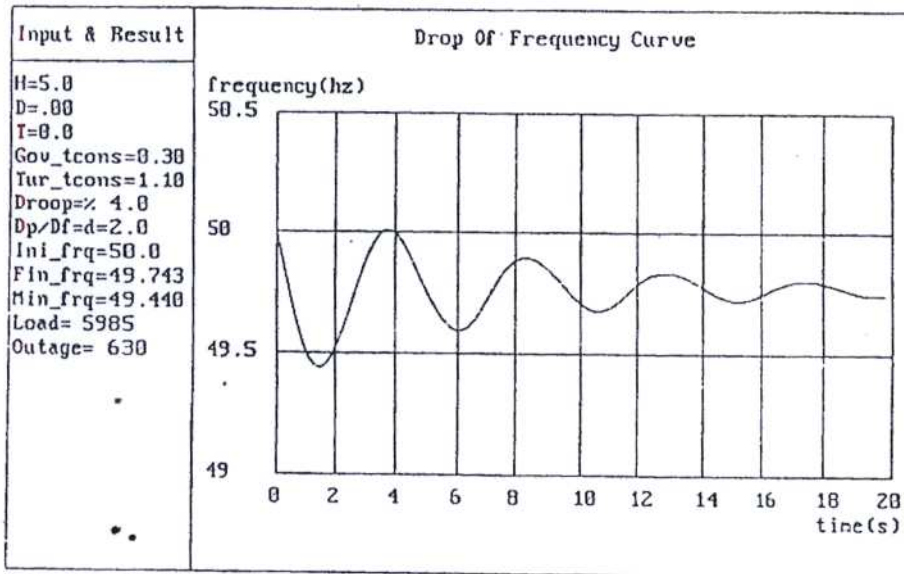
جدول ۲-۵

نمودار های ۲-۱۳ و ۲-۱۴ شرایط بار ۳۵٪ پیک و $x = 630$ مگاوات را به ترتیب
برای دو حالت ۵ و $H = 4$ با مقدار $Droop = 4\%$ نشان می دهد. در هر دو حالت
فرکانس به شرایط خروج واحد $x = 800$ بهبود می یابد و به بالاتر از حد مجاز می

رسد.

نمودار ۲-۱۳

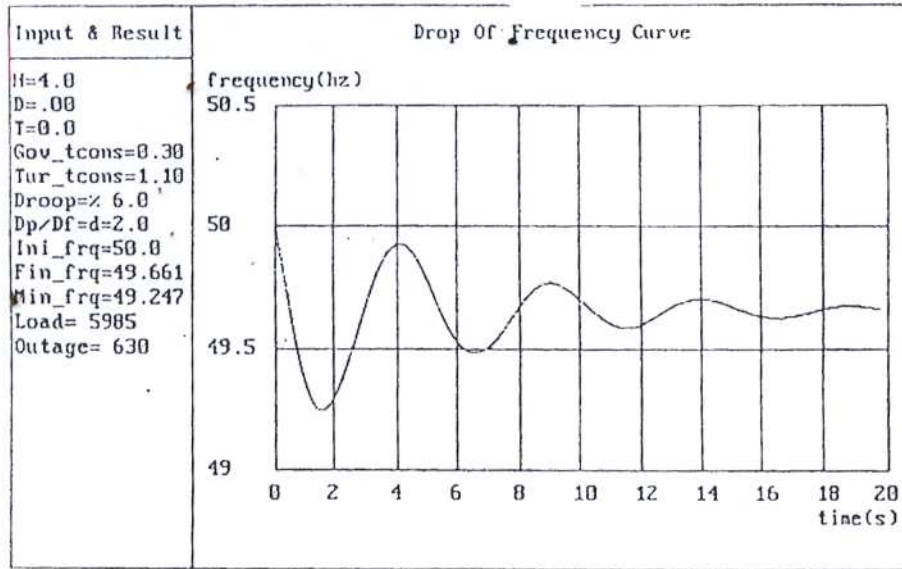

نمودار ۲-۱۴

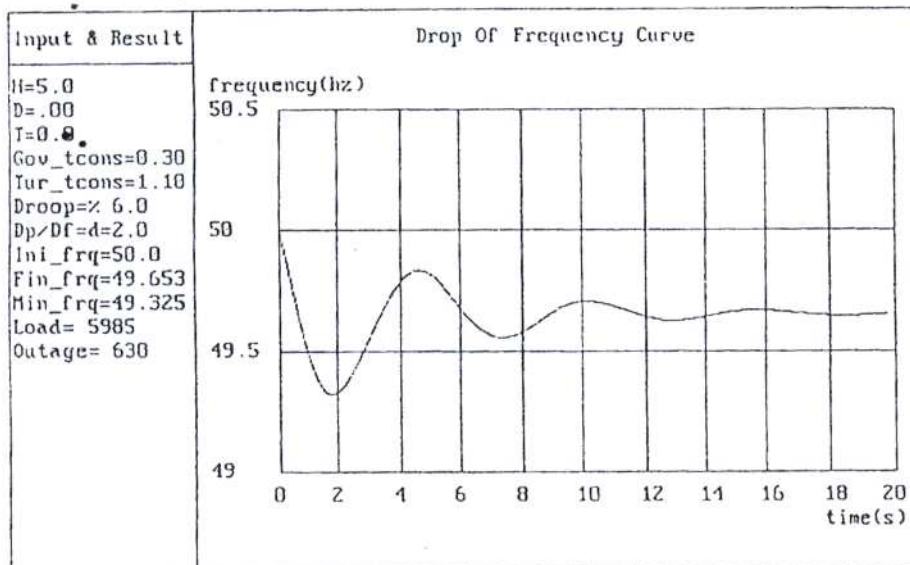
در همین شرایط زمانی که $DROOP = 6\%$ در نظر گرفته شود (نمودار های ۲-۱۵ و

۲-۱۶) بار فرکانس به زیر حد $49/2$ هرتز افت نمیکند که البته این دو حالت در این

مرحله بدترین شرایط می باشند .

نمودار ۲-۱۵

نمودار ۲-۱۶

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

جدول ۲-۶ نتایج بررسی این حالت را نشان می دهد:

ردیف	بار مگاوات	طرفیت خروجی مگاوات	Droop %	H $\frac{MW - sec}{MVA}$	فرکانس مینیمم هرتز
۱	۵۹۸۵	۶۳۰	۴	۴	۴۹/۳۷۱
۲	۵۹۸۵	۶۳۰	۴	۵	۴۹/۴۴
۳	۵۹۸۵	۶۳۰	۶	۴	۴۹/۲۴۷
۴	۵۹۸۵	۶۳۰	۶	۵	۴۹/۳۲۵

جدول ۲-۶

فصل سوم

بررسی پارامترهای موثر در تعیین ظرفیت

قابلیت اطمینان یکی از ملاک ها و معیار های مهمی است که در انتخاب ظرفیت واحد های نیروگاهی برای تامین بار آتی یک سیستم تولید مورد توجه قرار می گیرد . در این پروژه بر آنیم تا با بررسی قابلیت اطمینان سیستم موجود و نقش ظرفیت واحد های بخار قابل نصب در دو سال آینده بر روی قابلیت اعتماد سیستم و تغذیه مطمئن تر مشترکین به انتخاب ظرفیت بهینه ای بر اساس بهبود قابلیت اعتماد برای واحد های آینده پردازیم .

در این راستا ابتدا سیستم تولید موجود و سپس سیستم تولید آینده با در نظر گرفتن واحد های در حال نصب و واحد های فرضی پیش بینی شده مورد مطالعه قرار می گیرند . این مطالعات برای فواصل زمانی پنجساله و با توجه به منحنی های بار سالیانه و نرخ رشد بار سیستم در مدت زمان مورد نظر انجام می شود . بر اساس نتایج بدست آمده ، نقش ظرفیت های مختلف واحد های بخاری جدید بر روی قابلیت اطمینان سیستم مشخص شده و پس از مقایسه نتایج میتوان ظرفیت بهینه ای را از نقطه نظر اعتماد بیشتر انتخاب و پیشنهاد نمود .

در این مطالعه ارزیابی قابلیت اطمینان سیستم تولید به روش فقدان بار (*Loss of load method*) انجام می شود و شاخص هایی نظیر *LOLP* احتمال از دست دادن بار ، *LOLE* ، تعداد روزهایی از پریود مورد مطالعه که انتظار از دست دادن بار وجود دارد ، و *ELL* ، میزان بار از دست رفته مورد انتظار برای سیستم در دوره زمانی مورد نظر ارائه

شده که ملاک و مقایسه طرح های مختلف سیستم با واحد های بخاری جدید و با

ظرفیت های مختلف قرار می گیرند .

مراحل انجام مطالعات به شرح زیر می باشد :

الف) جمع آوری و تخمین اطلاعات لازم برای محاسبات قابلیت اطمینان سیستم شامل اطلاعات واحد ها و اطلاعات بار .

ب) مدلسازی سیستم تولید برای انجام محاسبات قابلیت اطمینان سیستم .

ج) بررسی و تعیین پارامترهای قابلیت اطمینان سیستم تولید شبکه سراسری ایران

در سال ۱۳۷۰

د) بررسی و تعیین پارامترهای قابلیت اطمینان سیستم تولید سال ۱۳۷۸ با در نظر

گرفتن اینکه کلیه واحد های بخاری ، گازی و سیکل ترکیبی تعیین شده و در

حال ساخت در این سال به بهره برداری می رسند .

ه) بررسی اثرات ظرفیت واحد های مختلف بخاری را بر روی شاخصهای قابلیت

اطمینان سیستم در پنجساله اول بعد از سال ۱۳۷۸ .

و) جمع بندی نتایج بدست آمده در مراحل قبلی و ارائه ظرفیت های بهینه واحد

های بخاری و نقش هریک بر روی پارامترهای قابلیت اطمینان کل سیستم و تعیین

ظرفیت های مناسب از دیدگاه قابلیت اطمینان .

الف) جمع آوری و تخمین اطلاعات لازم برای محاسبات قابلیت اطمینان سیستم:

با توجه به اهمیت اطلاعات، ذکر این مختصر ضروری است که شاخص های قابلیت اطمینان اجزاء سیستم ورودیهای مطالعات قابل اطمینان سیستم می باشند و اعتبار بسیاری از نتایج این مطالعات به خوبی و صحت اطلاعات بستگی دارد. تعیین اطلاعات اجزاء مختلف سیستم شامل دو مرحله جمع آوری اطلاعات و ارزیابی اماری اطلاعات نمونه های بدست آمده میباشد نحوه عملکرد یک جزء سیستم بوسیله ضبط اطلاعات مورد لزوم در مدت چندین سال مشخص می شود. وضعیت اجزاء سیستم مدام تغییر می کند و بنابراین اطلاعات قابلیت اطمینان اجزاء سیستم (واحد های تولید کننده و ...) نیز با زمان در حال تغییر است. کشورهای پیشرفته که ارزیابی قابلیت اطمینان سابقه طولانی در آنها دارد. اکنون پس از حدود سه الی چهار سال که از شروع جمع آوری اطلاعات مختلف عناصر سیستم آنها می گذرد، هم اکنون ادعا دارند که اطلاعات گردآوری شده اجزاء سیستم هایشان در حدی است که می توان به صحت نتایج مطالعات قابلیت اطمینان اعتماد نمود. با توجه به این امر، نقش مهم آمارگیری و جمع آوری دقیق اطلاعات جهت برآورد و ارزیابی قابلیت اطمینان بسیار روشن است. در ادامه این قسمت نحوه جمع آوری و تخمین اطلاعات مورد نیاز در این مطالعه ذکر می گردد.

اطلاعات مورد نیاز جهت مطالعه قابلیت اطمینان سیستم تولید و مصرف شبکه

سراسری و بررسی اثرات ظرفیت های مختلف بر روی شاخص های قابلیت اطمینان را

میتوان در سه بخش مطرح نمود :

الف) اطلاعات سیستم تولید و مصرف برق فعلی کشور

ب) اطلاعات سیستم تولید و مصرف در شش سال آینده با در نظر نظر گرفتن اینکه

واحد های برنامه ریزی شده و در حال نصب در سال ۱۳۷۸ به مدار می آیند .

ج) اطلاعات سیستم تولید و مصرف با در نظر گرفتن واحد های بخاری پیشنهادی در

ظرفیت های مختلف برای تامین بار آتی در اولین دوره پنجساله پس از سال ۱۳۷۸

اطلاعات سیستم تولید شامل دو قسمت اطلاعات واحد ها و اطلاعات بار می باشد .

اطلاعات واحد ها شامل نوع واحد : بخاری - آبی - گازی و ... ظرفیت نصب شده .

ظرفیت عملی ، نوع خروج اجباری واحد ها ($F.O.R$) و ضریب آمادگی ($A.F$)

میباشد .

اطلاعات بار شامل منحنی تداوم بار سالیانه (LDC) . حداکثر بار سالیانه ، نرخ رشد

بار . اطلاعات بار روزانه (بار پیک و بار پایه) در پیرو مورد مطالعه است . بالطبع

اطلاعات بار آینده سیستم بر اساس پیش بینی انجام شده تعیین می شود . اطلاعات

کلی سیستم تولید شبکه سراسری در سالهای ۱۳۷۰ - ۷۸ و ۸۳ در جدول شماره یک

داده شده است . منظور از طرح ۱ الی ۶ در این جدول روش های مختلف توسعه

سینم تولید بعد از سال ۱۳۷۸ بر اساس انتخاب ظرفیت واحد های ۲۵۰ مگاواتی الی

۸۰۰ مگاواتی است .

سال	تعداد واحد ژنراتور	ظرفیت نصب شده MW	بارپیک سالیانه MW	ظرفیت ذخیره در پیک %
۱۳۷۰	۱۶۹	۱۲۰۸۰	۱۰۲۳۰	۱۸/۱۸
۱۳۷۸	۲۱۴	۲۴۵۲۰	۱۹۶۱۶	۲۰
۱۳۸۳ (طرح یک)	۲۵۰	۲۳۵۲۰	۲۶۸۱۶	۲۰
۱۳۸۳ (طرح دو)	۲۴۲	۲۳۴۸۰	۲۶۸۱۶	۱۹/۹
۱۳۸۳ (طرح سه)	۲۳۶	۲۳۳۲۰	۲۶۸۱۶	۱۹/۵۲
۱۳۸۳ (طرح چهار)	۲۳۲	۲۳۵۲۰	۲۶۸۱۶	۲۰
۱۳۸۳ (طرح پنج)	۲۲۸	۲۳۳۴۰	۲۶۸۱۶	۱۹/۵۷
۱۳۸۳ (طرح شش)	۲۲۶	۲۴۱۲۰	۲۶۸۱۶	۲۱/۴

جدول ۱-۳

اطلاعات واحد ها :

ضریب آمادگی و نرخ خروج اجباری واحد ها ، دو پارامتر اساسی مورد نیاز در

مطالعات قابلیت اطمینان می باشند . برای محاسبه این پارامترها به ساعات خروج

اجباری و ساعات کارکرد واحد ها در کل پیروی بهره برداری آنها نیاز می باشد . در

این مطالعه با سه گونه واحد متمایز سروکار داریم :

الف - واحدهای در حال بهره برداری

ب- واحد های در حال نصب

ج - واحد های مورد نیاز آینده

برای مطالعه سیستم تولید فعلی ، نیازمند اطلاعات واحد های در حال بهره برداری از شروع بهره برداری هر واحد تا زمان حال میباشیم . در این رابطه سعی شده از اطلاعات منتشره معاونت بهره برداری شرکت توانیر و دیسپاچینگ ، سازمان برق ایران ، اطلاعات مورد نیاز استخراج شود . با توجه به اینکه در این گزارشات پارامترهای مورد نیاز برای هر سال مستقلا محاسبه شده است و نقش عملکرد گذشته واحد ها در مقایسه مقادیر جدید وارد نشده است . ابتدا با توجه به اطلاعات سه ساله (۶۸-۶۹-۷۰) مقادیر پارامترهای مذکور برای پرپود سه ساله محاسبه شده و سپس پارامترهای بدست آمده تک تک واحد ها با مقادیر گزارش شده برای واحد های مشابه توسط موسسه قابلیت اطمینان سیستم آمریکای شمالی (NERC) که با توجه به حجم و سابقه اطلاعات از اعتبار خاصی برخوردار است . مقایسه شده اند .

بر اساس مقایسه انجام شده ، مقادیر ضریب آمادگی ($A.F$) و نرخ خروج اجباری ($F.O.R$) مناسب برای واحد های تخمین زده شده اند . در اینجا بایستی خاطرنشان سازیم که علت تخمین زدن این مقادیر پس از مقایسه با گزارش NERC ، کوتاه بودن پرپود ارائه اطلاعات در کشورمان می باشد . برای مثال واحد بخاری شماره یک نیروگاه شهید سلیمی با ظرفیت نصب شده ۴۴۰ مگاوات در طی سه ساله ۶۸-۶۹-۷۰ به ترتیب دارای نرخ های خروج اجباری ($F.O.R$) برابر ۲۱/۰۸ ، ۴/۶۴۰ ، ۷/۵۴ درصد بوده است . با توجه به مجموع ساعات خروج اجباری و کارکرد این واحد در

طی سالهای مذکور، نرخ خروج اجباری این واحد در پیوند سه ساله ۱۲/۱ درصد محاسبه شده است. مقدار نرخ خروج اجباری واحد مشابه ای در گزارش *NERC*، ۶/۳۶ درصد می باشد که پس از مقایسه مقدار نرخ خروج اجباری این واحد ۹/۲۳ درصد در نظر گرفته شده است. اطلاعات واحد های بخاری شبکه سراسری برای سالهای ۶۸-۶۹-۷۰ و در دوره سه ساله در جداول شماره ۲ الی ۵ آورده شده اند. اطلاعات واحد های بخاری شبکه سراسری را در بر دارند. در مورد واحد های برنامه ریزی شده و در حال نصب، اطلاعات مورد از مجموعه اطلاعات واحد های مشابه در حال بهره برداری و گزارش *NERC* تخمین زده شده اند. البته در مواردی که واحد مشابهی در شبکه وجود نداشت از گزارش *NERC* و در نظر گرفتن یک ضریب تعدیل تخمین صورت گرفته است. اطلاعات گروه سوم برای واحد های بخاری فرضی برای تامین بار آینده سیستم، با ظرفیت های مختلف از ۲۵۰ تا ۸۰۰ مگاوات، مستقیماً از مقاله ای که گزارشات *NERC* و *EEI* را در هم تفکیک کرده است و فرمولی برای تغییرات خروج اضطراری در اثر افزایش ظرفیت ارائه داده است استفاده گردیده است که البته در جدول صفحات بعدی ضرائب بدست آمده بنام *NERC* نام گذاری شده است. اطلاعات تخمینی تعدادی از واحد های در حال نصب و واحد های فرضی برای تامین بار آینده، در جدول ۲-۳ نشان داده شده اند.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

سال ۱۳۶۸						ظرفیت MW	نام و شماره واحد	ردیف
FOR	AF	SH	TOH	O	FOH			
21.08	80.12	7018	2064	0	1907	420	S1- سلیمی	۱
-	-	0	0	0	0	420	S2- سلیمی	۲
7.31	57.4	5030	3913	0	424.4	420	S3- سلیمی	۳
272	90.7	7948	1229	0	1197	420	S4- سلیمی	۴
12.11	37.28	3114	5683	1536	431	320	S1- بندر عباس	۵
4.4	91.67	7687	1150	350	363	320	S2- بندر عباس	۶
4.62	74.3	6093	2790	420	309	320	S3- بندر عباس	۷
3.8	95.5	7742	1245	100	318	320	S4- بندر عباس	۸
15.5	77	6750	2352	0	1244	200	S1- منتظری	۹
99.5	21	18	8763	0	3576	200	S2- منتظری	۱۰
10.8	81.2	7110	1876	0	885	200	S3- منتظری	۱۱
31.3	29.7	2460	6396	142	1133	200	S4- منتظری	۱۲
6.6	85.6	7497	1692	0	586	385	S1- تبریز	۱۳
46.4	38.5	3372	6239	0	2925	385	S2- تبریز	۱۴
22.1	75.8	6638	2154	0	1884	35	S1- اصفهان	۱۵
10.2	83	7276	1506	2	826	35	S2- اصفهان	۱۶
3.45	90	7886	905	0	284	120	S3- اصفهان	۱۷
11.71	89.2	7812	1138	0	1056	320	S4- اصفهان	۱۸
8.04	86.9	7074	1885	540	658	320	S5- اصفهان	۱۹
2.04	95.76	8389	417	0	177	150	S1- منتظر قائم	۲۰
2.94	95.24	8342	462	0	259	150	S2- منتظر قائم	۲۱
1.67	63.98	5605	3173	0	98	150	S3- منتظر قائم	۲۲
1.22	95.5	8369	416	0	107	150	S4- منتظر قائم	۲۳
30.25	62.4	5344	3906	121	2358	300	S1- رامین	۲۴
0	0	0	8760	0	0	300	S2- رامین	۲۵
6.06	85.6	7502	1481	0	508	120	S1- بهشتی	۲۶
12.41	90.66	7640	1810	303	1102	120	S2- بهشتی	۲۷

جدول ۳-۲- پارامترهای قابلیت اطمینان واحدهای بخاری شبکه سراسری در سال ۱۳۶۸

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

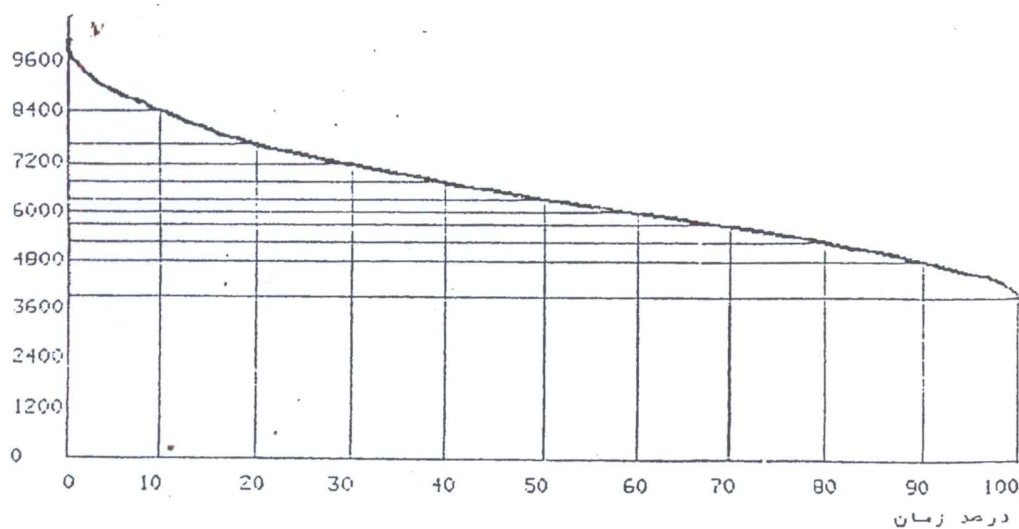
سال ۱۳۶۸						ظرفیت MW	نام و شماره واحد	ردیف
FOR	AF	SH	TOH	O	FOH			
-	-	-	-	-	-	70	فولاد مبارکه-S1	۲۸
-	-	-	-	-	-	70	فولاد مبارکه-S2	۲۹
-	-	-	-	-	-	70	فولاد مبارکه-S3	۳۰
27.9	72.2	6333	2456	0	2456	65	بعثت-S1	۳۱
10.65	87.5	7669	1110	0	916	65	بعثت-S2	۳۲
0	0	0	8760	0	0	65	بعثت-S3	۳۳
54.3	33.6	2946	5882	0	3508	140	مدحج-S1	۳۴
5.8	94.4	8268	513	0	512	30	زرند-S1	۳۵
8.3	89.1	7806	1022	0	710	30	زرند-S2	۳۶
59.4	40.6	3557	5211	0	5211	10	فیروزی-S1	۳۷
24.5	75.6	6626	2150	0	2150	10	فیروزی-S2	۳۸
21.8	78.3	6859	1920	0	1920	10	فیروزی-S3	۳۹
13.2	86.9	7614	1159	0	1159	10	فیروزی-S4	۴۰
6.9	91.8	8042	722	0	595	10	ذوب آهن-S1	۴۱
8.5	91.5	8015	748	0	754	10	ذوب آهن-S2	۴۲
4.9	93.2	8163	655	0	423	60	ذوب آهن-S3	۴۳
44.9	54.3	4760	4054	0	3879	55	ذوب آهن-S4	۴۴
9.4	94.6	4536	4226	3755	470	10	مس سرچشمه-S1	۴۵
0	85.4	7478	1284	1284	0	10	مس سرچشمه-S2	۴۶

FOR: ضریب احتمال خروج اضطراری بد درصد
AF: ضریب آمادگی بد درصد
SH: کل ساعات کارکرد
TOH: کل ساعات خروج واحد
O: کل ساعات خروجی جانبی و خارج از اختیار بهره‌برداری
FOH: کل ساعات خروج اجباری

اطلاعات بار :

در ارزیابی قابلیت اطمینان سیستم های قدرت با توجه به اطلاعات موجود از مدل های بار مختلفی استفاده می شود . از آنجمله می توان از منحنی تداوم بار (*Load duration curve*) که به اختصار یعنی *LDC* معروف می باشد مدل گسسته زمانی بار ، مدل بار تجمعی و غیره را نام برد .

منحنی تداوم بار سال ۱۳۷۰ شبکه سراسری ایران که توسط مرکز دیسپاچینگ ملی گزارش شده است . در شکل شماره ۱-۱ داده شده است .

شکل شماره ۱-۳

منحنی تداوم بار شبکه سراسری سال ۱۳۷۰

بار پایه (حداقل مصرف) در این منحنی ۳۷۹۰ مگاوات ، بار متوسط ۶۴۷۷ مگاوات و در ۸۰ درصد زمان یعنی ۷۰۲۷ ساعت بار شبکه بین ۴۸۰۰ تا ۸۴۰۰ مگاوات بوده است .

منحنی تداوم بار آینده سیستم با در نظر گرفتن نرخ رشد بار سالیانه برای پریود مورد مطالعه بدست می آید و در محاسبات مورد استفاده قرار می گیرد . مدل بارگیری که در مطالعات قابل اطمینان سیستم میتوان بکار برد . مدل گسسته بار بار می باشد . در این مدل بار پیک روزانه برای تمام مدت روز مربوطه ثابت فرض شده و با داشتن کل بار های پیک روزانه در پریود مورد نظر تقسیم بندی بار ها در سطوح بار ، با مگاوات و تعداد دفعات وقوع مشخص با احتمال و تواتر وقوع هر یک محاسبه می شوند و در محاسبات مورد استفاده قرار می گیرند . در اینجا بایستی خاطرنشان نمود که پارامترهای قابلیت اطمینان بدست آمده از این مدل برای سیستم بدلیل ثابت فرض نمودن بار پیک روزانه برای تمام روز ، مقداری بزرگتر از حد واقعی خواهند بود . برای مثال احتمال قطعی بار سیستم بیشتر از حد واقعی بدست می آید و پون طراحی سیستم بر مبنای پارامترهای بدتری صورت می گیرد ، این کار موجب وارد شدن مقداری ضریب اطمینان در طراحی خواهد بود .

اطلاعات مدل بار گسسته زمانی محاسبه شده شبکه سراسری ایران در سال ۱۳۷۰ در جدول شماره ۳-۳ نشان داده شده است

جدول شماره ۳-۳ اطلاعات بار گسست مدل ه شبکه سراسری سال ۱۳۷۰

Level j	Load Level (MW)	No. of Occurrences	Probability P(Lj)	Frequency F(Lj)
1	10142.0	2	0.002739726	0.005479
2	9767.0	12	0.016438359	0.032877
3	9505.0	30	0.041095890	0.082192
4	9235.0	49	0.067123286	0.134247
5	8943.0	61	0.083561637	0.167123
6	8682.0	82	0.112328798	0.224658
7	8363.0	62	0.084931508	0.169863
8	8114.0	45	0.061643839	0.123288
9	7849.0	17	0.023287671	0.046575
10	7561.0	5	0.006849315	0.013699
11	3790.0	365	0.500000000	1.000000

بدیهی است در دوره های زمانی آینده از اطلاعات بار پیش بینی شده استفاده میشود .

البته میتوان مدل های فوق الذکر را با در نظر گرفتن نرخ رشد بار با تقریب خوبی

اصلاح نمود و به عنوان مدل های بار آینده سیستم مورد استفاده قرار داد . در اینجا

لازم به تذکر است که در مطالعات انجام شده در این پروژه با توجه به روش ارزیابی

انتخابی از مدل بار گسسته استفاده شده است .

(ب) مدل سازی سیستم تولید برای انجام محاسبات قابل اطمینان :

روشهای مختلفی برای ارزیابی قابلیت اطمینان سیستمها وجود دارد که از مهمترین آنها

میتوان روشهای شبکه ای (*NETWORK METHODS*) و روشهای فضای حالت (

STATE SPACE METHODS) را نام برد . روش های شبکه ای بیشتر در مورد

سیستمهای تعمیر ناپذیر (دارای عناصر قابل تعمیر و روشهای فضای حالت برای

سیستمهای تعمیر پذیر) بکار می روند . با توجه به اینکه سیستم های قدرت تعمیر

پذیر هستند بالطبع الگوریتمهای موجود جهت ارزیابی قابلیت اطمینان بخشهای

مختلف آنها نظیر سیستم تولید ، سیستم انتقال و سیستم توزیع بیشتر بر اساس

روشهای فضای حالت می باشند .

ساختار اصلی ارزیابی قابلیت اطمینان سیستم تولید ، برای تمام روش های ارزیابی

یکسان است و شامل سه قسمت نشان داده شده در شکل ۲-۲ می باشد .

مدل تولید

مدل بار

مدل ریسک

شکل ۲-۳

ساختار اصلی ارزیابی قابل اطمینان سیستم تولید

جهت تشکیل مدل ریسک سیستم و محاسبه شاخص های قابلیت اطمینان ، مدل های بار و تولید با یکدیگر ترکیب می شوند . بایستی در اینجا خاطر نشان ساخت که در این روش شاخص های قابلیت اطمینان محاسبه شده ، دربرگیرنده ویژگی ها و احتمالات خروج اضطراری خطوط انتقال انرژی نمیباشد و خطوط انتقال انرژی صد در صد ایده آل فرض می شوند . عدم خروج از مدار و عدم محدودیت انتقال مدل بار با توجه به نوع الگوریتم مورد استفاده می تواند منحنی تداوم بار و یا منحنی بار گسسته و یا ... ایجاد کند .

مدل تولید اغلب بعنوان جدول احتمال خروج ظرفیت سیستم معرفی می شود که با تشکیل فضای حالت و حل آن از طریق الگوریتم های مختلف بدست می آید . در مدلسازی سیستم تولید . سیستم بوسیله حالات مختلفش و انتقال بین حالات مذکور توصیف می شود . یک حالت سیستم بیانگر شرایط بخصوصی از خرابی ، تعمیر و کار عناصر ان می باشد و اگر حالت هر یک از عناصر سیستم عوض شود آنگاه سیستم نیز در حالت دیگری قرار خواهد گرفت . تمام حالات ممکن از ترکیبات خرابی و کار واحد های نیروگاهی یک سیستم فضای حالت را می سازند . اندازه فضای حالت سیستم بستگی به تعداد واحد ها دارد و برای سیستم های واقعی بسیار بزرگ می باشد . برای روشن شدن مطلب فضای حالت یک سیستم تولید با دو واحد نیروگاهی در شکل شماره ۳-۳ نشان داده شده است . ضمناً هر واحد تنها دارای دو وضعیت کار

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

و خرابی می باشد و حالت های تولید زیر قدرت اسمی (*derating*) در نظر گرفته

نشده است .

حالت ۱
واحد یک در حال کار
واحد دو در حال کار

حالت ۲
واحد یک در حال کار
واحد دو خراب

حالت ۳
واحد ۱ خراب
واحد ۲ در حال کار

حالت ۴
واحد یک خراب
واحد ۲ خراب

شکل ۳-۳

فضای حالت سیستم با دو واحد نیروگاهی

ج) بررسی و تعیین پارامترهای قابلیت اطمینان سیستم تولید شبکه سراسری

در سال ۱۳۷۰:

همانطور که در قسمت قبل ذکر شد، در ارزیابی قابلیت اعتماد سیستم تولید به روش فقدان بار *LOLM* با تشکیل مواد تولید یا جدول احتمال خروج ظرفیت سیستم یا به اختصار *COPT* و سپس ترکیب آن با مدل بار مناسب شاخص های قابلیت اطمینان بدست می آید. شاخصهای قابلیت اطمینان که برای سیستم تولید محاسبه می شوند، عبارتند از:

- تعداد روزهایی در دوره مطالعه که انتظار خاموشی یا از دست رفتن بار می

شود (*LOLE*)

- احتمال خاموشی یا از دست دادن بار (*LOLP*)

- میزان خاموشی یا بار از دست رفته مورد انتظار (*ELL*)

با توجه به اطلاعات در دسترس، سیستم تولید فعلی به سیستم تولید شبکه سراسری

سال ۱۳۷۰ اطلاق می گردد که با در نظر نگرفتن واحدهای دیزلی و واحدهای خارج

از مدار دارای ۱۶۹ واحد ژنراتور و ظرفیت نصب شده ۱۲۰۸۰ مگاوات می باشد. بار

پیک سالیانه سیستم ۱۰۲۳۰ مگاوات است. بخشی از مدل تولید و یا جدول احتمال

خروج ظرفیت (*COPT*) سیستم مذکور در جدول شماره ۳-۳ نشان داده شده است.

به دلیل اینکه فضای حالت سیستم با توجه به تعداد زیاد واحد های ژنراتور بسیار

بزرگ میباشند . تنها قسمت هایی از اطلاعات مدل در این جدول آورده شده است .

مدل . شامل حالات مختلف خروج ظرفیت سیستم احتمالات دقیق و تجمعی بروز هر

حالت و ظرفیت های خارج شده و باقیمانده سیستم در حالت مذکور می باشد .

جدول شماره ۳-۳ - بخشی از احتمال خروج ظرفیت سیستم در مدل تولید

شبکه سراسری سال ۱۳۷۰ در مطالعات قابلیت اطمینان

CAPACITY OUTAGE PROBABILITY TABLE				
Name of system : IRAN Electric Power System Installed Capacity: 12080 (MW)				
State j	Cap.Out. X _j (MW)	rem. Cap. C _j (MW)	P(C=C _j) P(X=X _j)	P(C<C _j) P(X>X _j)
1	0.0	12080	0.0	1.0
...
...
97	480	11600	0.00000155	0.999984
...
144	715	11365	0.00002390	0.99956089
145	720	11360	0.00002480	0.99953699
146	725	11355	0.00002605	0.99951220
147	730	11350	0.00002712	0.99948615
148	735	11345	0.00002825	0.99945903
149	740	11340	0.00002939	0.99943078
150	745	11335	0.00003064	0.99940139
151	750	11330	0.00003189	0.99937075
152	755	11325	0.00003314	0.99933887
153	760	11320	0.00003451	0.99930573
154	765	11315	0.00003588	0.99927121
...
631	3150	8930	0.00160461	0.1428564
...
760	3795	8285	0.00038866	0.02407341
761	3800	8280	0.00038328	0.02368475
762	3805	8275	0.00037796	0.02330147
763	3810	8270	0.00037269	0.02292351
764	3815	8265	0.00036748	0.02255082
765	3820	8260	0.00036233	0.02218334
766	3825	8255	0.00035724	0.02182101
767	3830	8250	0.00035220	0.02146377
768	3835	8245	0.00034722	0.02111157
769	3840	8240	0.00034229	0.02076435
770	3845	8235	0.00033742	0.02042206
...
825	4120	7960	0.000143	0.00771402
...

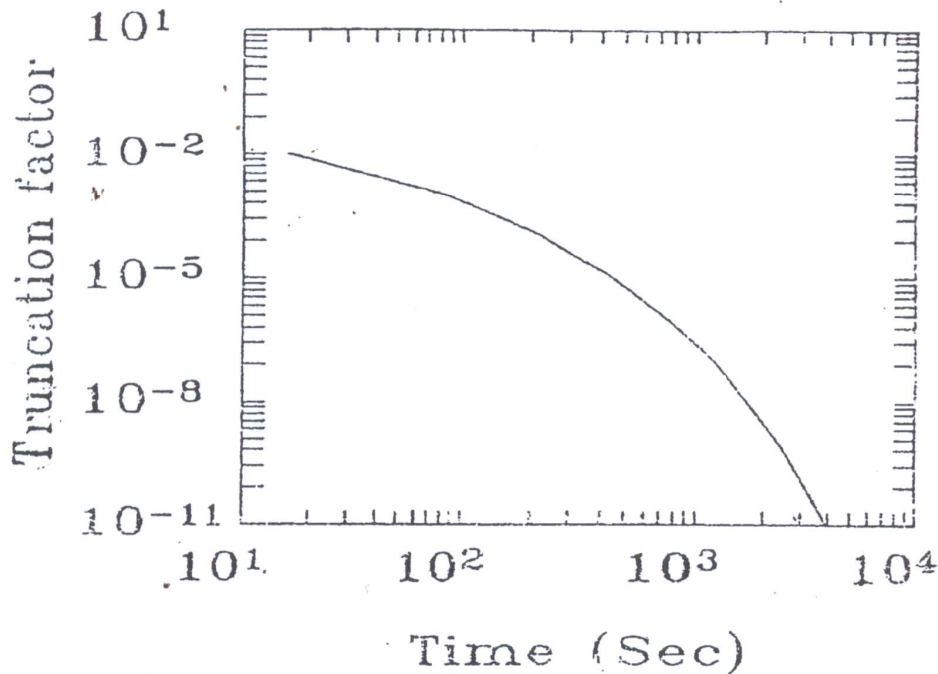
به عنوان مثال احتمال خروج ظرفیت ۴۸۰ مگاوات (ظرفیت باقی مانده ۱۱۶۰۰ مگاوات) ۰/۰۰۰۰۰۱۵۵ و احتمال ظرفیت تجمعی ۴۸۰ مگاوات (احتمال اینکه ظرفیت خارج شده مساوی یا بیشتر از ۴۸۰ مگاوات باشد) برابر ۰/۹۹۹۹۸۴ میباشد .
احتمال خروج ظرفیت ۱۶۵۰ مگاوات از شبکه برابر با ۰/۰۰۱۵۵ و احتمال اینکه ظرفیت خارج شده سیستم مساوی و یا بیشتر از ۱۶۵۰ مگاوات باشد برابر ۰/۹۰۲۲۱۸ میباشد . همچنین احتمال خروج ظرفیت ۴۱۲۰ مگاوات برابر ۰/۰۰۰۱۴۳ و احتمال تجمعی وقوع این حالت مساوی ۰/۰۰۷۷۱۴ است .

با نگاهی به مدل تولید مشخص است که احتمال خروج ظرفیت های بالاتری در سیستم بسیار کوچک می شود . بر همین اساس با توجه به بزرگی فضای حالت سیستم (مدل تولید) محاسبات معمولاً از یک احتمال خاص به بعد قطع میشود .

قطع فضای حالت از یک احتمال خاص به بعد در حقیقت در نظر گرفتن حالت هایی از سیستم است که دارای احتمال وقوع بسیار کم می باشد . این قطع فضای حالت تقریب بسیار ناچیز و قابل قبولی در محاسبات وارد می کند . عامل قطع فضای حالت $T.F$ (TRUNCATION FACTOR) احتمالی است که اگر احتمال وقوع تجمعی حالتی از فضای حالت سیستم (مدل تولید) از آن کوچکتر شود ، ادامه تشکیل مدل تولید قطع شده و کفایت مدل سازی مشخص می شود .

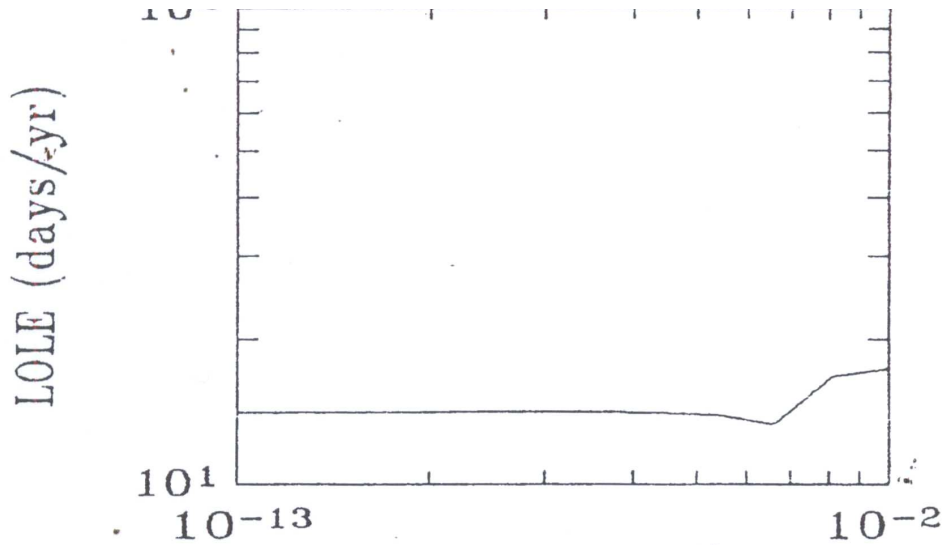
در این پروژه با توجه به تعداد زیاد دفعات اجرای برنامه و زمان بری کامپیوتری زیاد، تعیین مقدار TF بزرگتر انتخاب شود، سرعت انجام محاسبات کامپیوتری افزایش می یابد ولی در مقابل دقت نتایج کم می شود. عامل قطع فضای حالت بهینه ($O.T.F$) بر اساس داشتن سرعت و دقت کافی انتخاب می شود.

شکل شماره ۳-۴ منحنی تغییرات $T.F$ بر حسب زمان محاسبات را نشان می دهد.

شکل شماره ۳-۴ منحنی تغییرات $T.F$ بر حسب زمان

منحنی شکل ۳-۴ بیانگر این واقعیت است که با افزایش دقت (کاهش $T.F$) زمان محاسبات زیاد میشود. شکل شماره ۱-۵ منحنی تغییرات شاخص احتمال خاموشی $LOLE$ را بر حسب تغییرات $T.F$ را نشان می دهد

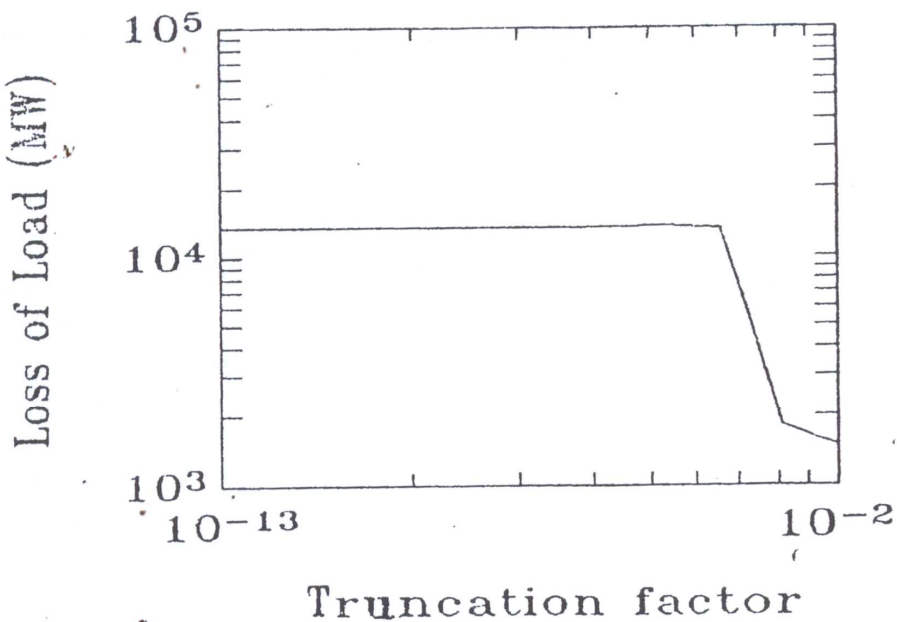
شکل ۳-۵ منحنی تغییرات شاخص احتمال خاموشی $LOLE$ را بر حسب تغییرات $T.F$ را

نشان می دهد. (منحنی تغییرات $LOLE$ بر حسب $T.F$)

با کاهش عامل قطع فضای حالت (افزایش دقت) تا حدود 10^{-5} تغییرات $LOLE$

بسیار شدید است ولی از 10^{-5} به پایینتر، مقدار $LOLE$ تقریباً ثابت می ماند. شکل

شماره ۱-۶ تغییرات میزان خاموشی یا ELL را بر حسب $T.F$ نشان می دهد.

شکل شماره ۳-۶ منحنی تغییرات ELL بر حسب $T.F$

با کاهش عامل قطع تا حدود 10^{-7} تغییرات بسیار شدید است. ولی از 10^{-9} به بعد مقدار آن ثابت می ماند. نتایج این بررسی. گویای این مطلب است که مقدار بهینه عامل قطع فضای حالت 10^{-9} می باشد که با انتخاب این مقدار برای $T.F$ هم دقت کافی و هم سرعت عمل مناسب بدست می آید. با ترکیب مدل تولید بدست آمده و مدل بکار شاخص های قابلیت اطمینان سیستم محاسبه میشوند.

برای تشکیل مدل تولید. الگوریتمهای مختلفی وجود دارد که از آنجمله می توان از الگوریتم تکرار و الگوریتمی بر مبنای تبدیل فوریه سریع (FFT) نام برد.

در حقیقت مدل تولید در الگوریتم تکرار از یک توصیف گسسته خروج ظرفیت و در روش FFT از یک توصیف پیوسته خروج ظرفیت بدست می آید. نتایج روش FFT برای سیستم هایی که تنوع ظرفیت واحد دارند با نتایج روش الگوریتم تکرار مطابقت داشته و از دقت کافی برخوردار است و از طرفی سرعت انجام محاسبات بیشتر می باشد. نتایج روش FFT در مورد سیستم های کوچک (دارای تعداد واحد کم) از دقت کافی برخوردار نیست.

شاخصهای قابلیت اطمینان سیستم فعلی کشور بدست آمده از روش های فوق الذکر در جدول شماره ۱۴ داده شده اند. برای محاسبه این شاخص ها از شاخص امادگی واحد ها و نرخ خروج اجباری جداگانه استفاده شده است.

**جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید**

برای سیستم تولید سال ۱۳۷۰ شبکه سراسری تعداد روزهایی از سال که انتظار

خاموشی یا از دست رفتن بار می رود ، $51/767$ روز در سال می باشد . احتمال

خاموشی یا از دست دادن بار $0/14183$ و میزان خاموشی یا بار از دست رفته مورد

انتظار 12710 مگاوات می باشد .

جدول شماره ۳-۴ شاخص های قابلیت اطمینان سیستم در سال ۱۳۷۰ با استفاده از دوروش

محاسبه و در نظر گرفتن پارامترهای مختلف آمادگی و خروج اجباری

کشور	ذخیره (%)	LOLE(day/yr)
بلژیک		$=/67$
فنلاند	(117)	
فرانسه		5
ایرلند		$=/2$
ایتالیه		$=/2$
اسپانیا		$=/1$
سوئد		$=/4$
انگلستان	(28)	1/8
کانادا		$=/1$
آمریکا		$=/1$
استرالیا	(25-35)	$=/5$
برزیل		2/5
ژاپن		$=/3$

جدول ۳-۴

با مقایسه شاخص های بدست آمده از دو روش مشخص می شود که اختلاف بین شاخص های بدست آمده از دو روش بسیار کم می باشد . بعبارت بهتر برای بررسی قابلیت اطمینان سیستم تولید شبکه سراسری هر دوروش را میتوان بکار برد و مشکل اساسی انجام این محاسبات که زمانبری محاسبات کامپیوتری آن می باشد رفع می شود و زمان محاسبات تا حد قابل توجهی کاهش می یابد .

حاشیه ذخیره سیستم (*CAPACITY MARGIN*) با مقدار رزرو سیستم تولید در این مطالعه ۲۰ درصد می باشد بالطبع با افزایش حاشیه ذخیره شاخص های قابلیت اطمینان سیستم بهبود می یابند .

در گزارشات مختلف موسسات مطالعات و تحقیقاتی میزان تعداد روزهای دارای خاموشی *LOLE* پیشنهاد شده برای سیستمهای برق تقریباً مطمئن حدود ۴ یا ۵ روز در ۱۰ سال می باشد . البته کشورهای مختلف برای توسعه سیستم تولید و در مطالعات ظرفیت نیروگاه ها (تعیین ظرفیت مورد نیاز سیستم در درازمدت) از معیار های مختلفی استفاده می کنند . جدول شماره ۳-۵ قرار گرفته باشد

. متفاوت بودن مدلسازی واحد ها (مدلسازی چند حالتی یک واحد ژنراتور) و غیره سهم بسزائی بر شاخص ریسک دارند . معیار های ریسک مورد استفاده در مطالعات تعیین ظرفیت نیروگاهها برخی شرکت های برق در کشورهای اروپا و آمریکا را نشان می دهد . این شرکت ها ظرفیت تولید و میزان ذخیره خود را برای وصول به چنین

شاخص هایی طراحی میکنند . در اینجا بایستی خاطر نشان سازیم که مقایسه مستقیم ارقام ارائه شده بدون توجه به شرایط محیطی و محلی سیستمها و همچنین پارامترهای ضریب آمادگی و ضریب خروج اضطراری نه تنها مشکل است . بلکه ممکن است منجر به نتیجه گیری نادرستی شوند . همچنین ممکن است روشهای محاسباتی مختلف مورد استفاده همچنانکه جدول شماره ۳-۴ نشان میدهد تعداد روز های خاموشی از شبکه سراسری در سال ۱۳۷۰ چنانکه ضرائب آمادگی نیروگاه ها در مطالعات در نظر گرفته شود برابر ۵۱/۷۷ روز در سال می باشد و چنانکه در مطالعات ضرایب تنها ضرایب خروج اضطراری منظور گردد . تعداد روز های خاموشی به ۰/۷۷ روز در سال محدود می گردد . البته این موضوع بعلت پایین بودن ضرایب آمادگی نیز میباشد .

احتمالا شاخص های قابلیت اطمینان سیستم ها در جدول شماره ۳-۵ جز در کشور فرانسه بر اساس نرخ خروج اجباری واحد ها ($F.O.R$) محاسبه شده اند

واضح است که شاخص های قابلیت اطمینان سیستم که بر اساس نرخ خروج اجباری واحد ها بدست می آیند . از شاخصهای بدست آمده با استفاده از میزان آمادگی ($A.F$) کوچکتر می باشند و این به این علت است که در محاسبات نرخ خروجی اجباری واحد ها ساعات خروج با برنامه واحد ها گنجانده نمی شود و بالطبع $F.O.R$ واحد مساوی نا آمادگی آن نمیشود از آن کوچکتر است .

جدول شماره ۳-۵ شاخصهای قابلیت اطمینان مورد استفاده کشور های مختلف در طراحی

ظرفیت واحد های سیستم تولید خود

کشور	ذخیره (%)	LOLE(day/yr)
بلژیک		=/۶۷
فنلاند	(۱۱۷)	
فرانسه		۵
ایرلند		=/۲
ایتالیه		=/۲
اسپانیا		=/۱
سوئد		=/۴
انگلستان	(۱۲۸)	۱/۸
کانادا		=/۱
آمریکا		=/۱
استرالیا	(۲۵-۳۵)	=/۵
برزیل		۲/۵
ژاپن		=/۳

جدول ۳-۵

(د) بررسی و تعیین پارامترهای قابلیت اطمینان سیستم تولید سال ۱۳۷۸

در این بخش ، سیستم تولید و مصرف سال ۷۸ با در نظر گرفتن اینکه کلیه واحد های بخاری ، گازی و سیکل ترکیبی برنامه ریزی شده و در حال ساخت و نصب در این سال به بهره برداری می رسند ، مورد بررسی قرار گرفته و شاخص های قابلیت اطمینان آن محاسبه شده اند .

این سیستم دارای ۲۱۴ واحد ژنراتور و ظرفیت نصب شده ۲۴۵۲۰ مگاوات میباشد .
تعداد واحد های آن نسبت سیستم فعلی به تعداد ۴۵ واحد افزایش یافته است . از این
تعداد ۲۳ واحد بخاری - ۱۶ واحد سیکل ترکیبی - و ۶ واحد گازی می باشد .
اطلاعات قابلیت اطمینان این واحد ها در جدول شماره ۱۰ داده شده اند .
با در نظر گرفتن نرخ رشد بار سالیانه ۷/۵ درصد و بر اساس اطلاعات منتشره توسط
امور برق وزارت نیرو ، بارپیک سالیانه سال ۷۸ این سیستم ۱۹۶۱۶ مگاوات است .
حاشیه ذخیره ظرفیت سیستم ۲۰ درصد می باشد . بدیهی است مدل های بار سال ۷۰
بر اساس نرخ رشد بار تا این سال اصلاح شده اند . ضمناً بار پیک روزانه بر حسب
درصد بار پیک سالیانه در طی سال ۷۰ برای سایر سالهای بعد از آن ثابت فرض شده
اند . به عنوان مثال اگر در سال ۷۰ در روز ۲۳ مرداد ماه بار پیک روزانه ۹۱/۶ بار پیک
سال ۷۰ است . در سایر سالهای مورد مطالعه نیز بار پیک روز ۲۳ مرداد ۹۱/۶ درصد
بار پیک سالیانه در سال مورد نظر فرض شده است و بدین ترتیب مدل بار مناسب
برای سال ۷۸ آمده اند . مدل بار سیستم در سال ۷۸ در جدول شماره ۳-۶ نشان داده
شده است .

No. of Load Levels (including low load) = 11 Annual Peak Load (MW) = 19616 Exposure Factor (e) = .5 Period of Study (days) = 365				
Level j	Load Level (MW)	No. of Occurrences	Probability P(Lj)	Frequency F(Lj)
1	19447.0	2	0.002739726	0.005479
2	18728.0	12	0.016438359	0.032877
3	18226.0	30	0.041095890	0.082192
4	17708.0	49	0.067123286	0.134247
5	17149.0	61	0.083561637	0.167123
6	16648.0	82	0.112328798	0.224658
7	16036.0	62	0.084931508	0.169863
8	15559.0	45	0.061643839	0.123288
9	15051.0	17	0.023287671	0.046575
10	14498.0	5	0.006849315	0.013699
11	7268.0	365	0.500000000	1.000000

شکل شماره ۳-۶ مدل بار گسسته شبکه سراسری سال ۷۸ (DLDC)

بخشی از مدل تولید این سیستم که بر اساس شاخص های آمادگی واحد ها بدست آمده در جدول شماره ۳-۷ آورده شده است. در این مدل احتمال وقوع حالتی با ظرفیت از دست رفته ۱۶۵۰ مگاوات مساوی 0.0000034 می باشد. و احتمال اینکه در این سال ظرفیت خارج شده بیشتر یا مساوی ۱۶۵۰ مگاوات باشد. برابر 0.999918 است و احتمال اینکه ظرفیت خارج شده سیستم مساوی و یا بزرگتر از ۶۷۰۰ مگاوات باشد. برابر 0.42293 است.

مقایسه بین مدل های تولید این سیستم و سیستم سال ۷۰، تفاوت در احتمالات وقوع حالات مشابه را مشخص می کند. که با توجه به تغییر ظرفیت نصب شده سیستم و تعداد واحد ها بدیهی است. برای مثال احتمال اینکه ظرفیت خارج شده در سیستم

سال ۷۸ برابر با ۳۱۵۰ مگاوات باشد مساوی ۰/۰۰۰۰۶۶۵۳ و احتمال وقوع تجمعی آن

۰/۹۶۱۸۷ می باشد. در حالی که در مدل سال ۷۰ احتمال خروج همین مقدار ظرفیت

از سیستم برابر ۰/۰۰۱۶۱۷ و احتمال تجمعی و وقوع چنین حالتی ۰/۱۴۲۸۵۶ می باشد.

CAPACITY OUTAGE PROBABILITY TABLE				
Name of system : IRAN Electric Power System				
Installed Capacity: 24520 (MW)				
State j	Cap.Out. Xj (MW)	rem. Cap. Cj (MW)	P(C=Cj) P(X=Xj)	P(C<Cj) P(X>Xj)
67	330	24090	0.000000001	0.99999785
68	335	24085	0.000000006	0.99999779
..
340	1695	22825	0.00000423	0.9998847
341	1700	22820	0.00000447	0.9998804
...
631	3150	21370	0.0004653	0.96187
...
634	3165	21355	0.0004782	0.960015
635	3170	21350	0.0004826	0.959537
636	3175	21345	0.0000368	0.959054
...
1335	6670	17850	0.00042182	0.044775
1336	6675	17845	0.00041854	0.044353
1337	6680	17840	0.00041527	0.043934
....
....
1975	9870	14650	0.0000001	0.00000433
1976	9875	14645	0.00000004	0.00000423
1977	9880	14640	0.0000001	0.00000419
....
....

جدول شماره ۳-۷ بخشی از مدل تولید شبکه سراسری سال ۷۸

شاخص های قابلیت اطمینان محاسبه شده سیستم سال ۷۸ با استفاده از ضرائب

آمادگی واحد ها در جدول شماره ۳-۸ داده شده است .

تعداد روزهایی از سال که تعداد از دست دادن بار می رود $7/635$ روز و احتمال از

دست رفتن بار $0/02092$ و میزان بار از دست رفته مورد انتظار $6/60$ مگاوات می

باشد . مقایسه نتایج بدست آمده از مقایسه سیستم های سال ۷۰ و ۷۸ بهبود شاخص

های قابلیت اطمینان را نشان می دهد . بایستی خاطرنشان ساخت که ظرفیت ذخیره

سیستم در دو دوره مورد مطالعه یکسان و مساوی ۲۰ درصد می باشد . از این مقایسه

می توان نتیجه گرفت که افزایش تعداد واحد های نیروگاهی سیستم بدون افزایش

مقدار رزرو و نیز سبب بهبود شاخص های قابلیت اطمینان آن می گردد .

LOSS OF LOAD RELIABILITY INDICES
Name of study System: Iran Interconnected System(1378)
Plan : MAIN Period of study : 365 days (1378)
EOL (Loss of load expectation)= 7.634712 (days/yr) LOLP (Loss of load probability)= 0.02092 ELL (Expected Load Loss) = 460.6 (MW)

جدول شماره ۳-۸ شاخص های قابلیت اطمینان سیستم تولید شبکه سراسری سال ۷۸

(با استفاده از ضرائب آمادگی واحد ها)

هـ) بررسی اثرات ظرفیت واحد های مختلف بخاری بر روی شاخصهای قابلیت

اطمینان سیستم در ۵ ساله اول بعد از سال ۷۸

سیستم مورد مطالعه ، سیستم شبکه سراسری سال ۸۳ کشور است که بار پیک سالیانه

در این سیستم با در نظر گرفتن نرخ رشد بار سالیانه ۷/۵ درصد برابر ۲۶۸۱۶ مگاوات

میباشد . اطلاعات مدل بار سیستم در جدول شماره ۳-۹ آورده شده است .

LOAD DATA REQUIREMENT

* No. of Load Levels (including low load) = 11 Annual Peak Load (MW) = 26816 Exposure Factor (e) = .5 Period of Study (days)= 365				
Level j	Load Level (MW)	No. of Occurrences	Probability P(Lj)	Frequency F(Lj)
1	26585.0	2	0.002739726	0.005479
2	25602.0	12	0.016438359	0.032877
3	24916.0	30	0.041095890	0.082192
4	24208.0	49	0.067123286	0.134247
5	23444.0	61	0.083561637	0.167123
6	22759.0	82	0.112328798	0.224658
7	21922.0	62	0.084931508	0.169863
8	21270.0	45	0.061643839	0.123288
9	20575.0	17	0.023287671	0.046575
10	19819.0	5	0.006849315	0.013699
11	9936.0	365	0.500000000	1.000000

جدول شماره ۳-۹ اطلاعات مدل بار گسسته شبکه سراسری سال ۸۳ (DLDC)

برای داشتن ۲۰ درصد ظرفیت ذخیره یا رزرو بایستی قدرت نصب شده سیستم
۳۳۵۲۰ مگاوات باشد. کمبود ظرفیت سیستم با توجه به ظرفیت نصب شده ۲۴۵۲۰
مگاواتی سال ۷۸ معادل ۹۰۰۰ مگاوات است که بایستی توسط واحد های بخاری
جدید تامین شود. ظرفیت واحد های بخاری طبق استاندارد IEC بترتیب ۲۵۰-۳۲۰-
۴۰۰-۵۰۰-۶۳۰ و ۸۰۰ مگاوات در نظر گرفته شده اند. که اطلاعات قابلیت
اطمینان این نوع واحد (ضریب آمادگی خروج اجباری) در جدول شماره ۲-۳ داده
شده است.

در این قسمت با تعیین شاخص های قابلیت اطمینان سیستم سال ۸۳ در شش طرح
توسعه مختلف واحد های بخاری بر روی شاخص های قابلیت اطمینان سیستم خواهد
پرداخت. در طرح شماره ۱ از ۳۶ واحد ۲۵۰ مگاواتی برای تامین کم ود ظرفیت
سیستم استفاده شده است و در طرح های ۲ تا ۶ بترتیب ۲۸ واحد ۳۲۰ مگاواتی ۲۲
واحد ۴۰۰ مگاواتی - ۱۸ واحد ۵۰۰ مگاواتی - ۱۴ واحد ۶۳۰ مگاواتی و ۱۲ واحد
۸۰۰ مگاواتی بکار گرفته شده اند.

در طرح توسعه شماره ۱ که کمبود ظرفیت سیستم توسط ۳۶ واحد بخاری ۲۵۰
مگاواتی تامین می شود شاخص های محاسبه شده قابلیت اطمینان سیستم عبارتند از:

تعداد روز در سال که انتظار از دست دادن بار و یا خاموشی میباشد. برابر $2/31$ روز است یعنی احتمال از دست دادن بار $0/00632$ میباشد و میزان باری که انتظار است از دست داده شود معادل $236/74$ میباشد.

مقایسه این طرح با سیستم در سال ۷۸ بهبود شاخص های قابلیت اطمینان را با توجه به حاشیه ذخیره مساوی نشان می دهد. برای محاسبه شاخص های فوق از مقادیر آمادگی واحد ها استفاده شده است و میزان آمادگی واحد های ۲۵۰ مگاواتی مذکور ۸۵ درصد در نظر گرفته شده اند.

در طرح توسعه شماره ۲ که کمبود ظرفیت سیستم توسط ۲۸ واحد بخاری ۳۲۰ مگاواتی با میزان آمادگی ۸۳ درصد تامین می شود. $3/7$ روز در سال انتظار از دست دادن بار وجود دارد یعنی احتمال از دست دادن بار $0/0102$ میباشد و میزان بار از دست رفته مورد انتظار ۳۵۵ مگاوات می باشد.

مقایسه نتایج طرح های توسعه شماره ۱ و ۲ نشان می دهد که تامین کمبود ظرفیت سیستم و یا به عبارت بهتر، نصب تعداد کمتر با ظرفیت اسمی بالاتر موجب کاهش قابلیت اطمینان سیستم می گردد. در طرح توسعه شماره سه که نیاز سیستم با ۲۲ واحد بخاری ۴۰۰ مگاواتی تامین شده است. شاخص های قابلیت اطمینان سیستم باز هم افزایش پیدا کرده اند. در این وضعیت $6/328$ روز در سال انتظار از دست دادن بار وجود دارد.

جدول شماره ۳-۱۰ مقایسه شاخص های قابلیت اطمینان بدست آمده با استفاده از $A.F$ واحد

ها طرحهای مختلف توسعه سیستم تولید شبکه سراسری

شماره طرح	طرح توسعه سیستم تولید	شاخص شاخص سیستم واحد	LOLE (روزبرسال)	LOLP	ELL (مگاوات)
۱	۴۶×۲۵۰ MW	A.F= %۸۰	۵/۰	۰/۰۱۳۷	۴۶۷
		A.F= %۸۵	۲/۳	۰/۰۰۶۳	۲۳۷
۲	۲۸×۲۲۰ MW	A.F= %۸۰	۵/۳	۰/۰۱۳۹	۴۹۵
		A.F= %۸۳	۳/۷	۰/۰۱۰۲	۳۵۵
۳	۲۲×۴۰۰ MW	A.F= %۸۰	۶/۲	۰/۰۱۷۳	۵۵۴
		A.F= %۸۰	۶/۳	۰/۰۱۷۳	۵۵۲
۴	۱۸×۵۰۰ MW	A.F= %۸۰	۷/۴	۰/۰۲۰۲	۶۲۳
		A.F= %۷۸	۹/۵	۰/۰۲۶۱	۷۷۶
۵	۱۴×۶۳۰ MW	A.F= %۸۰	۸/۰	۰/۰۲۱۹	۶۵۴
		A.F= %۷۴	۱۶/۰	۰/۰۴۳۷	۱۱۹۴
۶	۱۳×۸۰۰ MW	A.F= %۸۰	۱۱/۸	۰/۰۳۲۴	۸۹۹
		A.F= %۷۲	۲۷/۸	۰/۰۷۶۳	۱۹۱۳

جدول ۳-۱۰

در طرح توسعه شماره ۴ تامین نیاز سیستم توسط ۱۸ واحد بخاری ۵۰۰ مگاواتی با

آمادگی ۷۸ درصد ۹/۵ روز در سال - در طرح توسعه شماره ۵ تامین نیاز سیستم

توسط ۱۴ واحد بخاری ۶۳۰ مگاواتی با میزان آمادگی ۱۶/۰۷۴ روز در سال و سرانجام

در طرح توسعه شماره ۶ تامین نیاز سیستم توسط ۱۲ واحد بخاری ۸۰۰ مگاواتی با

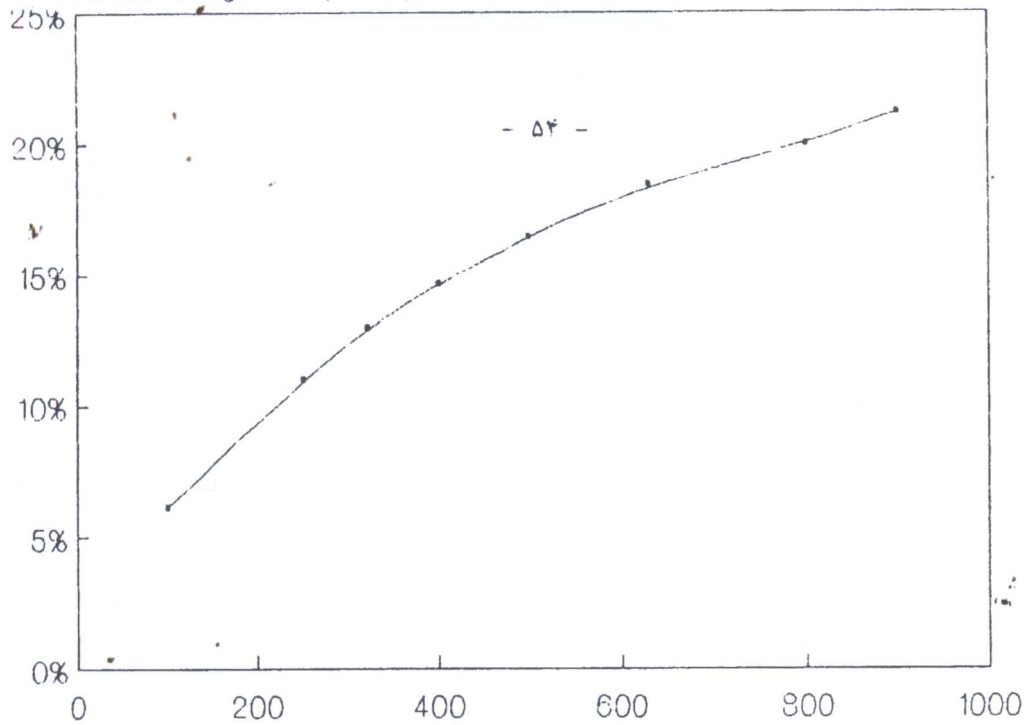
آمادگی ۲۷/۷۵۰۷۲ روز در سال انتظار از دادن بار وجود دارد. سایر شاخص ها در

جدول شماره ۳-۱۰ داده شده اند.

بررسی نتایج طرح های توسعه مختلف فوق الذکر نشان می دهد که با افزایش اندازه واحد های بخاری و بالطبع کاهش تعداد واحد ها جهت تامین کمبود و یا نیاز سیستم . شاخص های تعریف شده در مورد قابلیت اطمینان سیستم افزایش می یابند . بعبارت بهتر اعتماد سیستم در تغذیه مشترکین کاهش می یابد . شاید در اینجا این سوال مطرح شود که میزان تاثیر آمادگی واحد ها بر روی شاخص های قابلیت اطمینان سیستم چقدر است ؟ مطالعات و بررسی عملکرد واحد های بخاری مختلف نشان داده است که با افزایش اندازه واحد ها نرخ خروج اجباری واحد افزایش و میزان آمادگی آنها کاهش می یابد . بعنوان مثال مقاله *IEEE* رابطه زیر را بین نرخ خروج اجباری واحد و اندازه آن ارائه کرده است :

$$FOR=0.02+.23[1-\exp(-0.002 S)]$$

که رابطه فوق *FOR* نرخ خروج اجباری معادل و *S* ظرفیت واحد می باشد . رابطه فوق بیان می دارد که افزایش ظرفیت واحد موجب افزایش نرخ خروج اجباری آن می شود . در این مطالعه نیز سعی شده برای واقعی تر بودن نتایج از چنین روالی پیروی شود . برای مشاهده اثر ظرفیت واحد ها بر روی نرخ خروج اجباری به شکل شماره ۱-۷ توجه شود .

شکل شماره ۳-۷ تغییرات نرخ خروج اجباری واحد ها (FOR) موجب اندازه ظرفیت واحد

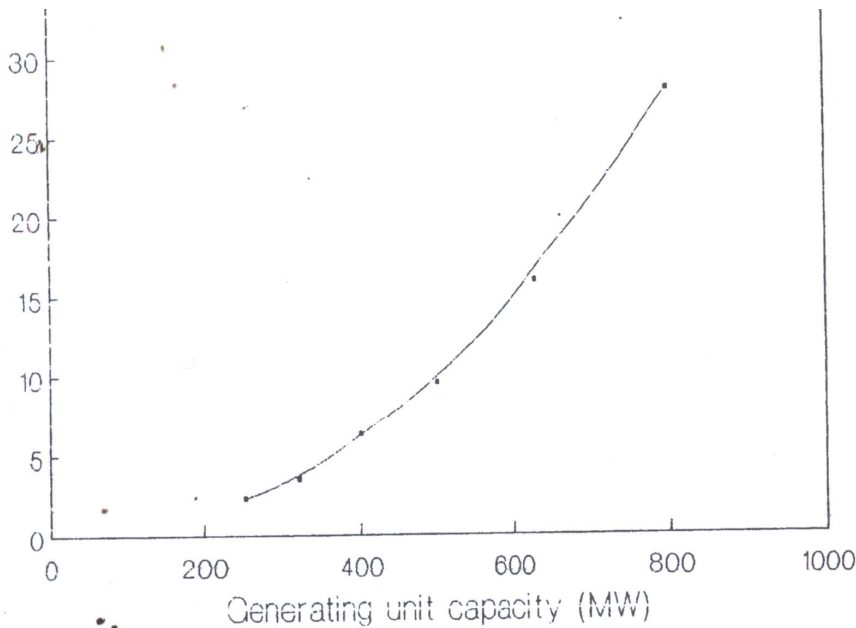
در ضمن مطالعه ای نیز بر اساس مساوی فرض نمودن میزان آمادگی واحد های بخاری با ظرفیت های مختلف انجام گردیده است. به این ترتیب که در مطالعه جدید توجه به میزان آمادگی ($A.F$) کنید واحدهای بخاری ۸۰۰، ۶۳۰، ۵۰۰ و ۴۰۰ مگاواتی را بدون آمادگی در حد بخاری ۳۰۰ مگاواتی یعنی با درصد در نظر گرفته و شاخصهای قابلیت سیستم را در طرح قبلی مجدداً بدست آورده شده است نتایج در جدول شماره ۳-۱۰ منعکس شده است.

در طرح های توسعه ای که میزان آمادگی واحدهای آنها نسبت به حالت قبل کمتر شده است. نظیر طرح های توسعه ۱ و ۲ با واحدهای بخاری ۲۵۰ و ۳۲۰ مگاواتی. شاخص های قابلیت اطمینان سیستم نسبت به حالت قبل افزایش یافته است. در طرح

توسعه شماره یک LOLE از ۲/۳۰۸۶ روز در سال بعد به ۵/۰۰۷۶ روز در سال و در طرح توسعه شماره ۲ از ۳/۴۹۴ به ۵/۴۴۵ روز در سال افزایش یافته است. و در طرح های توسعه تولید شماره ۴-۵-۶ که میزان آمادگی واحد ها افزایش یافته است. شاخص های قابلیت اطمینان سیستم کاهش یافته است ولی به هر حال در طی طرح های توسعه شماره ۱ تا ۶. شاخص های قابلیت اطمینان سیستم باز هم افزایش یافته اند. یعنی اینکه با فرض مساوی بودن میزان آمادگی واحد ها باز هم استفاده از واحد های بنخاری بزرگتر موجب کاهش قابلیت اعتماد سیستم گردیده است. در طرح شماره ۱ ۵/۰۰۷۶ روز در سال انتظار از دست دادن بار وجود دارد. در حالی که برای تامین همان میزان کمبود با واحد های بزرگتر مثلا ۸۰۰ مگاواتی، ۱۱/۸۴ روز در سال انتظار از دست دادن بار می رود. اختلاف مگاوات بار از دست رفته مورد انتظار در دو طرح توسعه یک و شش معادل تقریبا ۴۳۳ مگاوات می باشد.

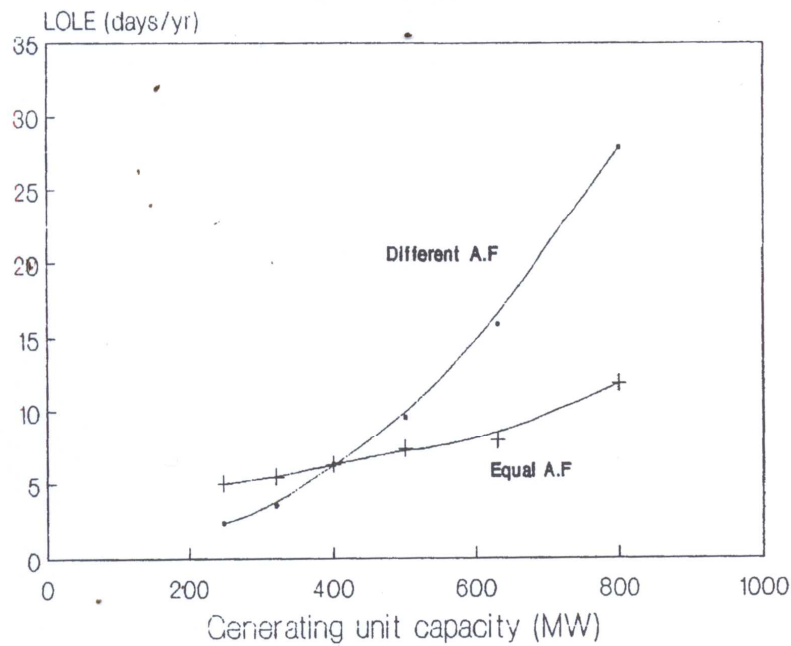
برای مقایسه بهتر میتوان به شکل های شماره ۳-۸ الی ۳-۱۲ که نشان دهنده منحنی تغییرات شاخص های قابلیت اطمینان شبکه سراسری کشور در سال ۸۳ برای طرح های مختلف توسعه تولید است مراجعه نمود.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

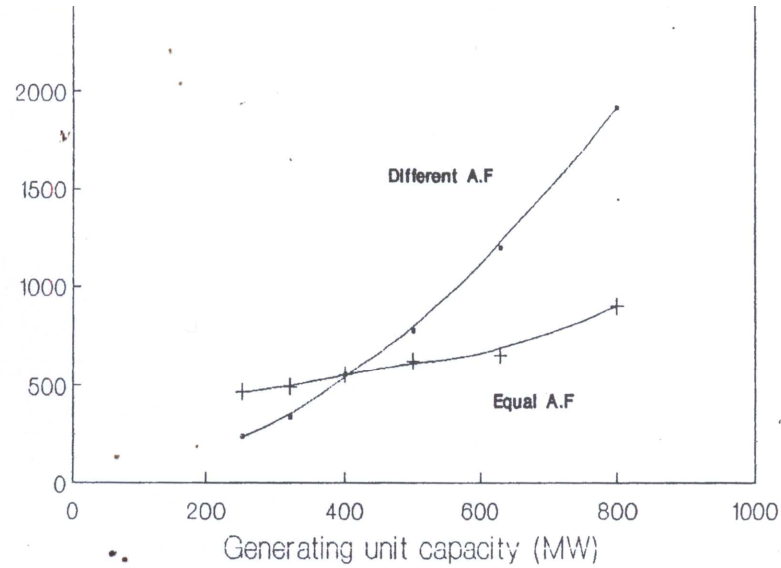
شکل شماره ۳-۸ تغییرات شاخص *LOLE* شبکه سراسری برق کشور با تغییرات

اندازه واحد های جدید بخاری با میزان آمادگی غیر یکسان

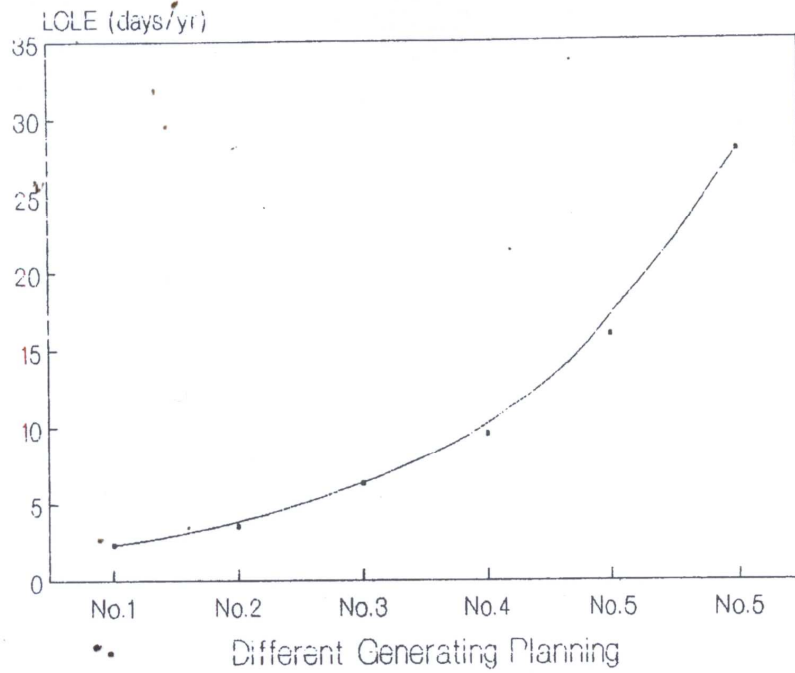
شکل شماره ۳-۹ مقایسه تغییرات شاخص *LOLE* شبکه سراسری برق کشور

در دو وضعیت شاخص های واحدهای یکسان و شاخص های متفاوت

شکل شماره ۳-۱۰ تغییرات میزان بار از دست رفته مورد انتظار شبکه سراسری با تغییر اندازه

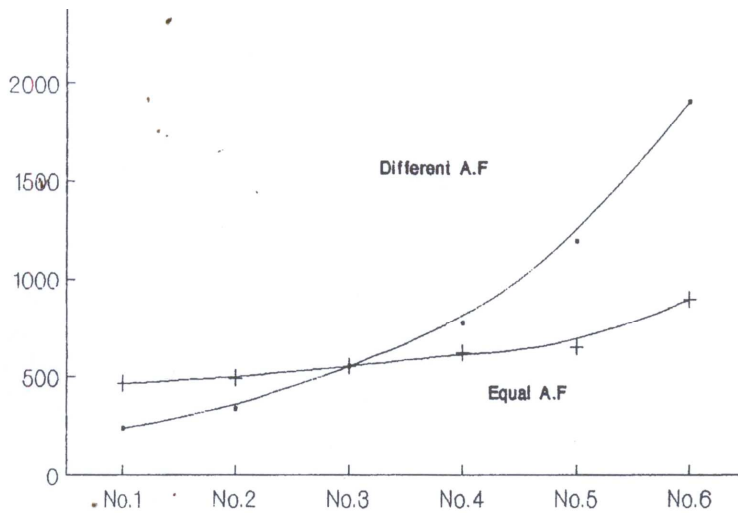
واحد های جدید بخاری

شکل شماره ۳-۱۱ تغییرات شاخص *LOLE* شبکه سراسری برق کشور در

طرح های مختلف توسعه سیستم تولید

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

شکل شماره ۳-۱۲ تغییرات میزان بار از دست رفته مورد انتظار شبکه سراسری

در طرح های مختلف توسعه سیستم تولید

۱ طرح : $250*36$

۲ طرح : $320*28$

۳ طرح : $400*22$

۴ طرح : $500*18$

۵ طرح : $630*14$

۶ طرح : $800*12$

مطالعه مشابهی بر اساس شاخص های نرخ خروج اجباری واحد ها نیز انجام شده با

توجه به اینکه خروجی های برنامه ریزی شده واحد ها نقشی در این پارامترها ندارند

بالتبع با مقایسه پارامتر با آمادگی واحد ($I-A.E$) از مقادیر کمتری برخوردار و بالطبع

شاخص های قابلیت اطمینان سیستم از وضعیت مطلوبتری برخوردار خواهند بود .

شاخص های بدست آمده برای طرح های مختلف توسعه سیستم تولید در جدول شماره ۳-۱۱ داده شده اند .

مقایسه نتایج مختلف نشان می دهد که در این حالت نیز افزایش اندازه واحد ها سبب افزایش شاخص های قابلیت اطمینان سیستم شده است .

نتایج کلی بیانگر این موضوع است که افزایش اندازه واحد های بخاری جهت تامین بار خاص مورد نیاز آینده سبب کاهش اعتماد سیستم در سرویس دهی به مشترکین می

شود که بالطبع از این دیدگاه ضرر های اقتصادی را بدنبال خواهد داشت و همانطور که قبلا ذکر شد اصولاً یکی از معایب اصلی واحد های بزرگ نرخ خروج اجباری

($F.O.R$) بالای آنها می باشد .

جدول شماره ۳-۱۱ مقایسه شاخص های قابلیت اطمینان بدست آمده با استفاده

از $F.O.R$ واحد ها برای طرح های مختلف توسعه شبکه سراسری

شماره طرح	طرح توسعه سیستم تولید	شاخص شاخص سیستم واحد	LOLE (روزبرسال)	LOLP	ELL (مگاوات)
۱	۳۶×۲۵= MW	F.O.R= %۱۴/۷	۰/۰۲	۶/۸×۱۰ ^{-۵}	۲/۲
		F.O.R= %۱۲/۰	۰/۰۱	۲/۹×۱۰ ^{-۵}	۱/۴
۲	۲۸×۳۲= MW	F.O.R= %۱۴/۷	۰/۰۴	۹/۸×۱۰ ^{-۵}	۴/۶
		F.O.R= %۱۲/۹	۰/۰۲	۵/۳×۱۰ ^{-۵}	۲/۵
۳	۲۴×۴۰= MW	F.O.R= %۱۴/۷	۰/۰۴	۱۱/۹×۱۰ ^{-۵}	۵/۶
		F.O.R= %۱۴/۷	۰/۰۴	۱۱/۹×۱۰ ^{-۵}	۵/۶
۴	۱۸×۵۰= MW	F.O.R= %۱۴/۷	۰/۰۷	۱۹/۹×۱۰ ^{-۵}	۱۹/۰
		F.O.R= %۱۶/۵	۰/۱۲	۳۲/۷×۱۰ ^{-۵}	۱۴/۴
۵	۱۴×۶۳= MW	F.O.R= %۱۴/۷	۰/۱۱	۲۹/۵×۱۰ ^{-۵}	۱۲/۷
		F.O.R= %۱۸/۵	۰/۲۷	۷۴/۸×۱۰ ^{-۵}	۳۰/۴
۶	۱۲×۸۰= MW	F.O.R= %۱۴/۷	۰/۲۷	۷۳/۳×۱۰ ^{-۵}	۲۸/۴
		F.O.R= %۲۰/۰	۰/۸۸	۲۴۱/۰×۱۰ ^{-۵}	۸۵/۸

مطالعه اثر اضافه نمودن واحد های بیشتر در طرح های ۲ تا ۶ بر روی شاخص

های قابلیت اطمینان :

در این قسمت به مطالعه اثر اضافه نمودن واحد های بیشتر در طرح های مختلف توسعه و بررسی میزان کاهش شاخص های قابلیت اطمینان سیستم (بهبود قابلیت اعتماد) پرداخته می شود . این مطالعه در دو قسمت انجام شده است . در قسمت اول مقادیر آمادگی و نرخ خروج اجباری واقعی برای واحد ها در نظر گرفته شده است و در قسمت دوم مقادیر آمادگی و نرخ خروج اجباری واحد یکسان و مساوی پارامترهای واحد های بخاری ۲۵۰ مگاواتی فرض می گردد .

برای مقایسه شاخص های طرح شماره یک تامین ظرفیت تولید مورد نیاز سیستم در سال ۳۶۸۳ واحد بخاری ۳۵۰ مگاواتی را با توجه به مقادیر بهتر آن در قیاس با سایر طرح ها به عنوان مرجع در نظر گرفته ایم .

بعنوان مثال ، در این مطالعه بررسی خواهیم کرد که اضافه کردن چند واحد بخاری ۳۲۰ مگاواتی به طرح توسعه شماره ۲ موجب بهبود شاخص های قابلیت اطمینان آن و نزدیک شدن به مقادیر شاخص های طرح شماره یک می شود . این مطالعه تا حدودی ما را به برآورد میزان هزینه هزینه اقتصادی مورد نیاز جهت داشتن سیستمی مطمئن تر قادر می سازد .

البته چون اضافه نمودن واحد به سیستم ، ظرفیت ذخیره سیستم تولید را نیز بالا می برد . بالطبع می توان دید کلی از نقش مقدار ظرفیت ذخیره بر روی قابلیت اطمینان سیستم نیز پیدا نمود .

در مورد طرح توسعه شماره دو ، شاخص های قابلیت اطمینان سیستم برای افزایش تعداد واحد های بخاری ۳۲۰ مگاواتی از ۲۸ واحد تا ۳۲ واحد محاسبه شده اند . اگر در طرح توسعه شماره دو یک واحد بخاری به مجموع واحد قبلی اضافه شود ، شاخص *LOLE* از ۳/۷۲۸ روز در سال به ۲/۵۱۶ روز در سال کاهش می یابد . یعنی اینکه بدون توجه به سایر عوامل و پارامتر ها برای برای کاهش یک روز در سال خاموشی بایستی یک واحد بخاری ۳۲۰ مگاواتی اضافی در مدار قرار گیرد . مقادیر شاخص های طرح ۱ و طرح شماره دو با یک واحد ۳۲۰ مگاواتی بیشتر تقریباً با هم یکسان هستند .

در حقیقت در طرح شماره یک با ۳۶ واحد بخاری ۲۵۰ مگاواتی - در طرح شماره ۲ با ۲۹ واحد ۳۲۰ مگاواتی به شاخص های تقریباً یکسانی رسیده ایم . مطالعات مشابهی بر روی طرح های سه تا شش با افزایش تعداد واحد ها صورت گرفته است . این مطالعات هم نیز با مقادیر آمادگی واحد و هم مقادیر نرخ خروج اجباری جداگانه انجام داده ایم که نتایج در جداول شماره ۳-۲۲ و ۳-۲۳ داده شده باشد در طرح شماره ۳ با

۲۴ واحد بخاری ۴۰۰ مگاواتی به شاخص های نزدیک با طرح شماره یک می رسیم .

بعبارت دیگر از دیدگاه قابلیت اطمینان سیستم طرح شماره ۱

جدول شماره ۳-۱۲ نتایج طرح های مختلف توسعه تولید

(مقادیر فوق به کمک شاخص آمادگی (A.F) واحد ها بدست آمده اند .

شماره طرح	طرح توسعه تولید	LOLE (روز در سال)	LOLP	ELL (مگاوات)	ذخیره سیستم درصد
دو	۴۸×۴۴= MW (طرح اصلی)	۳/۷	۰/۰=۱۰۲	۳۵۵	۲۰/۰
	۲۹×۴۴=	۲/۵	۰/۰=۰۶۸	۲۴۹	۲۰/۸
	۳۰×۴۴=	۱/۷	۰/۰=۰۴۵	۱۷۱	۲۱/۸
	۳۱×۴۴=	۱/۱	۰/۰=۰۲۹	۱۱۵	۲۲/۷
	۳۲×۴۴=	۰/۷	۰/۰=۰۱۹	۷۶	۲۳/۷
سد	۲۲×۴۰= MW (طرح اصلی)	۶/۳	۰/۰=۱۷۳	۵۵۴	۱۹/۴
	۲۳×۴۰=	۴/۰	۰/۰=۱۰۹	۳۶۶	۲۰/۶
	۲۴×۴۰=	۲/۵	۰/۰=۰۷۰	۲۴۴	۲۰/۸
	۲۵×۴۰=	۱/۶	۰/۰=۰۴۴	۱۵۹	۲۳/۰
	۲۶×۴۰=	۱/۰	۰/۰=۰۲۷	۱۰۱	۲۴/۲
چهار	۱۸×۵۰= MW (طرح اصلی)	۹/۵	۰/۰=۲۶۱	۷۷۶	۲۰/۰
	۱۹×۵۰=	۴/۴	۰/۰=۱۲۱	۳۹۳	۲۱/۵
	۲۰×۵۰=	۲/۶	۰/۰=۰۷۲	۲۴۴	۲۳/۰
	۲۱×۵۰=	۱/۵	۰/۰=۰۴۱	۱۴۶	۲۴/۵
	۲۲×۵۰=	۰/۸	۰/۰=۰۲۳	۸۵	۲۰/۰
پنج	۱۴×۶۳= MW (طرح اصلی)	۱۵/۹	۰/۰=۴۳۷	۱۱۹۴	۱۹/۵
	۱۵×۶۳=	۹/۹	۰/۰=۲۷۱	۷۷۵	۲۱/۳
	۱۶×۶۳=	۶/۰	۰/۰=۱۶۴	۴۹۲	۲۳/۲
	۱۷×۶۳=	۳/۵	۰/۰=۰۹۷	۳۰۳	۲۵/۱
	۱۸×۶۳=	۲/۰	۰/۰=۰۵۶	۱۸۱	۲۷/۰
شش	۱۲×۸۰= MW (طرح اصلی)	۲۷/۸	۰/۰=۷۶۳	۱۹۱۳	۲۱/۸
	۱۳×۸۰=	۱۷/۰	۰/۰=۴۶۸	۱۲۲۶	۲۴/۲
	۱۴×۸۰=	۱۰/۲	۰/۰=۲۸۰	۷۶۴	۲۶/۶
	۱۵×۸۰=	۵/۹	۰/۰=۱۶۳	۴۶۰	۲۹/۰
	۱۶×۸۰=	۳/۳	۰/۰=۰۹۱	۲۶۸	۳۱/۳
	۱۷×۸۰=	۱/۸	۰/۰=۰۵۰	۱۵۲	۳۳/۷

جدول شماره ۳-۱۳ نتایج طرح های مختلف توسعه تولید

(مقادیر فوق بکمک شاخص نرخ خروج اجباری واحد ها (F.O.R) بدست آمده اند .)

شماره طرح	طرح توسعه تولید	LOLE (روز در سال)	LOLP	ELL (مگاوات)	ذخیره سیستم %
دو	طرح اصلی ۲۸×۳۲= MW	=/۰۱۹	۵/۳×۱۰ ^{-۵}	۲/۵	۲۰/۰
	۲۹×۳۲=	=/۰۰۳	=/۷×۱۰ ^{-۵}	=/۴	۲۰/۸
	۳۰×۳۲=	=/۰۰۱	=/۳×۱۰ ^{-۵}	=/۲	۲۱/۸
سه	طرح اصلی ۲۲×۴۰= MW	=/۰۴۴	۱۱/۹×۱۰ ^{-۵}	۵/۶	۱۹/۴
	۲۳×۴۰=	=/۰۶۶	۱/۸×۱۰ ^{-۵}	=/۸	۲۰/۶
	۲۴×۴۰=	=/۰۲۸	=/۸×۱۰ ^{-۵}	=/۴	۲۰/۸
چهار	طرح اصلی ۱۸×۵۰= MW	=/۱۱۹	۳۲/۷×۱۰ ^{-۵}	۱۴/۴	۲۰/۰
	۱۹×۵۰=	=/۰۰۸	۲/۲×۱۰ ^{-۵}	۱/۰	۲۱/۵
	۲۰×۵۰=	=/۰۰۸	۲/۲×۱۰ ^{-۵}	۱/۰	۲۳/۰
پنج	طرح اصلی ۱۴/۶۳= MW	=/۲۷۳	۷۴/۸×۱۰ ^{-۵}	۳۰/۴	۱۹/۵
	۱۵/۶۳=	=/۰۴۷	۱۳/۰×۱۰ ^{-۵}	۵/۶	۲۱/۳
	۱۶×۶۳=	=/۰۱۸	۵/۰×۱۰ ^{-۵}	۲/۲	۲۳/۲
	۱۷×۶۳=	=/۰۰۷	۱/۹×۱۰ ^{-۵}	=/۷	۲۵/۱
	۱۸×۶۳=	=/۰۰۳	=/۷×۱۰ ^{-۵}	=/۳	۲۷/۰
شش	طرح اصلی ۱۲×۸۰= MW	=/۸۸۰	۲۴۱/۰×۱۰ ^{-۵}	۸۵/۸	۲۱/۸
	۱۳×۸۰=	=/۱۷۴	۴۸/۰×۱۰ ^{-۵}	۱۸/۲	۲۴/۲
	۱۴×۸۰=	=/۰۷۶	۱۸/۵×۱۰ ^{-۵}	۷/۳	۲۶/۶
	۱۵×۸۰=	=/۰۲۵	۶/۹×۱۰ ^{-۵}	۲/۸	۲۹/۰

یک با ۳۶ واحد ۲۵۰ مگاواتی تقریبا معدل طرح شماره ۳ با ۲۴ واحد ۴۰۰ مگاواتی

می باشد . ارقام طرح های ۴ و ۵ و ۶ نیز بیانگر این مطلبند که در سیستم طرح شماره

۴ با ۲۰ واحد بخاری ۵۰۰ مگاواتی ، طرح شماره ۵ با ۱۸ واحد بخاری ۶۳۰ مگاواتی

و در طرح شماره ۶ با ۱۷ واحد ۸۰۰ مگاواتی به شاخص های قابلیت اطمینان تقریبا

یکسانی خواهیم رسید .

مقایسه تعداد واحد های اضافه شده در طرح نشان می دهد که هر چه ظرفیت واحد ها بزرگتر می شود برای بدست آوردن قابلیت اطمینان یکسان بایستی تعداد واحد ها را افزایش داد . در طرح توسعه شماره دو فقط با اضافه نمودن یک واحد بخاری ۳۲۰ مگاواتی به شاخص های یکسانی با طرح توسعه شماره ۱ رسیدیم در حالی که طرح توسعه شماره ۶ با اضافه نمودن ۵ واحد بخاری ۸۰۰ مگاواتی به نتیجه مشابه رسیده می شود .

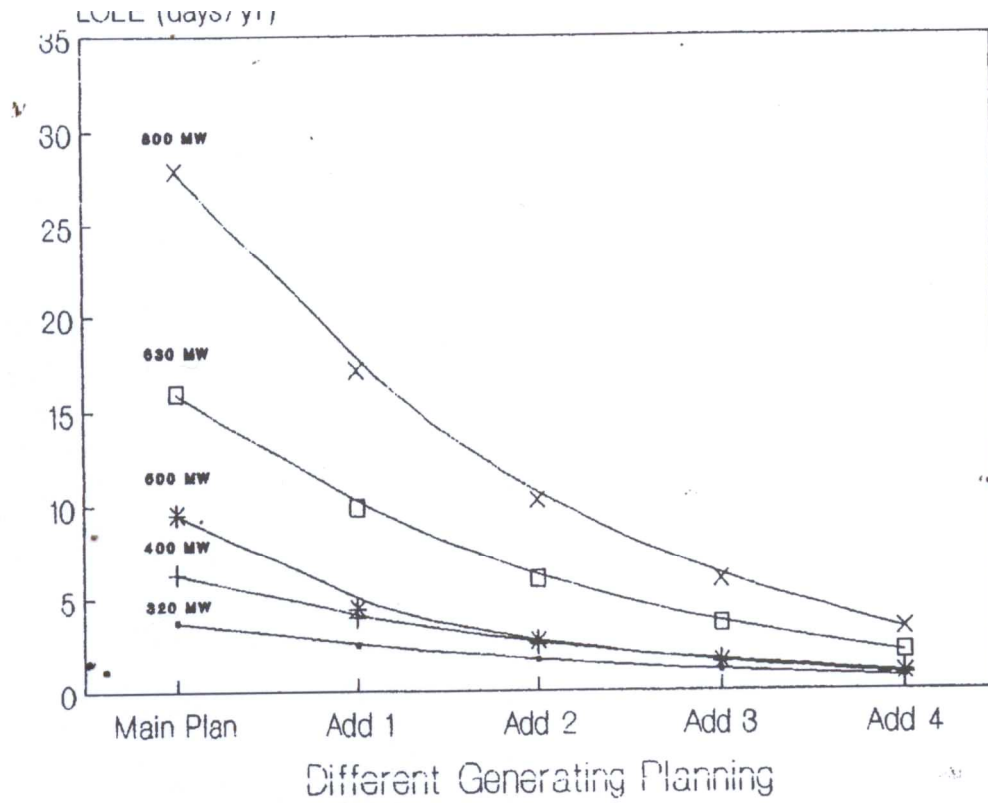
بر اساس نتایج این مطالعه و بررسی اقتصادی واحد های با ظرفیت های مختلف میتوان بهترین طرح ۱ دارای قابلیت اطمینان بالاتر و اقتصادی تر را انتخاب نمود .

برای مقایسه بهتر نتایج بدست آمده را در قالب منحنی شکل شماره ۳-۱۳ ارائه شده اند. این منحنی اثر اضافه نمودن تعداد واحد های بخاری با ظرفیت های مختلف از ۳۲۰ تا ۸۰۰ مگاوات بر روی شاخص *LOLE* (تعداد روز هایی از سال که انتظار از دست دادن بار میرود) سیستم تولید شبکه سراسری کشور در سال ۸۳ را نشان می دهد .

در این قسمت نتایج مطالعه اضافه نمودن واحد های بیشتر با شاخص های آمادگی و نرخ خروج اجباری یکسان به طرح های توسعه قبل ارائه می شوند . این نتایج بیان می دارند که در صورت بهره برداری واحد ها به آمادگی یکسان تاثیرگذاری اندازه ظرفیت آنها بر شاخص های قابلیت اطمینان سیستم چقدر است .

مبنای مقایسه نتایج ، شاخص های قابلیت اطمینان سیستم در طرح توسعه شماره یک می باشد . میزان *LOLE* در این طرح $2/3$ روز در سال می باشد . میزان آمادگی کلیه واحدها با ظرفیت های مختلف مساوی ۸۵ درصد فرض شده است . در طرح شماره ۲ با اضافه نمودن یک واحد بخاری ۳۲۰ مگاواتی به طرح توسعه شماره ۲ قبلی ، شاخص *LOLE* سیستم به $2/1$ روز در سال بهبود می یابد . در طرح توسعه شماره ۳ با اضافه نمودن یک واحد بخاری ۴۰۰ مگاواتی به واحدهای قبلی شاخص *LOLE* به $2/1$ تغییر می یابد . در طرح های توسعه شماره ۴ و ۵ نیز هر یک با اضافه نمودن تنها یک واحد شاخص به ترتیب شاخص *LOLE* برابر $2/3$ و $2/3$ روز در سال بدست می آیند . در طرح توسعه شماره ۶ با افزودن دو واحد بخاری ۸۰۰ مگاواتی به طرح قبلی شاخص *LOLE* به $1/3$ روز در سال بهبود می یابد . شاخص های بدست آمده در این مطالعه در جدول شماره ۳-۴ داده شده اند . ضمناً میزان ظرفیت ذخیره سیستم و اضافه ظرفیت ذخیره نسبت به طرح شماره یک

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

شکل شماره ۳-۱۳ مقایسه اثرات اضافه نمودن نمودن تعداد واحد های بخاری ۳۲۰-۴۰۰-

۵۰۰-۶۳۰۰-۸۰۰ مگاواتی بر روی شاخص ریسک خاموشی شبکه سراسری در سال ۱۳۸۳

(مقادیر فوق به کمک شاخص آمادگی (AF) واحد به دست آمده است)

جدول شماره ۳-۱۴ شاخص های قابلیت اطمینان سیستم تولید سراسری کشور در طرح های

مختلف توسعه تولید

(مقادیر براساس آمادگی یکسان واحد ها محاسبه شده اند)

(مقادیر آمادگی کلیه واحد ها ۸۵٪ در نظر گرفته شده است)

شماره طرح	طرح توسعه تولید	LOLE (روزبرسال)	LOLP	ELL (مگاوات)	ظرفیت ذخیره (مگاوات)
طرح شماره یک	۳۶×۲۵۰ MW	۲/۳	۰/۰۰۶۳	۲۳۷	۶۷۰۴
طرح شماره دو	۲۸×۳۲۰ MW	۳/۲	۰/۰۰۸۷	۳۱۰	۶۶۶۴
	۲۹×۳۲۰	۲/۱	۰/۰۰۵۷	۲۱۷	۶۹۸۴
	۳۰×۳۲۰	۱/۴	۰/۰۰۳۷	۱۴۳	۷۳۰۴
	۳۱×۳۲۰	۰/۹	۰/۰۰۲۴	۹۴	۷۶۲۴
طرح شماره سه	۳۲×۳۲۰	۰/۵	۰/۰۰۱۵	۶۰	۷۹۴۴
	۲۲×۴۰۰ MW	۳/۴	۰/۰۰۹۳	۳۲۲	۶۵۰۴
	۲۳×۴۰۰	۲/۱	۰/۰۰۵۶	۲۰۴	۶۹۰۴
	۲۴×۴۰۰	۱/۲	۰/۰۰۳۳	۱۲۵	۷۳۰۴
طرح شماره چهار	۲۵×۴۰۰	۰/۷	۰/۰۰۱۹	۷۵	۷۷۰۴
	۲۶×۴۰۰	۰/۴	۰/۰۰۱۱	۴۳	۸۱۰۴
	۱۸×۵۰۰ MW	۸/۳	۰/۰۲۲۶	۶۸۸	۶۷۰۴
	۱۹×۵۰۰	۲/۳	۰/۰۰۶۲	۲۱۶	۷۲۰۴
طرح شماره پنج	۲۰×۵۰۰	۱/۲	۰/۰۰۳۳	۱۲۱	۷۷۰۴
	۲۱×۵۰۰	۰/۶	۰/۰۰۱۷	۶۵	۸۲۰۴
	۲۲×۵۰۰	۰/۳	۰/۰۰۰۸	۳۴	۸۷۰۴
	۱۴×۶۳۰ MW	۴/۵	۰/۰۱۲۳	۴۹۷	۶۵۲۴
طرح شماره شش	۱۵×۶۳۰	۲/۲	۰/۰۰۶۱	۳۰۸	۷۱۵۴
	۱۶×۶۳۰	۱/۱	۰/۰۰۲۹	۱۰۴	۷۷۸۴
	۱۷×۶۳۰	۰/۵	۰/۰۰۱۳	۴۹	۸۴۱۴
طرح شماره هفت	۱۲×۸۰۰ MW	۶/۶	۰/۰۱۸۲	۵۴۲	۷۳۰۴
	۱۳×۸۰۰	۳/۰	۰/۰۰۸۲	۲۶۱	۸۱۰۴
	۱۴×۸۰۰	۱/۳	۰/۰۰۳۵	۱۱۸	۸۹۰۴
	۱۶×۸۰۰	۰/۲	۰/۰۰۰۵	۲۰	۱۰۵۰۴

در هر حالت . در جدول مذکور نشان داده شده است برای مثال اضافه ظرفیتی که

بایستی به هنگام از واحد های ۶۳۰ مگاواتی جهت تامین ظرفیت مورد نیاز تحت

شاخص های ریسک یکسان ، تامین می شود مساوی ۴۵۰ مگاوات می باشد .

فصل چهارم

بررسی شرایط و محدودیت های محلی حاکم
بر انتخاب ظرفیت واحد های نیروگاه ها
(حمل و نقل)

یکی از عوامل مهم مورد بررسی جهت احداث نیروگاه مطالعه راه های ارتباطی کشور می باشد دسترسی به محل احداث برای هر دو مرحله ساخت و بهره برداری امری ضروری میباشد و باید پس از بررسی دقیق نیازهای ارتباطی زمان ساخت و بهره برداری و امکانات مناسب فراهم گردد .

۴-۱- بررسی راه های ارتباطی و امکانات حمل و نقل داخل کشور

مراحلی که در دوران احداث و بهره برداری احتیاج به راه مناسب دارند عبارتند از :
الف) دوران ساخت که وجود راه های ارتباطی مناسب جهت حمل قطعات و تجهیزات نیروگاه (که مشکل اصلی آن مربوط به قطعات سنگین و یا بزرگ می باشد) .

ب) رفت و آمد پرسنل در زمان ساخت نیروگاه

ج) حمل و نقل مصالح و دیگر وسائل مورد نیاز در هنگام ساخت نیروگاه

د) دوران بهره برداری که وجود راه های مناسب در طول مدت ۳۰ ساله عمر نیروگاه به منظور حمل قطعات یدکی - رفت و آمد پرسنل - حمل سوخت و غیره الزامی می باشد .

در نتیجه ، ضمن بررسی راه های قابل استفاده جهت حمل تجهیزات از کشور سازنده و تخلیه در مرز یا بندر راه های مورد قبول داخلی باید در وهله اول : امکانات حمل قطعات سنگین تا محل احداث نیروگاه را فراهم آورد که مسلماً این تسهیلات برای

حمل قطعات یدکی و دیگر نیازها نیز مناسب خواهد بود و برای زمان بهره برداری نیز در صورتی که نیاز به حمل سوخت باشد. باید امکانات موجود جهت حمل تا نیروگاه مورد بررسی قرار گرفته شده تا سوخت رسانی با مشکل مواجه نگردد. در مورد نیروگاه جدید مسائل فوق میبایست کاملاً مورد مطالعه قرار گرفته و با توجه به امکانات موجود و بهره گیری از تجربیات قبلی حمل تجهیزات نیروگاه ها خصوصاً نیروگاه های بزرگی نکاورامین و استفاده از ضوابط و مقررات وزارت راه و ترابری، روش های عملی برای حمل قطعات سنگین نیروگاه ارائه گردد.

لازم به توضیح می باشد که نمیتوان یک دستورالعمل و یا راه حل کلی برای حمل قطعات سنگین از بنادر جنوبی به تمام نقاط ایران ارائه داد بلکه می بایست مسائل را به صورت موردی بررسی و ارائه راه حل نمود.

البته می بایست در نظر داشت که هر قدر نیروگاه به بنادر جنوبی ایران نزدیک تر باشد امکان حمل قطعات سنگین تر و بزرگتر بیشتر می باشد و هر قدر از بنادر جنوبی ایران دورتر و به مناطق کوهستانی و شمالی تر نزدیک شوند امکان حمل بارهای سنگین مشکل تر می باشد. مثلاً تحمل جاده کناره از بابلسر تا رشت فقط ۲۶ تن می باشد.

۴-۲- بنادر اصلی برای تخلیه بار های سنگین با ابعاد بزرگ :

بر اساس اظهارات متخصصین امور راه و جاده های کشور سه بندر اصلی در جنوب ایران وجود دارد که می توان از آنها برای تخلیه بار های سنگین در ابعاد بزرگ استفاده نمود .

الف - بندر عباس

ب- بندر امام

ج- بندر خرمشهر (با فرض این موضوع که به طور کامل بازسازی شده باشد)

برای حمل بار های سنگین از بندر عباس مشکل وزن وجود ندارد یعنی با استفاده از وسایل انتقال دهنده با چرخ های زیاد براساس مقررات و آیین نامه های وزارت راه میتوان بار سنگین را تا سیرجان حمل نمود البته باید در نظر داشت که برای پل های با دهانه بیش از ۱۰ متر مقررات خاص و محدودیت های وزنی وجود دارد که میبایست رعایت گردد . بدین معنی که بار های بیش از ۹۶ تن میبایست این پهنا را دور زده و از راه فرعی احداث شده عبور داده شوند .

محدودیت ابعاد برای حمل بار های بزرگ از بندرعباس به دلیل وجود تونل ۱۷ شهریور میباشد که حداکثر ارتفاع بار بر روی وسیله نقلیه ۵/۳ متر عرض بار ۴/۲۰ است .

**جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید**

برای حمل بار از بندر امام محدودیت ابعاد نداریم ولی محدودیت تناژ وجود دارد .

بدین معنی که حمل محصولات با وزن بیش از ۱۶۷ تن در مجموع از پل سوم اهواز

غیرممکن می باشد و با در نظر گرفتن شرایط رودخانه کارون ایجاد نموده فرعی بسیار
مشکل و تقریبا امکان پذیر نمی باشد .

البته بنادر و مراکز تخلیه دیگری مانند گمرک بازرگان ، گمرک جلفا در شمال و بندر

بوشهر نیز وجود دارد ولی به علت محدودیت های وزن و ابعاد در این مراکز تخلیه

امکان حمل قطعات سنگین از این مراکز وجود ندارد . مثلا حداکثر وزن حمل

محصولات از بندر بوشهر نیز به علت محدودیت وزن پنجاه تن می باشد .

جدول ۴-۱- نشانگر خلاصه وضعیت مراکز اصلی تخلیه بار در شمال و جنوب ایران می باشد.

محدودیت مبادی ورودی	محدودیت وزن یا ابعاد از طریق هاده	حمل از طریق راه آهن	ملاحظات
کمرک بازرگان	حمل محمولات سنگین از این طریق بعلت کنار کدرهای فرعی و با توجه به محدودیت وزن در مسیر بطور کلی غیر ممکن میباشد.	حداکثر وزن محموله قابل عبور از پل تصور ۸۰ تن تعیین گردیده است.	
کمرک جلفا	حمل محمولات سنگین از این طریق بعلت محدودیت های ابعاد و نامناسب بودن راهها عملی نمیشود.	حمل از طریق راه آهن برای قطعات سنگین نامناسب میباشد.	
بندر امام خمینی	حمل محمولات با وزن بیش از ۱۱۰ تن از این طریق بعلت محدودیت وزن قابل عبور از پل سوم اهواز غیر ممکن است.	حمل از طریق راه آهن برای قطعات سنگین نامناسب میباشد.	
بندر بوشهر	حمل محمولات از این طریق بعلت محدودیت وزن برای عبور از شیبهای تند کوهستان محدودیه محمولات تا ۵۰ تن وزن میباشد.	راه آهن ندارد.	
بندر خرمشهر	حمل بار تا ۱۱۰ تن بلامانع میباشد.		با فرس این موضوع که بندر خرمشهر کاملاً بازسازی شده باشد.
بندر عباس	حمل محمولات سنگین فقط از این طریق میسر میباشد. در این مسیر بعلت وجود تونل ۱۷ شهریور محدودیت ابعاد وجود دارد که حداکثر ارتفاع تونل ۵/۳۰ و عرض بار ۴/۲۰ میباشد.	محمولات سنگین توسط راه آهن حمل نمیکردند	

۴-۳ بررسی تجهیزات نیروگاه از نظر حمل و نقل زمینی

همانطور که در قبل توضیح داده شد برای حمل وسایل و تجهیزات یک نیروگاه از طریق راه های زمینی مهمترین فاکتور هایی را که میبایست در نظر گرفت و در باره آنها بطور دقیق و تفصیل تحقیقات لازم را عمل آورد عبارتند از :

الف) وزن قابل تحمل توسط جاده و پلهای مابین بندر تخلیه و محل نصب دستگاه برای حمل سنگین ترین قطعه نیروگاه

ب) ابعاد تونل های موجود در بین راه برای حمل تجهیزات نیروگاهی با توجه به ابعاد و اندازه آنها

ج) زاویه گردش جاده در جاده های کوهستانی برای حمل قطعات بلند مانند درام دیگ بخار و یا قطعات دودکش و غیره

البته با توجه به عوامل فوق در حمل تجهیزات از بندر تا محل نصب در صورت لزوم می توان بررسی های لازم در مورد امکان ساخت جاده های فرعی در کنار پل های کم تحمل و همچنین امکان ساخت جاده فرعی مورد نیاز از جاده اصلی تا نیروگاه و هزینه های وابسته به آن بر حسب هر یک از طرح های پیشنهاد شده را انجام داد تا کلیه امکانات حمل قطعات و تجهیزات نامتعارف از نظر وزن و یا ابعاد مورد بررسی قرار گرفته باشد .

لازم به توضیح می باشد که در بعضی مواقع در هنگامی که پل ها قابلیت تحمل بار خیلی سنگینی ندارند با پایین بردن دستگاه از جاده به بستر رودخانه و سپس بالا آوردن آن در طرف دیگر پل میتوان پل را پشت سر گذاشت . به هر صورت مسئله حمل می بایست در هر حالت به طور خاص مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد . بطور معمول تجهیزات و ماشین آلات سنگین و بزرگ در یک واحد بخار را میتوان به اجزاء زیر تقسیم نمود :

الف - محور بدنه توربین بخار (شامل قسمت فشار قوی ، فشار متوسط و فشار ضعیف)

ب - روتور و استاتور ژنراتور

ج- ترانس اصلی

د- مخزن آب دیگ بخار

برای حمل اجزای هر یک از این دستگاه ها ، وزن و ابعاد آنها می بایست طوری باشد که قابلیت حمل و نقل آنها در جاده های زمینی موجود در کشور امکان پذیر باشد . حمل تجهیزات فوق الذکر در ارتباط با ظرفیت یک نیروگاه را می توان به صورت زیر توضیح داد :

الف (توربین

میدانیم که سازندگان و طراحان توربین بر اساس ظرفیت واحد نوع آن را انتخاب و سپس طراحی آن را انجام می دهند. اولین مرحله طراحی انتخاب تعداد سیلندر میباشد. معمولاً اکثر سازندگان ظرفیت های از یکصد تا ۳۵۰ مگاوات را به صورت سه سیلندر که شامل سیلندر فشار قوی، سیلندر فشار متوسط و سیلندر فشار ضعیف می باشد را طراحی می سازند. البته معمولاً روتور هر سیلندر را بصورت جداگانه ساخته و توسط کوپلینگ به یکدیگر متصل می گردند.

بنابراین در این رابطه با حمل توربین وزن هر یک از این محور ها را میباید در نظر گرفت برای واحد های بزرگتر از ۵۰۰ و تا ۱۰۰۰ مگاوات طرح آرایش معمول سیلندر های توربین که از طرف اکثر سازندگان پیشنهاد میگردد بدین صورت می باشد که علاوه بر سیلندر فشار قوی و فشار متوسط برای قسمت فشار ضعیف معمولاً دو سیلندر در نظر می گیرند (بدلیل حجم بسیار زیاد بخاری که از قسمت فشار متوسط وارد قسمت فشار ضعیف می گردد).

بنابراین باز هم وزن محور توربین فشار قوی فشار متوسط و فشار ضعیف از نظر مسائل حمل و نقل مهم می باشد. با مقایسه وزن محور های سه سیلندر فشار قوی، فشار متوسط و فشار ضعیف مشاهده می گردد که وزن محور فشار ضعیف از دو محور دیگر به مراتب بیشتر است.

جدول ۴-۲ نشانگر وزن محور فشار ضعیف بر حسب ظرفیت واحد می باشد.

ظرفیت واحد - مگاوات	وزن محور سیلندر فشار ضعیف (تن)
۴۴۰	۴۲
۵۵۰	۶۸
۳۶۸	۳۶
۳۲۰	۵۴
۳۱۵	۳۳
۲۵۰	۲۰
۲۰۰	۳۱

با بررسی جدول فوق به این نتیجه می توان رسید که با افزایش در ظرفیت نیروگاه وزن محور فشار ضعیف افزایش پیدا می کند ولی در مگاوات های بالا بدلیل تقسیم شدن سیلندر قسمت فشار ضعیف به دو و احیانا ۳ عدد روتور این سیلندر ها هم متناسبا کوچکتر می گردند . البته این مسله را نباید از نظر دور نگه داشت که در نهایت وزن محور بستگی کامل به پیشرفتگی صنعت طراحی اجزاء ماشین دارد و هر قدر سازنده توربین پیشرفته تر باشد می تواند با حفظ کلیه مسائل طراحی از نظر عمل مقاومت های مختلف محور را سبکتر بسازد . بنابراین باید به این مسئله توجه کامل نمود که افزایش مگاوات دلیلی بر افزایش وزن محورهای قسمت فشار ضعیف به همان نسبت نمی باشد . بنابراین از نظر حمل اجزاء توربین در ظرفیت های بالا مشکل چندان وجود نخواهد داشت .

(ب) روتور و استاتور ژنراتور

دو جزئی اصلی در ساختمان ژنراتور عبارتند از :

الف - روتور یا قسمت گردنده

ب - استاتور یا سیم پیچ ثابت اطراف موتور

در زمان انجام عملیات نصب هر یک از این اجزاء بطور جداگانه به محل احداث واحد حمل گردیده و پس از نصب استاتور قسمت گردنده با روتور در داخل آن جای میگیرد . با بررسی وزن روتور و استاتور میتوان به راحتی متوجه شد که وزن استاتور را تحمل نماید براحتی می توان گفت که روتور هم قابل حمل و انتقال به محل نصب می باشد .

جدول ۴-۳ نشانگر وزن استاتور بر حسب مقدار ظرفیت واحد مگاوات می باشد .

ظرفیت واحد - مگاوات	وزن استاتور - تن
۵۵۰	۲۵۶
۳۱۵	۲۷۱
۲۵۰	۲۲۴
۱۵۶	۲۱۰
۱۵۰	۱۹۳

ملاحظه می گردد که با افزایش ظرفیت مقدار وزن استاتور افزایش می یابد ولی میزان افزایش وزن زیاد نیست . بدین معنی که با افزایش ظرفیت از ۱۵۶ به ۵۵۰ مگاوات مقدار افزایش وزن ۵۵ تن می باشد . البته باید توجه داشت که با پیشرفت های انجام

گرفته در زمینه کاهش وزن موتورهای تولید برق در آینده نزدیک وزن ژنراتور

تقریبا به نصب تبدیل خواهد شد .

ج (ترانس اصلی

ترانس ها از تجهیزات بسیار سنگین هر نیروگاه می باشد . البته به خاطر طراحی

ترانسها از نظر ارتفاع نیز می باید مواظب بود که در حمل ترانس ها از داخل تونلها با

مشکل روبرو نشد . جدول ۴-۳ نشانگر وزن و ابعاد ترانس ها بر حسب ظرفیت

نیروگاه می باشد .

ظرفیت واحد - مگاوات	وزن ترانس - تن	عرض - متر	ارتفاع - متر
۴۴۰	۳۷۵	۴/۲۰	۵/۸۴
۳۶۸	۳۴۵	۴/۲۰	۴/۹۵
۳۲۰	۳۰۰	۴/۲۰	۴/۵
۲۵۰	۲۴۳	۴/۲۰	۴/۵

البته میبایست به این مطلب نیز توجه داشت که ترانس های اصلی رامی توان به

صورت سه فاز یا به صورت سه واحد تک فاز انتخاب نمود که در حالت دوم وزن هر

ترانسفورماتور حداقل نصف وزن ترانسفورماتور سه فاز می باشد .

د) مخزن آب دیگ (drum)

مخزن آب دیگ هم از اجزای سنگین نیروگاه می باشد . جدول ۴-۴ نشانگر وزن دیگ

بر حسب ظرفیت واحد می باشد .

ظرفیت واحد مگاوات	وزن مخزن آب دیگ-تن
۳۲۰	۸۵
۲۵۰	۱۳۵

۴-۴- مسائل عمومی تعمیرات و بهره برداری و امکانات داخل کشور

قبل از بررسی امکانات تعمیر و بهره برداری در داخل کشور لازم می باشد که در مورد تعمیرات به طور کل و اثرات ظرفیت نیروگاه در مخارج تعمیرات و صدمات اقتصادی احتمالی به شبکه در هنگام خارج بودن واحد از مدار بحث و گفت و گو شود

۴-۵- مخارج تعمیرات و بهره برداری

به طور کلی برای یک نیروگاه بدون در نظر گرفتن نوع سوخت آنکه ممکن است به صورت اتمی، فسیلی و غیره باشد باید مخارج معینی برای موجودیت آن در نظر گرفته شود که مهمترین آنها عبارتند از :

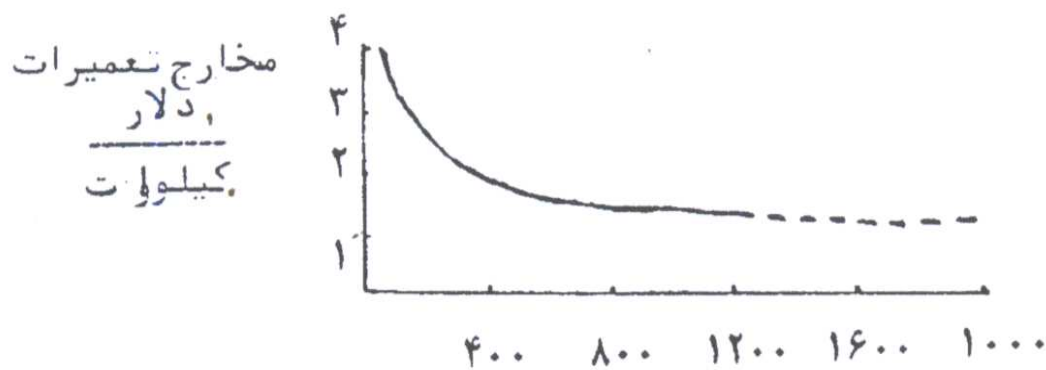
الف- مخارج احداث واحد

ب- مخارج سوخت و مواد مصرفی

ج- مخارج راهبری و تعمیرات

در این قسمت از گزارش بحث اصلی ما در مورد مخارج راهبری و تعمیرات و ارتباط آن با ظرفیت واحد های انتخاب شده می باشد.

معمولاً مخارج راهبری و تعمیرات بستگی کامل به ظرفیت هر واحد و تعداد واحدها در یک نیروگاه دارد. مخارج تعمیرات و بهره برداری را می توان توسط منحنی ۴-۱ نمایش داد.

ظرفیت واحد- مکاوات

در منحنی فوق مخارج تعمیر و نگه داری نیروگاه برای واحد های با ظرفیت های مختلف نمایش داده شده است ملاحظه می گردد که با افزایش ظرفیت واحد، هزینه تعمیر و نگه داری کاهش می باشد البته در ظرفیت های بالاتر از ۶۰۰ مگاوات از شیب منحنی به مقدار بسیار زیادی کاهش می یابد و این بدان معنی است که مقدار هزینه راهبری و تعمیر نگه داری برای واحد های بالاتر از ۶۰۰ مگاوات تقریباً یکسان می باشد البته این موضوع را می باید کاملاً توجه داشت که با افزایش ظرفیت نیروگاه تعداد پرسنل لازم جهت بهره برداری و تعمیرات به مقدار کمی افزایش می یابد ولی مقدار رشد در افزایش پرسنل بهره برداری و تعمیرات به نسبت مگاوات بدست آمده نمی باشد .

در جدول زیر تعداد پرسنل لازم برای بهره برداری و تعمیرات واحد های ۴۰۰ تا ۷۰۰ مگاوات ۲۰۰ تا ۱۳۰۰ مگاوات برای ۱ تا ۴ واحد در هر نیروگاه نشان داده شده است.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

تعداد واحد	۱	۲	۳	۴
تعداد افراد مورد نیاز برای بهره برداری و تعمیرات واحدهای ۴۰۰ تا ۷۰۰ مگاوات	۲۰۶	۲۸۰	۳۶۶	۴۴۷

جدول ۴-۵

تعداد واحد	۱	۲	۳	۴
تعداد افراد مورد نیاز برای بهره برداری و تعمیرات واحدهای ۷۰۰ تا ۱۳۰۰ مگاوات	۲۱۳	۲۹۳	۳۷۷	۴۶۰

جدول ۴-۶

با مراجعه به جدول های فوق و تقسیم تعداد پرسنل بهره برداری و تعمیرات بر تعداد

مگاوات بدست آمده می توان جداول زیر را تشکیل داد:

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

تعداد واحد	۱*۵۵۰	۲*۵۵۰	۳*۵۵۰	۴*۵۵۰
نسبت پرسنل مورد نیاز برای بهره برداری و بر مگاوات بدست آمده.	۰/۳۷۴	۰/۲۵۵	۰/۲۲۱	۰/۲۰۳

جدول ۴-۷

تعداد واحد	۱*۱۰۰۰	۲*۱۰۰۰	۳*۱۰۰۰	۴*۱۰۰۰
نسبت پرسنل مورد نیاز برای بهره برداری و تعمیرات بر مگاوات بدست آمده (هر واحد ۱۰۰۰ مگاوات فرض شده است)	۰/۲۱۳	۰/۱۴۶	۰/۱۲۵	۰/۱۱۵

جدول ۴-۸

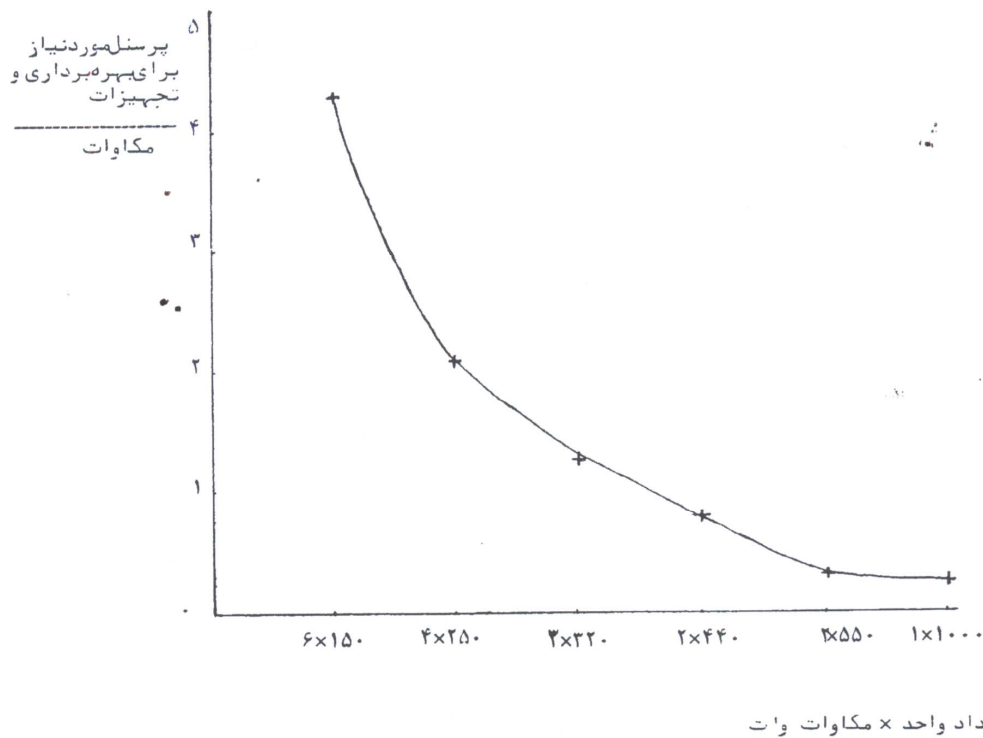
بنابراین با مقایسه اعداد فوق می توان نتیجه گرفت که با افزایش ظرفیت واحد و همچنین تعداد آنها در یک نیروگاه می توان تعداد پرسنل مورد نیاز و در نتیجه هزینه را به شدت کاهش داد .

نتیجه دیگری که می توان گرفت کاهش در نسبت پرسنل مورد نیاز برای بهره برداری و تعمیرات بر اساس ظرفیت واحد می باشد در جدول زیر نمایان گر این واقعیت می باشد.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooon.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

۶*۱۵۰	۴*۲۵۰	۳*۳۲۰	۲*۴۴۰	۲*۵۵۰	۱*۱۰۰۰	
۴/۲۶	۲/۰۵۲	۱/۲۲۵	۰/۷۴۷	۰/۲۵۵	۰/۲۱۳	نسبت پرسنل مورد نیاز برای بهره برداری و تعمیرات بر مگاوات بدست آمده

جدول ۴-۹

منحنی ۴-۲

منحنی فوق نمایشگر این مطلب می باشد که با افزایش ظرفیت واحد می توان تعداد پرسنل مورد نیاز را کاهش داد با مطالعه منحنی فوق می توان این نتیجه را بدست آورد که برای واحد های بالاتر از حدود ۴۵۰ مگاوات نسبت به پرسنل مورد نیاز برای بهره برداری و تجهیزات بر مگاوات بدست آمده تقریباً تعدادی ثابت خواهد بود.

۴-۶ اثرات تعمیرات بر روی شبکه و رابطه آن با ظرفیت نیروگاه:

یکی از مسائل مهم در هر واحد صنعتی خصوصاً نیروگاه برق شکل بهره برداری صحیح و بهینه در طول راهبری و در زمانهای مناسب تعمیرات به موقع و مورد لزوم می باشد.

خارج شدن واحد یک نیروگاه بدلیل بهره برداری غلط و یا خراب شدن دستگاهی در آن و وجود نداشتن امکان تامین برق از دست رفته موجب خسارات سنگین به مصرف کننده می گردد با توجه به این موضوع به سادگی می توان دریافت که با افزایش ظرفیت واحد امکان تامین برق مورد نیاز بر اثر از دست رفتن واحد در شبکه مشکل تر می گردد. بر اثر مطالعات انجام شده در صورتی که نیروگاههایی با راندمان مناسبتر به دلیل نداشتن برنامه تعمیرات پیش بینی شده و به موقع از مدار خارج شدن برای تامین برق از دست رفته می باشد

هزینه پوند- روز		ظرفیت واحد مگاوات
تابستان	زمستان	
۸۵۰۰	۲۰۰۰۰	۵۰۰
۳۰۰۰	۷۰۰۰	۲۰۰
۱۵۰۰	۳۰۰۰	۱۲۰
۵۰۰	۱۰۰۰	۶۰

جدول ۴-۱۰ ظرفیت واحد و مخارج خروج واحد از مدار ۳

از نیروگاههایی که با راندمان پایین تر کار می کنند و با مخارج انتقال انرژی بیشتر در طول شبکه استفاده نمود که نتیجه آن خسارات و صدمات اقتصادی می باشد.

بر طبق آمارهای بدست آمده هر اندازه ظرفیت واحد های نیروگاه بیشتر باشد این

خسارات بیشتر می شوند. البته مقدار خسارات در فصول مختلف فرق می کند که می

بایست در محاسبات در نظر گرفته شود جدول ۱-۱۰ نشانگر این موضوع می باشد که

مخارج مورد نیاز برای جبران انرژی از دست رفته برای نیروگاه ۵۰۰ مگاوات به مراتب

بیشتر از نیروگاههای با ظرفیت کمتر می باشد.

با مراجعه به جدول فوق ملاحظه می گردد که خسارت روزانه در هنگام از مدار خارج شدن یک نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی حدود ۳ برابر ۱ نیروگاه ۲۰۰ مگاواتی می باشد بنابراین هر اندازه ظرفیت واحد بیشتر باشد خسارت از مدار خارج شدن آن نیز بیشتر می باشد البته باید توجه داشت که نسبت خسارت ما بین نیروگاه از ظرفیت ۱۲۰ تا ۲۰۰ مگاوات به مراتب کمتر از نسبت ما بین نیروگاه با ظرفیت ۲۰۰ تا ۵۰۰ مگاوات می باشد.

واضح است که وظیفه نیروگاه تامین برق به طور مطمئن و دائم می باشد. برای انجام چنین مسئولیتی باید نیروگاه به طور دائم مورد مراقبت قرار داشته باشد که این عمل با بهره برداری صحیح و تعمیرات به موقع و مناسب انجام می پذیرد.

معمولاً تعمیرات بدو دلیل انجام می گیرد:

الف - تعمیرات بر اثر شکستن یا خراب شدن یک دستگاه به طور ناگهانی.

ب- تعمیرات برنامه ریزی شده برای کاهش دفعات تعمیر در حالت اول.

تعمیرات بر اثر آسیب دیدن ناگهانی دستگاه هنگامی انجام می گردد که جزء یا قطعه ای از دستگاه به ناگاه آسیب ببیند که این نوع تعمیرات بدترین و پرخسارترین تعمیرات می باشد و تعمیرات در این حالت نه فقط بسیار گران می باشد بلکه باعث خارج شدن واحد از مدار و افت در قابلیت در دسترس بودن نیروگاه می گردد.

تعمیرات برنامه ریزی مناسب ترین روش برای نگه داری بهینه ماشین آلات و دستگاههای نیروگاهی می باشد انجام به موقع این تعمیرات می تواند نیروگاه را در بهترین راندمان و بالاترین فاکتور قابلیت در دسترس بودن نگه دارد. با انجام ای جی این نوع تعمیرات می توان به راحتی از مشکل شکستن یا خراب شدن ناگهانی دستگاهها اجتناب نمود.

به طور کلی تعمیرات برنامه ریزی شده به دو نوع تقسیم می شود:

الف - تعمیرات پیش گیرانه این تعمیرات برای اطمینان در آمادگی واحد برای شرایط مطمئن و قابل اطمینان جهت پذیرش و افزایش بار در فصولی که مصرف انرژی الکتریکی به حداکثر می رسد انجام می گیرد. این نوع تعمیرات ممکن است در حالتی که واحد اصلی در حال کار می باشد انجام گیرد. (تعمیرات در حین کار) یا امکان دارد که برای این تعمیرات واحد را از مدار خارج کرده و بخوابانند (تعمیرات همراه با خواباندن واحد)

ب- تعمیرات تصحیحی که برای بازیافت راندمان از دست رفته انجام می گیرد و نتیجه آن کاهش در مخارج بهره برداری می باشد.

فصل پنجم

ارزیابی ظرفیت واحدهای نیروگاههای بخاری و

تعیین ظرفیت استاندارد آنها

۵-۱ بررسی امکان ساخت در داخل کشور بر حسب قدرت تولیدی

بررسی امکان ساخت در داخل کشور

در ارتباط با امکانات موجود در کشور جهت ساخت تجهیزات نیروگاهی مطالعات کاملی در بخش سوم پروژه انجام شده است که در این جا نتایج حاصل از این مطالعات ارائه می گردد در ضمن باید اشاره نمود که در این گزارش امکانات عینی و همچنین امکانات بالقوه ای که در حال حاضر در کشور موجود می باشند و بعضی هنوز به طور کامل به بهره رداری نرسیده اند مورد ارزیابی قرار گرفته است. مسلم است که بسیاری از اینگونه توانایی ها را می توان با برنامه ریزی و مدیریت صحیح در آینده نزدیک به فعالیت در آورده و از آنها بهره جست.

تجهیزات اصلی نیروگاه شامل توربین، ژنراتور، و بویلر و برج خنک کن اصلی نیروگاه می اشد که معمولاً تعیین ظرفیت واحد های نیروگاه بخاری بر اساس ظرفیت این تجهیزات صورت می گیرد.

با توجه به امکانات شرکتها دیگر برای ساخت اجزا نیروگاه تا ظرفیت ۲۵۰ مگاوات می توان نتیجه گرفت برای بدست آوردن ساخت کامل توربین برای واحدهای تا ظرفیت ۲۵۰ مگاوات بیش از ظرفیت های دیگر امکان ساخت داخلی وجود خواهد داشت و به طور کلی می توان نتیجه گرفت پیچیدگی و معضلات ساخت واحدهای با ظرفیت پایین کمتر از واحدهایی با ظرفیت بالا می باشد. امکان ساخت بویلر با ظرفیت

۶۶۰ مگاوات در حال حاضر موجود است و در صورت نیاز به بویلرهای با ظرفیت بالاتر این صنایع آماده برنامه ریزی روی ظرفیت های بالاتر را نیز دارد . ولی نباید قابلیت اطمینان از طراحی و ساخت واحدهای با ظرفیت ۲۵۰ مگاوات را توسط شرکت ها پوشیده نگه داشت و تجارب حاصل از ساخت این ظرفیت از بویلر را می توان با ساخت و احداث مجدد واحدهایی با همین ظرفیت افزایش داد و به طور کلی در بویلر ها نیز پیچیدگی ساخت بویلرهای با ظرفیت پایین کمتر از ساخت واحدهایی با ظرفیت بالا می باشد از انجایی که به علت کمبود آب معمولاً برج خنک کن خشک برای سیستم خنک کن انتخاب می گردد علیهذا برج خنک کن تر نمی تواند برای کلیه نیروگاههای کشور ما اخذ قرار گیرد بنابراین این برج خنک کن خشک مبنای انتخاب ظرفیت قرار می گیرد همچنانکه در مبحث برج خنک کن اشاره گردید در حال درامکانات ساخت برج خنک کن از نوع هلرو وجود دارد و تجارب بدست آمده فقط شامل واحدهای ۲۵۰ مگاوات می باشد به طور کلی تجارب قابل ملاحظه ای برای ساخت این نوع برج در دنیا وجود ندارد بنابراین چنانکه بخواهیم از امکانات ساخت برج داخلی برج خنک کن استفاده نمائیم انتخاب واحد های ۲۵۰ مگاوات مناسب تر تشخیص داده می شود.

تجهیزات فرعی نیروگاه :

که شامل کلیه تجهیزات نیروگاهی است که به غیر از تجهیزات اصلی است عبارتند از لوله کشی و شیرآلات و هیترها و کولرها و پمپ و تصفیه خانه هاکمپرسور خانه ها و غیره می باشد باید گفت که باید گفت که چه آنها در ایران در حال حاضر ساخته شوند و یا در دست برنامه ریزی جهت ساخت باشند و یا ساخته نشده باشند مستقل از ظرفیت واحد بخاری می باشد به این معنی که در صورت فراهم نمودن امکانات ساخت این گونه تجهیزات برای یک واحد مثلاً ۲۰۰ مگاواتی براحتی می توان آن امکانات را جهت ساخت همان تجهیزات اما جهت واحد بزرگتر نیز گسترش و یا مورد استفاده قرارداد و یا این که جهت برآورده کردن نیاز واحد نیروگاهی تعداد تجهیزات مورد استفاده را افزایش داد.

با توجه به موارد اشاره شده چنین به نظر می رسد در صورت در نظر گرفتن امکانات ساخت داخلی و خود کفائی صنعت برق در ظرفیت نیروگاههای واحد ۲۵۰ مگاوات مناسب تر بوده. و می توان با احداث چنین نیروگاه حرارتی دیگر روند منطقی خود کفائی را در صنعت برق بدست آورده بدیهی است این روند در آینده می تواند تا نیروگاههای ۳۵۰ مگاوات و در صورت پیشرفت در زمینه ساخت داخلی حتی در ظرفیت های بالاتر از ۳۵۰ مگاوات نیز ادامه یابد.

۲-۵ بررسی ظرفیت واحدهای متداول و ساخته شده از نظر سازندگان خارجی

با توجه به نقش اساسی توربین و بویلر در تعیین ظرفیت هر واحد بخاری با استفاده از امار سازندگان توربین و بویلر در بخش قبلی آمده است تعداد توربین های ساخته شده در فاصله زمانی ۱۹۶۵ تا ۱۹۹۰ و تعداد بویلر های ساخته شده در فاصله سالهای ۱۹۷۰ الی ۱۹۹۰ مورد ارزیابی واقع گردیده اند.

نمودار شماره ۵-۱ بیانگر تعداد کل توربین های ساخته شده در سالهای ۱۹۶۵-۱۹۹۰ برای ظرفیت های مختلف می باشد به طوری که نمودار نشان می دهد تعداد توربین هایی که دارای ظرفیتی بین ۳۰۰ الی ۴۰۰ مگاوات می باشد حداکثر تعداد را دارند و پس از آن توربین های با ظرفیت ۲۰۰ الی ۳۰۰ مگاوات مقام دوم را دارند در حالی که تعداد توربینهایی که بیش از ۴۰۰ مگاوات را دارا هستند به شدت تقلیل می یابد. این موضوع مبین حداکثر بودن تعداد توربین های ساخته شده ای است که دارای ظرفیت ۳۰۰ مگاوات می باشد.

نمودار شماره ۵-۲ تعداد کل بویلر های ساخته شده برای ظرفیت های مختلف در فاصله های ۴۰۰ تن در ساعت و نمودار شماره ۱-۳ تعداد کل بویلرهای ساخته شده با اختلاف ظرفیت صد تن در ساعت را با فاصله زمانی ۱۹۷۰-۱۹۹۰ نشان می دهند در حقیقت جهت مشخص تر نمودن تعداد بویلرهایی که دارای ظرفیت ۸۰۰ الی ۲۰۰ در ساعت هستند و در نمودار شماره ۵-۲ مقام اول را دارند نمودار شماره ۵-۳ رسم گردیده است.

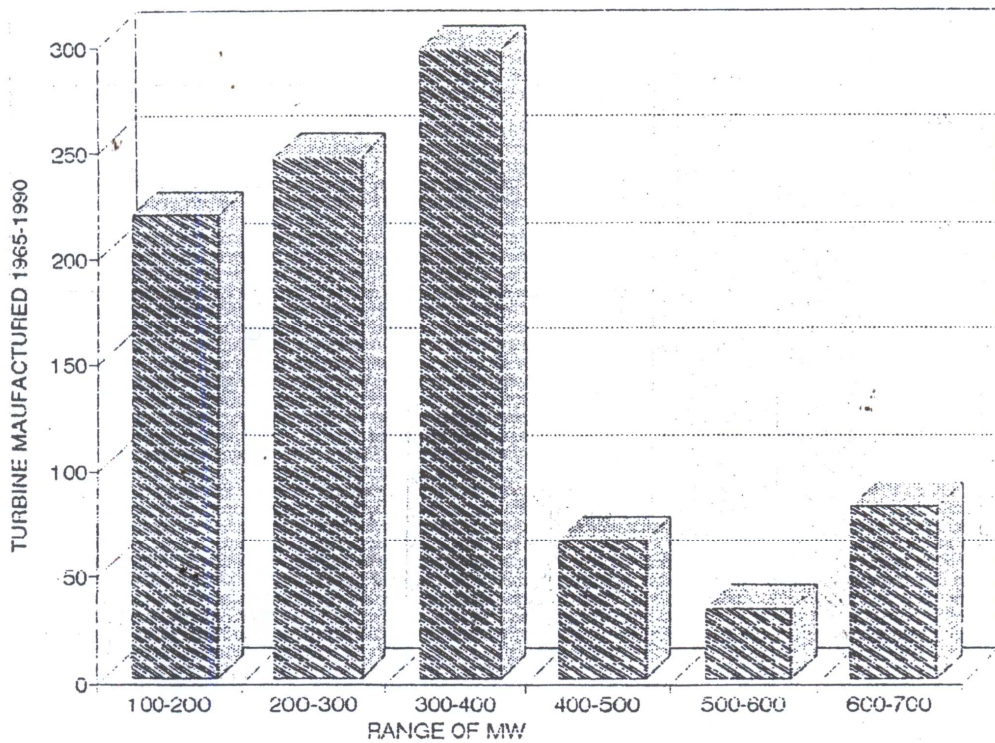
جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

به طوری که نمودار نشان می دهد تعداد بویلرهایی که دارای ظرفیت ۱۱۰۰ الی ۱۲۰۰

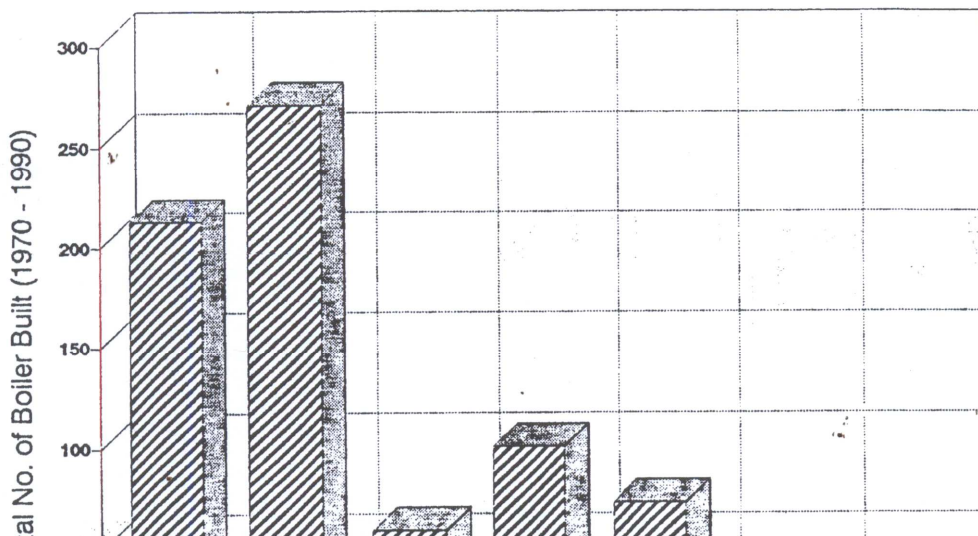
تن در ساعت هستند مقام اول و پس از آن بویلرهای با ظرفیت ۱۰۰۰ الی ۱۱۰۰ تن در

ساعت مقام دوم را دارند و این مبین حداکثر بودن تعداد بویلرهای ساخته شده با

ظرفیت حدود ۳۰۰ الی ۴۰۰ مگاوات می باشد.

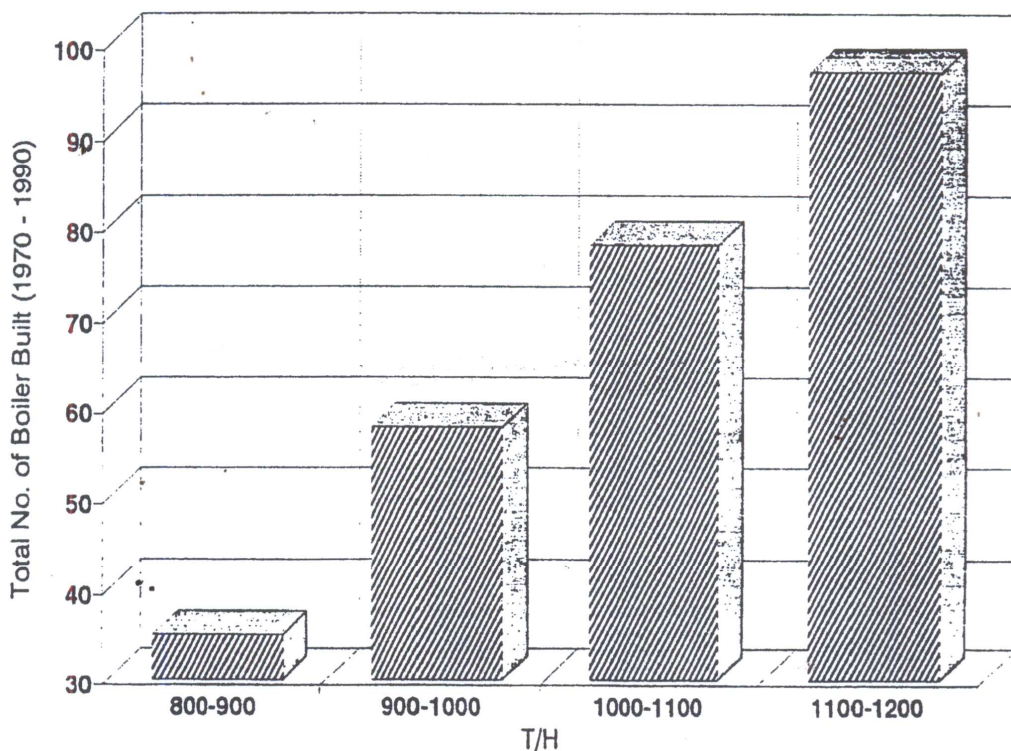

نمودار ۵-۱- تعداد کل توربینهای ساخته شده توسط پنج سازنده مختلف

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

نمودار ۲-۵- تعداد کل بویلرهای ساخته شده از سال ۱۹۷۰ الی ۱۹۹۰

نمودار ۳-۵- تعداد کل بویلرهای ساخته شده از سال ۱۹۷۰ الی ۱۹۹۰

۳-۵ بررسی راهها و امکانات تعمیرات

بررسی راه های ارتباطی و امکانات و حمل و نقل

با توجه به بررسی های بعمل آمده در بخش پنجم پروژه ، تجهیزات سنگین و بزرگ

در نیروگاه های بخاری عبارتند از ترانس ، توربین ، روتور و استاتوردر ژنراتور .

در صورتیکه که ترانس های اصلی به صورت سه فاز و خیلی سنگین و بزرگ باشند .

میتوان آنها را به صورت سه واحد تک فاز انتخاب نموده که در این حالت وزن هر

ترانس ، حداقل نصف می گردد . در مورد توربین ، با افزایش تعداد سیلندر های

قسمت فشار ضعیف (جهت واحد های با ظرفیت بالا) می توان از وزن محور فشار

ضعیف کاست .

در مورد ژنراتور ، وزن روتور و استاتور ، بستگی کامل به تکنولوژی و نحوه ساخت

سازندگان مختلف دارد . به طور کلی روتور و استاتور ژنراتور تا ظرفیت ۵۵۰ مگاوات

را می توان در اکثر جاده های اصلی به مقصد که معمولاً نزدیک شهرهای بزرگ و

صنعتی میباشد حمل نمود . مسلماً راه های موجود نیاز روز افزون مملکت به جابه

جایی و انتقال بار و تجهیزات سنگین را برآورده نمی کند و مسلماً گسترش شبکه های

شبکه های ارتباطی راه های بین شهری اجتناب ناپذیر است و بااحتمال زیاد در آینده

مشکل راه ها کمتر خواهد بود . احداث واحد های با ظرفیت بالا در کنار دریاها و

رودخانه های بزرگ پیشنهاد می گردد زیرا در آن صورت با مشکل حمل و نقل در

جاده های داخلی و محدودیت های آنها مواجه نخواهیم بود .

امکاناتی تعمیراتی واحد های بخاری نیروگاهی

مسلمانان دانش و امکانات تعمیراتی تا حدود زیادی جهت واحد های تا ظرفیت ۴۴۰ مگاوات فراهم گردیده است و افراد زیادی چه در خارج و چه در داخل آموزش دیده و تجربیاتی کسب نموده اند . حتی پرسنل بیشتر نیروگاه ها با کسب تجربیات چند ساله قادرند قسمت اعظم تعمیرات اساسی نیروگاه را انجام دهند .

به نظر می رسد در صورت سازمان دهی افراد با تجربه و رفع کمبود تجهیزات مورد نیاز بتوان به سرعت بیشتری در بهبود تعمیرات اساسی نیروگاه ها داد . به هر حال یکی از شرکت های مهمی که میتواند در امر واحد های بخاری پیش قدم باشد و امکانات زیادی در این شرکت فراهم گردیده است ، شرکت تعمیرات نیرو می باشد که با امکانات به عمل آمده ، این شرکت آمادگی خود را به طور کلی در جهت همکاری در موارد زیر اعلام داشته است .

- تعمیرات اساسی (اورهال) و نصب واحد های گازی ، بخاری و دیزلی
- تعمیرات و بازسازی و نصب و مونتاژ انواع روتورتوربین های فشار قوی و ضعیف

- بالانس محور های سنگین
- تعمیرات و بازسازی ترانسهای قدرت و توزیع و انواع ژنراتور ها
- انجام کلیه امور آزمایشات الکتریکی ، الکترونیکی ، مکانیکی ، متالورژی و شیمیایی

- تعمیر دیگ های بخار

- تعمیرات *C.W.P* , *B.C.P* , *B.F.P* و انواع پمپهای دیگر ، شیرآلات و سایر

تجهیزات کارگاهی و صنعتی

- تعمیر کارتهای الکترونیکی و غیره

شرکت دیگری که امر بازسازی نیروگاه ها ، اعلام آمادگی نموده است شرکت آذر آب

می باشد که امتیاز ساخت بویلر تا ظرفیت ۶۶۰ مگاوات را اخذ نموده است . شرکت

دیگری که حضورا نیز با مسئولان آن گفتگو به عمل آمده است ، ایران ترانسفور

میباشد که در زمینه تعمیر انواع ترانس ها اعلام آمادگی نموده است .

به طور کلی چون مدت زمان زیادی از نصب واحد های بخاری با ظرفیت بالا می

گذرد . امکاناتی که در کشور فراهم گردیده است شامل همه واحد های با ظرفیت با

ظرفیت های مختلف نیز می گردد . بنابراین آنچه که در این رابطه مهم و قابل پیگیری

است ، برنامه ریزی و سازماندهی افراد و شرکت های مجرب میباشد تا بتوان در این

راستا از همه امکانات بالقوه در کشور استفاده نمود .

۴-۵ بررسی پایداری و قابلیت

اطمینان شبکه

بررسی پایداری شبکه در بخش پنجم انجام شد با توجه به نمودار های در بخش مذکور میتوان دریافت که هر چند شبکه وسیعتر و بزرگتر می گردد افت فرکانس در قبال خروج واحد ها کمتر می گردد و شبکه بالنسبه پایدار تر خواهد بود و نهایتا بایستی گفت که با توجه به نمودارهایی که بررسی شد در شبکه آینده واحد هایی با ظرفیت تا ۶۳۰ مگاوات بدزون هیچگونه مزاحمتی از لحاظ مسئله پایداری فرکانس می تواند به منظور نصب مورد مطالعه و بررسی قرار گیرند .

بررسی اثر قابلیت اطمینان بر روی ظرفیت واحد های نیروگاهی

با توجه به بررسی های انجام شده در بخش پنجم ، ملاحظه می گردد که هر چه ظرفیت واحد های سیستم کوچکتر انتخاب شوند در حالیکه ظرفیت ذخیره یکسان باشد ، شاخص های قابلیت اطمینان سیستم بهبود می یابند . کاهش ظرفیت واحد ها و بالطبع افزایش تعداد واحد ها موجب کاهش احتمالات خروج ظرفیت سیستم می گردد و در نتیجه سبب بهبود قابلیت اطمینان آن می شوند . از طرفی مشاهده گردید که در مطالعه قابلیت اطمینان سیستم تولید سراسری کشور شاخص های اطمینان بدست آمده بر اساس میزان نا آمادگی واحد ها به مراتب بدتر از شاخص های بدست آمده بر اساس نرخ خروج اجباری (*F.O.R*) آنها می باشد . که این به علت زمان زیاد خروج با برنامه نیروگاه ها جهت تعمیرات می باشد .

در نتیجه در صورتی که مدلسازی واحد ها بر اساس پارامتر نرخ خروج اجباری ($F.O.R$) انجام شود و شاخص تعداد روز های خاموشی ($LOLE$) به کمک آن محاسبه گردد بالطبع شاخص های محاسبه شده از مقدار کمتری نسبت به استفاده از پارامتر نا آمادگی واحد ها برای مدلسازی برخوردار خواهند بود . در این وضعیت در صورتیکه شاخص تعداد روز های دارای خاموشی در سال مساوی یا کوچکتر از ۰/۱ تا ۰/۲ مد نظر باشد واحد های بخاری ۵۰۰ مگاواتی نیز می تواند مورد استفاده قرار گیرند و هر چه سطح شاخص تعداد روز های دارای خاموشی بزرگتری پذیرفته شود میتوان از واحد های با ظرفیت بالاتر استفاده نمود .

البته بایستی یادآوری نمود که با اضافه نمودن یا پذیرفتن درصد رزرو بالاتر برای سیستم میتوان از واحد های با اندازه های بزرگتر برای تامین نیاز آتی سیستم با حفظ شاخص تعداد روز های دارای خاموشی نمود . لیکن بالنسبه استفاده از واحد های بزرگتر قابلیت اعتماد سیستم را کاهش می دهد .

در مطالعه با بررسی شاخص های قابل اطمینان سیستم تولید سال ۱۳۸۳ در شش طرح توسعه مختلف اثرات ظرفیت واحد های بخاری جدید بر روی شاخص های قابلیت اطمینان مورد بررسی قرار گرفته اند . پیک بار سالیانه سیستم در این سال ۲۶۸۱۶ مگاوات می باشد . برای داشتن ۲۰ درصد ذخیره بایستی قدرت نصب شده سیستم برابر با ۳۳۵۲۰ مگاوات باشد . کمبود ظرفیت سیستم با توجه به ظرفیت نصب شده

۲۴۵۲۵۰ مگاواتی در سال ۱۳۷۸، معادل ۹۰۰۰ مگاوات است که میتواند توسط واحد

های بخاری جدید تامین شود.

ظرفیت واحد های بخاری مورد مطالعه طبق استاندارد IEC به ترتیب ۲۵۰ - ۳۲۰-

۴۰۰-۵۰۰-۶۳۰-۸۰۰ مگاوات در نظر گرفته شده اند. در طرح های توسعه شماره

یک الی شش به ترتیب از ۳۶ واحد ۲۵۰ مگاواتی، ۲۸ واحد ۳۲۰ مگاواتی، ۲۲ واحد

۴۰۰ مگاواتی، ۱۸ واحد ۵۰۰ مگاواتی ۱۴۰ واحد ۶۳۰ مگاواتی و ۱۲ واحد ۸۰۰

مگاواتی برای تامین برای تامین بار مورد نیاز سالهای ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۳ استفاده شده است

. نتایج بدست آمده از بررسی قابلیت اطمینان سیستم در طرح های مذکور با استفاده از

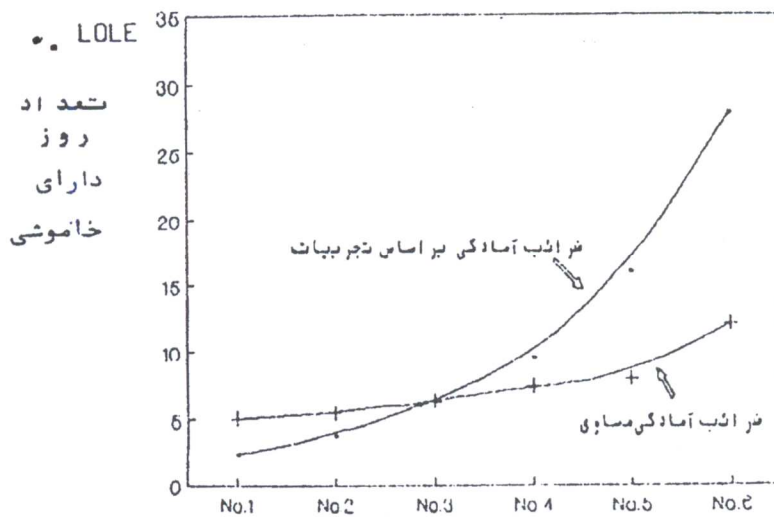
ضرائب آمادگی واحد ها در جدول شماره ۳-۵ داده شده است.

شماره طرح	طرح توسعه تولید	آمادگی واحد (% AF)	تعداد روز خاموشی (LOLE)	احتمال خاموشی (LOLP)	مقدار خاموشی (مگاوات)
۱	۲۶ × ۲۵۰ MW	۸۵	۲/۳	۰/۰۰۶	۴۶۷
۲	۲۸ × ۳۲۰ MW	۸۳	۳/۷	۰/۰۱۰	۳۵۵
۳	۲۲ × ۴۰۰ MW	۸۰	۶/۳	۰/۰۱۲	۵۵۲
۴	۱۸ × ۵۰۰ MW	۷۸	۹/۵	۰/۰۲۶	۷۷۶
۵	۱۴ × ۶۳۰ MW	۷۴	۱۵/۹	۰/۰۴۴	۱۱۹۴
۶	۱۲ × ۸۰۰ MW	۷۲	۲۸/۸	۰/۰۷۶	۱۹۱۳

جدول ۳-۵- نتایج بررسی قابلیت اطمینان طرحهای توسعه مختلف

بررسی شاخص های بدست آمده نشان می دهد که با افزایش اندازه واحد های بخاری و بالطبع کاهش تعداد واحد ها جهت تامین بار مورد نیاز سیستم قابلیت اطمینان در تغذیه مشترکین کاهش پیدا می کند .

چنانچه مقادیر ضرائب آمادگی واحد های بخاری با ظرفیت های مختلف مساوی یکدیگر هم فرض شوند باز هم استفاده از واحد های بخاری بزرگتر موجب کاهش قابلیت اطمینان سیستم می گردد . شکل شماره ۱-۳ منحنی

شکل ۳-۵ تغییرات تعداد روزهای دارای خاموشی

تغییرات تعداد روز های دارای خاموشی را برای شش طرح در نظر گرفته شد در دو حالت ۱ ضرائب آمادگی واحد ها براساس تجربیات بدست آمده باشند . ۲ - ضرائب آمادگی واحد ها یکسان باشند را نشان می دهد .

نتایج جدول شماره ۳-۵ و منحنی شماره ۳-۵ نشان می دهد که افزایش اندازه واحد های بخاری جهت تامین بار مورد نیاز آینده . با ثابت نگه داشتن مقدار درصد ظرفیت

رزرو باعث کاهش قابلیت اطمینان سرویس دهی به مصرف کنندگان می گردد. اثر

اضافه نمودن واحدها بیشتر در طرح های ۲ الی ۶ بر روی شاخص های قابلیت

اطمینان و تامین شاخص برابر طرح شماره یک نیز بررسی شده است. نتایج این

بررسی در جدول شماره ۵-۴ داده شده اند. ستون آخر این جدول قدرت اضافی

نسبت به ۹۰۰۰ مگاوات قدرت مورد نیاز در طرح شماره ۱ می باشد.

شماره طرح	طرح توسعه تولید	تعداد روز خاموشی (LOLE)	احتمال خاموشی (LOLP)	مقدار خاموشی (ELL)	درصد ذخیره سیستم	درصد قدرت اضافی
۲	۲۸ × ۴۲۰ MW (طرح اصلی)	۳/۷	۰/۰۱	۳۵۵	۲۰	-
	۲۹ × ۳۳۰ MW (یک واحد اضافی)	۲/۵	۰/۰۰۷	۲۴۹	۲۰/۸	۳/۱
	۳۰ × ۳۳۰ MW (دو واحد اضافی)	۱/۷	۰/۰۰۵	۱۷۱	۳۱/۸	۶/۷
۳	۲۲ × ۴۰۰ MW (طرح اصلی)	۶/۳	۰/۰۱۷	۵۵۴	۱۹/۴	-
	۲۳ × ۴۰۰ MW (یک واحد اضافی)	۴/۰	۰/۰۱۱	۳۶۶	۲۰/۶	۲/۲
	۲۴ × ۴۰۰ MW (دو واحد اضافی)	۲/۵	۰/۰۰۷	۲۴۴	۲۱/۸	۶/۷
۴	۱۸ × ۵۰۰ MW (طرح اصلی)	۹/۵	۰/۰۲۶	۷۷۶	۲۰	-
	۱۹ × ۵۰۰ MW (یک واحد اضافی)	۴/۴	۰/۰۱۲	۳۹۳	۲۱/۵	۵/۵
	۲۰ × ۵۰۰ MW (دو واحد اضافی)	۲/۶	۰/۰۰۷	۲۴۴	۲۳	۱۱/۱
۵	۱۴ × ۶۳۰ MW (طرح اصلی)	۱۵/۹	۰/۰۴۴	۱۱۹۳	۱۹/۵	-
	۱۶ × ۶۳۰ MW (دو واحد اضافی)	۶/۰	۰/۰۱۶	۴۹۳	۲۳/۲	۱۳/۰
	۱۸ × ۶۳۰ MW (چهار واحد اضافی)	۲/۰	۰/۰۰۶	۱۸۱	۲۷	۲۶/۰
۶	۱۲ × ۸۰۰ MW (طرح اصلی)	۲۷/۸	۰/۰۷۶	۱۹۱۳	۲۱/۸	-
	۱۴ × ۸۰۰ MW (دو واحد اضافی)	۱۰/۲	۰/۰۲۸	۷۶۴	۲۶/۶	۲۴/۳
	۱۶ × ۸۰۰ MW (چهار واحد اضافی)	۳/۳	۰/۰۰۹	۲۶۸	۳۰/۳	۴۲/۳
	۱۷ × ۸۰۰ MW (پنج واحد اضافی)	۱/۸	۰/۰۰۵	۱۵۴	۳۳/۷	۵۱/۱

جدول ۵-۴ تاثیر تعداد واحدها در قابلیت اطمینان در طرح های بررسی شده

جدول ۵-۴ تاثیر تعداد واحدها در قابلیت اطمینان در طرح های بررسی شده

نتایج مطالعات قابلیت اطمینان انجام شده نشان می دهد که هر چه ظرفیت واحدهای

سیستم کوچکتر انتخاب شوند در حالیکه ظرفیت ذخیره یکسان باشد. قابلیت اطمینان

سیستم بهبود می یابد. کاهش ظرفیت واحدها و بالطبع آن افزایش تعداد واحدها

موجب کاهش احتمالات خروج ظرفیت سیستم می گردد و در نتیجه سبب بهبود قابلیت اطمینان آن می شود عیب اساسی واحد ها بزرگتر . ضرائب آمادگی کمتر و خروج اجباری بالای آنها می باشد . که تاثیر بسزایی بر شاخص های قابلیت اطمینان سیستم میگذارد برای بدست آوردن شاخصهای قابلیت اطمینان سیستم مساوی طرح شماره ۱ ، استعداد واحد بیشتری در طرح های ۲ تا ۶ مورد نیاز است یا به عبارت بهتر افزایش ذخیره سیستم مورد لزوم می باشد . بررسی شاخص های قابلیت اطمینان سیستم مساوی طرح شماره ۱ ، تعداد واحد بیشتری در طرح های ۲ تا ۶ مورد نیاز است یا به عبارت بهتر افزایش ذخیره سیستم مورد لزوم میباشد . بررسی شاخص های قابلیت اطمینان سیستم تولید سراسری نشان می دهد که تامین ظرفیت مورد نیاز برای سالهای ۷۸ الی ۸۳ توسط ۳۶ واحد ۲۵۰ مگاواتی یا ۲۹ واحد ۳۲۰ مگاواتی یا ۲۴ واحد ۴۰۰ مگاواتی یا ۲۰ واحد ۵۰۰ مگاواتی یا ۱۸ واحد ۶۳۰ مگاواتی و یا ۱۷ واحد ۸۰۰ مگاواتی شاخص های قابلیت اطمینان مساوی معادل ۲/۵ روز خاموشی در سال برای سیستم ایجاد می کنند . در حالی که ظرفیت ذخیره سیستم یا مجموع قدرت اضافی نصب شده در حالت های فوق متفاوت می باشد . اضافه ظرفیت ذخیره سیستم نسبت به ۹۰۰۰ مگاوات طرح مبنای یعنی ۳۶ واحد ۲۵۰ مگاواتی بترتیب برای واحد های ۳۲۰-۴۰۰-۵۰۰-۶۳۰-۸۰۰ مگاواتی برابر با ۲۸۰-۶۰۰-۱۰۰۰-۲۳۴۰-۴۶۰۰

مگاوات است . یا بعبارت دیگر قدرت اضافی لازم بترتیب ۳/۱-۶/۷-۱۱/۱-۲۶ و ۵۱

درصد مقدار مگاوات طرح مبنا است .

مطالعات فوق بدون در نظر گرفتن اثرات اقتصادی ، همواره انتخاب واحد های با

ظرفیت کوچکتر را توصیه می کند لیکن مسائل اقتصادی نیز در انتخاب ظرفیت موثر

می باشند . مطالعات انجام شده نشان می دهد که با افزایش ظرفیت واحد های

نیروگاهی هزینه سرمایه گذاری برای یک کیلووات قدرت نصب شده واحد ، کاهش

می یابد . همچنین هزینه بهره برداری واحد های بزرگ برای تولید یک کیلووات

ساعت انرژی کمتر از واحد های کوچکتر است در نتیجه انتخاب ظرفیتن بهینه نیروگاه

ها حداقل بایستی با توجه به مسائل قابلیت و موارد اقتصادی تعیین گردد .

فصل ششم

بررسی امکان ساخت در داخل و انتقال تکنولوژی

واحدهای نیروگاههای بخاری

۶-۱ بررسی امکان ساخت بویلر

اخیرا تعدادی از نیروگاههای حرارتی بزرگ در دست احداث از قبل نیروگاه حرارتی شهید رجائی و نیروگاه حرارتی غرب از حالت قرار دادهای کلید در دست خارج گشته و اقدامات موثر و مفید در طراحی و احداث نیروگاههای حرارتی وسیکا ترکیبی توسط کارشناسان و صنعتگران و پیمانکاران داخلی به عمل آمده است که نمونه بارز و روشن آن در پروژه نیروگاه حرارتی شهید رجائی مشهود است طراحی و ساخت و نصب بسیاری از تجهیزات و تاسیسات مهم نیروگاهی توسط کارخانجات و صنایع داخلی کشور در این نیروگاه انجام شده است ارزی احداث نیروگاهها توسط تولیدات و پیمانکاران داخلی تا حدودی به حقیقت پیوسته و تصور مبهم آن شکل واقعی پیدا کرده است و می توان تصور کرد که با جذب تکنولوژی تولید و برنامه ریزی ساخت تاسیسات پیچیده دیگر را نیروگاه و توربین و ژنراتور و همچنین تکمیل انتقال تکنولوژی تجهیزاتی چون بویلر و برج امکان دسترسی به استقلال صنعتی و خودکفائی کامل رافراهم آوریم بنابراین باید سعی شود ضمن حمایت از برنامه ها و اقداماتی که در امر خود کفایی به عمل آمده عوامل بازدارنده را در این موضوع مهم شناخته و بدون لطمه زدن به صنعت برق که یکی از مهمترین صنایع اصلی ما در کشور و تامین کننده انرژی مورد نیاز صنایع دیگر است نسبت به رفع آن اقدام مقتضی نمود علیهذا در این بخش سعی شده است ضمن بررسی گذرا واجمالی از امکانات داخلی و خود کفائی

تجهیزات عمده نیروگاه تاثیر انرا بر انتخاب ظرفیت واحدها مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و با رعایت اصولی منطقی زمینه رشد و شکوفایی صنایع داخلی برق را در انتخاب گزینه ها منظور نمائیم.

الف) بررسی امکان ساخت بویلر بویلر یا مولد بخار که وظیفه ان تولید بخار با درجه حرارت و فشار مشخص برای توربین می باشد مولد انرژی حرارتی نیروگاه است به طور کلی بویلر مجموعه ای از تجهیزات است که بر روی اسکلت فلزی از بالا به طور آویزان وصل می شود اجزای اصلی در نصب بویلر عبارت است از اذدram وکللتورو واتروالها. سوپر هیتر وریهتر پیشگرم کن اب تغذیه بویلر. پیشگرم کن هوا. مشعلها و فنها و... می باشد. به طور کلی واحد بویلر را می توان جزئی ان دسته از تجهیزات گروه بندی نمود که در ان پیچیدگی جنبه های ذهنی تکنولوژی تولیدی (محاسبات تئوریک و طراحی).

برچیدگی های جنبه عینی تولید (ساخت. مونتاژ و نصب) برتری دارد این ویژگی از یک سو مربوط می شود به ثابت بودن نسبی قطعات و اجزا بویلر که ساخت انرا نسبت به مجموعه هایی با اجزای متحرک اسانتر می سازد و از سوی دیگر به پیچیدگی محاسبات و معیارهایی که می بایست در انتخاب مواد و آلیاژهای مناسب جهت کار در حرارت و فشارهای بالا به کار گرفته شود ارتباط می یابد.

ب) بررسی امکان ساخت بویلر برحسب قدرت تولیدی

با توجه به امکانات موجود و مکاتبات به عمل آمده با صنایع اذراب این شرکت اقدام به انعقاد قرارداد انتقال تکنولوژی در زمینه طراحی . ساخت و نصب بویلرهای نیروگاهی با شرکت ژاپنی نموده است. محدوده کاری امتیاز اخذ شده توسط این شرکت شامل بویلرهای نیروگاهی تا مرز ۶۶۰ مگاوات بوده و بنابراین کلیه بویلرهای نیروگاهی در محدوده ۱۰۰ الی ۶۰۰ مگاوات را در بر می گیرد. در این راستا شرکت اذراب اقدام به انعقاد قرار داد ۴ واحد دیگهای بخار نیروگاهی با ظرفیت هر کدام ۲۵۰ مگاوات با شرکت توانیر جهت نصب در نیروگاه شهید رجائی نموده است و در حال حاضر ادعا می کند می تواند سفارشات دریافتی تا مرز ۶۶۰ مگاوات را اجرا نماید در ضمن در حال حاضر برنامه ای رای افزایش ظرفیت دیگهای بخار به بالای ۶۰۰ مگاوات در دست اقدام ندارد.

در ساخت بویلر جوشکاری و کیفیت بالای آن فرایند اصلی و تعیین کننده به شمار رفته و از اهمیت به سزایی برخوردار است این جوشکاری غالباً در چند مرحله و به شکل جوشکاری تحت گاز محافظ و جوشکاری زیر پودر انجام می پذیرد ماشین کاری فلانچ ها و استوانه ها های درام. جوشکاری . واتروالها . خمکاری لوله با قطر و ضخامت زیاد (خمکاری سرد تا قطر ۶۳ و ضخامت ۷ میلیمتر) نورد ثرق ضخیم نیز از جمله مراحل نسبتاً پیچیده ساخت تجهیزات بویلر بوده و احتیاج به تخصص و ماشین الات خاص دارد از جمله مراحل حساس و فرایند ساخت تجهیزات مذکور

بازرسی فنی دقیق مقاطع جوش و اتصالات و انجام عملیات حرارتی مناسب به منظور تنش زدایی در قطعات تحت فشار و درجه حرارت می باشند که انجام دقیق این مراحل مستلزم به کارگیری پرسنل تعلیم دیده در هر مورد است اگرچه بسیاری از جنبه های پیچیدگی ساخت در قسمتهای مختلف واحد مولد بخار مشترک و مشابه می باشند. ولی هریک از تجهیزات مورد نظر دارای ویژگی های خاص خود هستند.

در بررسی امکانات ساخت بویلر در ایران می توان به شرکت اذر اب مراجعه نمود که امکانات ساخت و تجهیزات آن در فصل پیشین آمده است ماشین الات و تجهیزات خطوط تولید این واحد از تنوع و کارایی های متفاوتی برخوردار بوده و در صورتی که در رابطه با احتیاجات صنایع کشور و با برنامه ریزی مشخی از آنها استفاده می شود واحد مذکور نه تنها قادر خواهد بود بسیاری از قطعات پیچیده و سنگین صنعت نیرو بلکه نیاز صنایع نفت و گاز پتروشیمی . قند سیمان و را تامین نماید همچنین با به کارگیری امکانات بیشتر در بازرسی و تست ماشین سازی اراک و توسعه آن توسط کارخانه اذر اب امکان ساخت بویلر در کارخانه مذکور افزایش می یابد.

ج) بررسی تاثیر ظرفیت واحدها بر ساخت بویلر
به طور کلی در مورد احداث بویلر های یک نیروگاه باید مراحل و فعایتهای زیر انجام گیرد.

طراحی فرایند یا طراحی پروسس طراحی ماشین الات ساخت ماشین الات و تجهیزات
مونتاژ بازرسی فنی و کنترل کیفیت نصب و راناندازی تجهیزات با تحقیق و توسعه

نیروی انسانی که انجام هر یک از مراحل فوق نیاز به سرمایه گذاری دانش فنی و تجربه می باشد در این راستا اقداماتی جهت ساخت بویلرهای نیروگاه هادر ایران شده است که می توان به احداث سه واحد بویلر ۸۵ تنی در نیروگاه شهید رجائی اشاره کرد و واحد شماره ۴ نیز در دست احداث می باشد بویلر های ساخته شده مناسب جهت نیروگاه های حرارتی ۲۵۰ مگاواتی است که قابلیت ساخت آن توسط کارخانجات اذراب میسر گشته است با اینکه احداث واحدهای ۲۵۰ می از حالت بالاقوه به حالت بالفعل در آمده است نباید از اشاره کردن به موارد زیر خوداری شود:

اولاً: امروزه به جرات می توان گفت که طراحی انواع بویلر با ظرفیت حدود ۲۵۰ مگاوات بدون استفاده از برنامه های کامپیوتری از نظر فنی و اقتصادی غیر ممکن بوده و بدیهی است که این نیز نیازمند تجربیات طراحی دهها ساله می باشد در حای که بسیاری از تکنیک ها و فنون ساخت بویلر های واحدهای ۲۵۰ مگاواتی از طریق شرکت در اختیار شرکت اذراب قرار گرفته است والی هنوز قابلیت طراحی بویلر در داخل و توسط شرکتهای سازنده و مهندسی مسجل نشده است طراحی و تهیه نقشه ساخت بویلر شهید رجائی توسط شرکت انجام شده است و هنوز تجربه ای جهت طراحی حتی واحدهای ۲۵۰ مگاواتی توسط طراحان ایرانی (با توجه به مدارک انتقال تکنولوژی بویلر) وجود ندارد و به نظر می رسد که در مراحل ابتدایی طراحی بویلر قرار داریم.

ثانیاً همچنین طبق اطلاعات موجود به نظر می رسد که ساخت و نصب و راه اندازی واحدهای شهید رجائی نیز در مراحل مختلف به کمک پیمانکاران و سازندگان خارجی و بهره گیری از امکانات آنها صورت گرفته است.

این نشان می دهد که حتی تجارب ما در مورد احداث واحدهای ۲۵۰ مگاوات کامل نمی باشد و برای خودکفائی کامل در احداث بویلر ۲۵۰ مگاوات نیاز به زمان و فعالیت بیشتری می باشد با توجه به موارد فوق و با وجود اینکه کارخانجات سازنده تجهیزات بویلر در ایران امکان احداث واحدهایی تا ۶۶۰ مگاوات را دارند ولی بی تردید تغییر ظرفیت بویلر موجب ایجاد مشکلاتی در روند واحدهای سرعت طراحی واحدهای ساخت بویلر ها خواهد گذشت.

د) بررسی امکان ساخت توربین واحدهای ژنراتور در ارتباط در با بررسی امکان ساخت توربین واحدهای ژنراتور با مسوئلتین محترم طرح ایجاد کارخانه توربین واحدهای ژنراتورهای نیروگاهی مذاکراتی به عمل آمد که نتایج این مذاکرات به شرح زیر اشاره می گردد با توجه به برنامه های دولت در ارتباط با تولید انرژی الکتریسیته واحدهای نصب نیروگاهها در سالهای آتی که در حدود ۱۰۰۰ الی ۱۲۰۰ مگاوات در سال می باشد واحدهای با تخمین نصب ۳۰۰ مگاوات واحدهای تولید برق صنعتی در کارخانجات .مدیریت صنعت برق ایران نصب ۱۵۰۰ مگاوات انرژی الکتریکی را در هر سال در برنامه خود مد نظر داشته باشد . در این ارتباط طرح مذکور با شرکت زیمنس مذاکراتی داشته که در نهایت موافقت نامه هایی

با زیمنس و جهت مشارکت در ساخت توربین در ظرفیتهای تا ۶۰۰ مگاوات امضاء شده است در این موافقتنامه سهم شرکت های خارجی ۵۰ درصد می باشد.

طبق اظهار نظر مجری پروژه به علت عدم استقبال طرح از طرف سازمانهای ایرانی که خریدار توربین های بخار واحدهای ژنراتورهای با ظرفیت بالا هستند در حال حاضر متوقف نموده و بنابراین عملاً مساله ساخت توربین بخار و ژنراتور نیروگاهی مسکوت مانده است.

با توجه به شرایط حساس کار قطعات مختلف توربین و ژنراتور و اغلب تجهیزات دیگر آن (که عبارت از درجه حرارت و فشار بالا و تنش های مکانیکی وارد بررسی قطعات است) تعیین پارامترهای مکانیکی و ترمودینامیکی دستگاههای مذکور از پیچیدگی خاص طراحی برخوردار است ضمناً آنچه مسلم است امکانات لازم جهت ساخت توربین بخار که شامل: ریختهگری جهت ساخت قطعاتی مانند پوسته توربین و اهنگری و ماشین کاری (با ماشینهای تراش بزرگ) جهت تولید و ساخت محور و بعضی از پره های توربین کوره های بزرگ جهت انجام عملیات و عملیات حرارتی. ماشین آلات ساخت پره های توربین که می تواند به صورت اتوماتیک یا غیر از اتوماتیک باشد و تجهیزات هیدرولیک و الکترونیک است در حال حاضر در ایران مهیا نمی باشد با توجه مراکز فوق چنین به نظر می رسد که ساخت تجهیزات توربین و ژنراتور در انتخاب ظرفیت نیروگاه به عنوان یک فاکتور اصلی نمی تواند نقش تعیین

کننده داشته باشد ولی نباید تاثیر امکانات محدود ساخت داخلی بعضی از قطعات
توربین تا ظرفیت ۳۰۰ مگاوات را که در حال حاضر تاحدودی در ایران موجود و در
فصل های قبل آمده است را منتفی دانست.

در فعل مذکور امکانات داخلی جهت ساخت توربین که با استفاده از مطالعات انجام
شده توسط طرح کارخانه توربین و ژنراتور نیروگاهی جمع اوری شده ارائه گردیده
است.

ه) بررسی امکان ساخت گرمکنهای فشار قوی وضعیف
هیترهای فشار قوی وضعیف که گرمایش از طریق تبادل حرارت را انجام می دهد
شامل اجزای اصلی مجموعه از لوله های مبدل حرارت پوستهکلکی و واتر باکس
وصفحه انتهایی می باشد لوله های مبدل حرارت به صورت باندل و شکل می باشد و
بوسیله صفحات نگه دارنده از جابه جایی و نوسان آنها جلوگیری می شود جنس لوله
ها بستگی به شرایط کار داشته و در هیتر های فشار وضعیف می توان از فلزات غیر
اهنی از قبیل مس و برنج استفاده کرد ولی به علت افزایش دما در هیترهای فشار قوی
از لوله های فولادی استفاده می گردد و قطعات دیگر هیترها معمولاً فولادی است و از
طریق آهنگری و جوشکاری ساخته می شود. جنبه های ذهنی تکنولوژی تولید هیترها
بیشتر از جنبه های عینی تکنولوژی می باشد و علاوه بررسی ان در رابطه با جنبه های
ذهنی تولید و طراحی ان عوامل تجربی طراحی و عوامل محاسباتی و تئوریک برتری
دارند با این وجود امکانات کارخانجات داخلی برای ساخت هیترها مهیا می باشد و

علیرغم عدم ساخت هیترهای فشار ضعیف توسط سازندگان ایرانی که حتی شرکت نقشه های ساخت هیترها را ارائه نموده بود و در نهایت به دلیل مسائل و مشکلات فنی و موارد مصرفی ساخت آنها به شرکت اشکودا واگذار گردید و امکان ساخت آن در ایران با اخذ دانش فنی امکان پذیر می باشد و چون مراحل طراحی و اجرای ساخت هیترها هنوز عملی نگردیده است بنابراین نقشی در تعیین ظرفیت واحدهای نیروگاهی نخواهد داشت.

۶-۲ بررسی امکان ساخت توربین

الف) ژنراتور و گرمکنها

سیستم خنک کن نیروگاه به طور کلی شامل سیکل اب خنک کن اصلی نیروگاه است که عمدتاً آن عبارتند از کندانسوز-پمپ و خطوط مدار اب در گردش و برج خنک کن اصلی می باشد و در سیستم خنک کن کمکی که به منظور که منظور خنک کردن کولرهای روغنی توربین و هوا یا هیدروژن ژنراتور و همچنین کولرهای روغن و هوای تجهیزات دیگر نیروگاه به کار می رود نیز شامل کولرها برج خنک کن اصلی یا کمکی پمپ و خطوط مدار اب در گردش و متعلقات سیستم دیگر می باشد که در این قسمت سعی می گردد ضمن اشاره به انواع سیستم های خنک کننده تجهیزات مورد نیاز آنها را تعیین و در مورد ساخت آنها در داخل کشور به تجزیه و تحلیل می پردازیم.

سیستم خنک کن اصلی نیروگاه انواع سیستم خنک کن اصلی نیروگاه که در ایران اجرا شده و یا اجرا خواهد شد به شرح زیر می باشد.

- سیستم خنک کن غیر مستقیم (با برج تروکندانسور از نوع سطحی) مانند نیروگاه منتظر قائم و رامین .

سیستم خنک کن غیر مستقیم (با برج خشک و کندانسور از نوع سطحی) در نظر بود برای توسعه نیروگاه تبریز به کار رود.

- سیستم خنک کن غیر مستقیم (با اب دریا و کندانسور از نوع سطحی) مانند نیروگاه نکاء بندرعباس

- سیستم خنک کن غیر مستقیم (با برج خشک و کندانسور از نوع پاششی) مانند نیروگاه منتظری اصفهان)

- سیستم خنک کن مستقیم (کندانسور از نوع هوایی) مانند نیروگاه طوس

معمولاً سیستمهای خنک کن اصلی به جز سیستم خنک کن از نوع سیستم مستقیم معمولاً سیستمهای خنک کن اصلی به جز سیستم خنک کن از نوع سیستم مستقیم

کندانسور برج خنک کن پمپ پمپهای اب در گردش اب خنک کن توربین ابی لوله ای

اب در گردش و تجهیزات کمکی ان مثل شیرالات و سیستم کنترل می باشد و سیستم

خنک کن مستقیم برج ان همان کندانسور از نوع هوایی است.

۶-۳ بررسی امکان ساخت تجهیزات سیستم

الف) خنک کن اصلی و کمکی

در این مبحث به امکانات ساخت داخلی سیستم خنک کن به شرح زیر اشاره می گردد

کندانسور.

به طور کلی کندانسور های مختلفی که در نیروگاهها به کار برده می شود سه نوع هستند:

ب) کندانسور از نوع سطحی

نوعی مبدل حرارتی است بین بخار و آب از بدنه تیوپهای انتقال حرارت لوله های انتقال هوا و صفحه های نگه دارنده تشکیل می شود قطر لوله ها اینج می باشد و

جنس آن از نوع می باشد امکان ساخت داخلی این کندانسور ها به طور کامل مهیا نمی

باشد زیرا که جنبه های ذهنی تکنولوژی تولید کندانسور بیش از جنبه های عینی آن می

باشد ضمناً در رابطه با جنبه های ذهنی تولید و طراحی آن عوامل تجربی طراحی

بررسی عوامل محاسبات تئوریک برتری دارند با این وجود امکانات کارخانجات

داخلی برای ساخت کندانسور سطحی قابل ملاحظه می باشد و با اخذ امتیاز طراحی و

ساخت کندانسور در ایران می توان اقدام به تولید آن نمود.

ج) کندانسور از نوع هوایی

که تبادل حرارت بخار محیط از طریق تماس مستقیم تیوپهای بخار با هوا صورت می

گیرد تجهیزات آن عمدتاً عبارت است از تیوپهای پرده دار و انتقال حرارت از نوع

فولادی و فن های انتقال هوا و اسکلت فلزی محل استقرار تجهیزات سیستم خنک کن

می باشد امکانات طراحی ساخت آن در داخل ایران به علت دو فاز بودن سیال درون لوله ها و در نتیجه پیچیدگی سیستم از نظر طراحی مبدلها نسبت به نوع سطحی کمتر میباشد علیهذا در صورت انتقال تکنولوژی توسط سازندگان خارجی امان ساخت داخلی آن در کارخانجات داخلی غیرممکن نخواهد بود.

د) کندانسور از نوع پوششی که در آن بخار و آب در گردش به صورت مستقیم در تماس یکدیگر می باشند تجهیزات به کار رفته در کندانسور پاششی ساده تر و ارزاتر از نوع دیگر بوده و که شامل لوله های انتقال آب در گردش مجهز به افشانک ها و صفحات هدایت کننده بخار و بدنه فولادی و بالاخره سیستم هواگیری است در حال حاضر امکان ساخت کندانسورهای پاششی به کمک ترانس الکترو برای واحدهای ۲۵۰ مگاواتی نیروگاه شهید رجائی صورت پذیرفته است.

هـ) برج خنک کن

برجهای مختلفی که در نیروگاه های ایران به کار برده می شود سه نوع است:

الف) برج خنک کن تر

از نوع خنک کندانسور با فن مکنده و هوای برج می باشد اجزای تشکیل دهنده آن عبارتند از شبکه المانهای انتقال حرارت سیستم توزیع و تقسیم آب خنک کن فن و

سیستم توزیع و هدایت هوا اسکلت نگه دارنده و سیستم کنترل برای بهره برداری و حفاظت برجها در جدول شماره ۱-۳ مشخصات برجهای خنک کن تر بعضی از نیروگاههای ایران آمده است به طور کلی مصالحی که در نیروگاهها جهت ساخت برج خنک کن به کار می رود به شرح زیر است:

-چوب

چوب برای کلیه قسمت‌های برج به جز تجهیزات مکانیکی و پکینگ های نوع فیلمی قابل استفاده است انواع چوبهایی که در ساخت اجزا برجهای خنک کن مصرف می گردد عموماً از انواع کاجها که به درختان برگ سوزنی معروفند و برخی موارد از انواع صنوبرها می باشد این نوع چوبها نسبتاً در ایران کمیاب است و از مزایای آنها نسبت به چوبهای برگ پهن جنگلی آن است که نسبت به وزن کم خود دارای استقامت مکانیکی خوبی است که در ایران انواع چوبهای جنگلی که در جنگلهای ایران یافت می ود و کاربرد صنعتی دارد عبارتند از راش افرا توسکا و ممرزوملچو بلوط که این چوبها عموماً دارای بافت متراکم و فشرده ای می باشند و در نتیجه اولاً وزن مخصوص زیاد دارند و ثانیاً نفوذ پذیری آنها غالباً کم است (مقاومت این نوع چوبها تا ۱۲۰۰ کیلوگرم بررسی سانتی مربع می رسد) در حال حاضر اطلاعات عمیقی از خواص چوبهای جنگلی ایران وجود ندارد ولی از تحقیقات مختصری که بر روی برخی از انواع فوق الذکر صورت گرفته است احتمالاً چوب بلوط برای اسکلت برج نظیر پایه ها و نگه

دارنده ها که مستلزم استقامت مکانیکی بیشتری می باشند قابل استفاده است زیرا که چوب بلوط ضمن استقامت زیاد دارای اوندهای درشتی می باشد و لذا قابلیت نفوذ و اشباع پذیری خوبی دارد آنچه که مسلم اسن برای تهیه و ساخت قسمتهای مختلف برجهای چوبی لزومی به وارد کردن چوب نخواهد بود و حتی با برنامه ریزی در درازمدت و اندکی تحقیقات ممکن است کلاً از ورود چوب برای این صنعت بی نیاز شویم.

ضمناً می توان امکان انجام اشباع چوب برای جلوگیری از پوسیدگی و تغییر شکل در شرایط جوی مختلف چوبرا پس از برش و شکل دادن به طور کامل به وجود آورد و با گرفتن امتیاز ساخت داخلی چوب می توان در مورد روش و ماده اشباع طبق نظرو دستور العمل امتیاز دهنده دهند و با توجه به بافت چوب تصمیم گیری نمود.

صفحات سیمانی و ازبستی

استفاده از صفحات سیمانی یا ازبستی برای پکینگ های و موانع گریز اب و لورها در برج های بتنی معمول است از مزایای این ماده مقاومت در برابر آتش سوزی است و از معایب ان سنگینی صفحات می باشد.

از جمله کارخانجات داخلی که قادر به تهیه این ورقها هستند کارخانجات پرسیت پک کارخانه ایرانیت می باشد برای تایید مطلب فوق می توانید سفارش ساخت شرکت تکنوبروم اکسپورت که سازنده نیروگاه ورامین اهواز است اشاره کرد که در ان شرکت مذکور اقدام به تهیه ۵۱۴۸۶ متر مربع ورق برای پکینگهای برجهای ورامین نمود.

-مواد پلاستیکی پی وی سی و فیبر شیشه ای

برای پکینگ ها و شبکه های خنک کن قطره ای لوورها نگهدارنده ها و نازل های آبپاش پرده های فن برای فنها می توان از مواد پلاستیکی و پی وی سی سیستم و یا فیبر شیشه و امثالهم استفاده کرد کاربرد این ماده در ساخت پکینگها و شبکه های خنک کن و لوورها بجای چوب در برجهای مختلف خاصه در برجهایی که از ترکیب مواد و مصالح مختلف ساخته می شود (مثلاً برجهای طرح جریان متقابل ولی با شبکه خنک کن قطره ای) اخیراً متداول گردیده است .

در حال حاضر کلیه مواد اولیه قطعات پلاستیکی که در صنایع ایران به کار برده می شود از خارج وارد می گردد امکانات ساخت قطعات پلاستیکی در ایران وجود دارد مثلاً کارخانه پلاستیران دارای دستگاههای پرس تزریقی و کششی است که در حقیقت با این دستگاهها با دو روش اصلی که روشهای اصلی تهیه این نوع قطعات می باشد می توان امکانات ساخت انواع قطعات پلاستیکی و پی وی سی سیستم را از یک گرمی تا یک کیلوگرمی و همچنین ورق های پی وی سی را تا عرض حدود ۱/۶ متر را فراهم

نمود این کارخانه قادر است با اندکی تعمیراتی کلیه اجزای پلاستیکی برجها من جمله شبکه های خنک کن قطره ای و یا صفحات پکینگ ها را تولید نماید به علاوه کارخانجات دیگری هم هستند که در تولید قطعات پلاستیکی و پی وی سی و حتی فیبر شیشه فعالیت دارند و امکان ساخت اجزا برج دارند

-تجهیزات و قطعات فلزی

به طور کلی تجهیزات و قطعات یک برج شامل اجزا زیر است:

موتور فنها ، گیربکسها فنها و یاتاقانها و بلبرینگ های فنها هاب فن ها ریل و پلکان پیچها و میخها و اشترهای گالوانیزه یا فولاد ضد زنگ و بالاخره لوله های فلزی اب از این میان برخی نظیر گیربکس ها و الکتروموتورها دارای تکنولوژی خاصی می باشند و در دنیا کارخانجات معدودی سازنده آنها هستند ما نیز باید از آنها بخریم و یا در اتیه طی برنامه جداگانه ای اقدام به ساخت آنها نماییم ولی بقیه موارد که تکنولوژی بالایی ندارند امکان ساخت داخلی را دارند.

بطور کلی ساخت برج های خنک کن از نوع تر در داخل ایران امکان پذیر می باشد و نیاز به تاسیس کارخانه و تجهیزات گسترده خاصی نمی باشد از نظر جنبی ذهنی قضیه باید یاد اور باشد که انجام طراحی برج و حل مسائل هیدرولیکی و حرارتی و مقاومتی اسکلت ان دشوار نبوده و در داخل ایران میسر می باشد ولی نباید

فراموش کرد که به علت نبودن سابقه طراحی برج های خنک تر در ایران با اخذ امتیاز

طراحی می توان ضریب اطمینان بیشتری از طراحی برج بدست آورد.

ب) برج خنک کن خشک از نوع جریان طبیعی هوا :
در حال حاضر امتیاز ساخت و طراحی برج خنک کن خشک نوع هلر از شرکت *egi* اخذ گردیده است این برج شامل کویل های انتقال حرارت به نام دلتا پیک کولرها و اسکلت فلزی و بتنی برج می باشد انتقال حرارت از طریق جریان طبیعی هوا که از داخل کویل های اب خنک کن عبور می نماید صورت می گیرد.

شرکت اتمسفر در نیروگاه شهید رجائی اقدام به ساخت ۴ واحد برج خنک کن خشک از نوع جریان طبیعی هوا به ظرفیت هر واحد ۲۵۰ مگاوات نموده است وضعیت ساخت و نصب تجهیزات و استراکچر برج های خنک کن نیروگاه شهید رجائی به شرح جدول شماره ۶-۳ می باشد.

همچنانکه از جدول فوق پیدا است قابلیت ساخت برج خنک کن واحد ۲۵۰ مگاواتی برای سازندگان و پیمانکاران ایرانی امکان پذیر می باشد ضمناً طراحی برج خنک کن از نوع خشک هلر برای واحدهای ۱ نیروگاه شهید رجائی توسط شرکت ترانس الکترو صورت گرفته است و طراحی واحدهای ۲ و ۳ و ۴ نیز که توسط مشاور صنعتی ایران و شرکت مشانیر انجام گرفته است با وجود اینکه نیاز به تغییر طراحی چندانی برای واحدهای ۲ و ۳ و ۴ نسبت به واحد ۱ نیروگاه شهید رجائی مشاهده نمی شد ولی بررسی مجددی در طراحی و تطابق آن با واحدهای دیگر انجام گرفت نشانگر قابلیت طراحی

برج خنک کن هلر در داخل ایران و توسط طراحان ایرانی بود علیهذا تجارت طراحان و سازندگان ایران در طراحی و ساخت برجهای خنک کن خشک هلر چندان زیاد نمی باشد و نیاز به اندوختن تجربه بیشتر در طراحی و ساخت برجهای خنک کن در شرایط جدید محیط و واحدهایی با ظرفیت های دیگریبه خصوص بالاتر از ۲۵۰ مگاوات است.

تاثیر افزایش ظرفیت هر واحد نیروگاه حرارتی در برج خنک کن عمدتاً بر روی ارتفاع دلتاها و زاویه ان و در قطر و ارتفاع اصلی اسکلت برج خنک کن مشهود است که در این راستا اثر ان بر تکنولوژی ساخت برج چندان قابل ملاحظه نمی باشدولی نباید فراموش نمود که به طور کلی در دنیا ساخت برجهای خنک کن از نوع هلر برای ظرفیت بالاتر از ۲۵۰ مگاوات بسیار محدود و عمدتاً در ایران برای ظرفیت ۲۵۰ مگاوات متداول می باشد بنابراین قابلیت اطمینان از عملکرد ان برای واحدهای ۲۵۰ و ۲۰۰ مگاوات و بالخص در ایران با توجه به واحدهای اجراء شده در نیروگاه شهید رجائی برای واحد ۲۵۰ مگاوات مشهود می باشد.

ج) برج خنک کن از نوع خشک مستقیم :
شامل کندانسور از نوع هوایی می باشد که نیاز برج جداگانه نمی باشد و عمل تبادل حرارت توسط تماس مستقیم بخار و هوا در کندانسور انجام می گیرد که در بخش کندانسور اشاره گردید.

و) سیستم خنک کن کمکی نیروگاه :

سیستم خنک کن کمکی نیروگاه که به منظور خنک کردن روغن توربین و ژنراتور و تجهیزات دیگر نیروگاه هوا و یا هیدروژن ژنراتور و یاتاقان پمپ ها و هوای فشرده و سرویس بکار می رود و عمدتاً شامل سیستم های زیر می باشد.

-سیستم خنک کن کمکی تر:

در ای سیستم برج خنک کن از نوع تر می باشد و عمدتاً آب خنک کن کولرها و تجهیزات نیروگاهی در مدار بسته قرار گرفته و توسط سیستم خنک کن ثانوی که شامل مبدل حرارتی از نوع و برج خنک کن تر می باشد عمل لتقال حرارت صورت می گیرد تجهیزات عمده ان به شرح زیر می باشد برخ خنک کن از نوع تر

-مبدل حرارتی

پمپهای در گردش آب خنک کن مدار بسته و مدا ربا ز(اب در گردش خنک کن)
لوله های انتقال آب و شبکه لوله کشی

-شیرالات

امکانات ساخت داخلی تجهیزات فوق عمدتاً برج خنک کن و مبدل حرارتی را در بر می گیرد و به بقیه موارد در بخش های دیگر به طور کامل به انها اشاره شده است.
به طور کلی برجهای خنک کن کمکی و اصلی در واحدهای بخاری با برج تر در یک واحد بوده و با نصب پمپ های کمکی اب در گردش از برجهای اصلی جهت خنک کن سیکل اب خنک کن کمکی استفاده می گیرد ولی در بعضی از نیروگاهها که از برج

خنک کن اصلی خشک استفاده می گردد بعلت شرایط جوی و محیطی همچنین پایین بودن دمای اب خنک کن تجهیزات نیروگاه امکان استفاده از سیستم خنک کن خشک مسیر نمی باشد مانند نیروگاه طوس در اینصورت استفاده از برج خنک کن تر کمکی ضروری می باشد با این که واحد های خنک کن کمکی دارای ظرفیت کم می باشند ولی امکانات ساخت داخلی ان تفاوت چندان با برجهای خنک کن اصلی نمی کند و نیازه تدابیری است که در بخش برج خنک کن بدان اشاره شد ولی می توان گفت ظرفیت برجهای خنک کن کمکی بر انتخاب کل ظرفیت نیروگاه تاثیر ندارد.

-سیستم خنک کن کمکی خشک:

دراین سیستم برج خنک کن از نوع خشک است و به طور کلی تجهیزات خنک کن شامل کولرهای خنک کن هوایی و پمپ های اب در گردش و لوله های انتقال و شیرالات مناب ذخیر اب می باشد.

امکان ساخت کولرهای هوایی بالاخص از نوع برج خنک کن خشک شهید رجائی در داخل ایران وجود دارد. تاثیر افزایش ظرفیت واحدهای نیروگاه را می توان در زیاد شدن تعداد کولرها مشاهده نمود که چندان اثر قابل ملاحظه ای بر ساخت داخلی

کولرها نخواهد داشت و امکان طراحی و ساخت سیستم خنک کن کمکی برای هر

ظرفیتی مهیا می باشد.

ردیف	شرح	واحد شماره ۱		واحد شماره ۲		واحد شماره ۳		واحد شماره ۴	
		نصب	ساخت	نصب	ساخت	نصب	ساخت	نصب	ساخت
۱	کندانسور از نوع پاششی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی
۲	دلتهای خنک کن	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی
۳	پیک کولرها	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی
۴	لوله های آب در گردش برج خنک کن	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی
۵	پمپ های آب در گردش برج خنک کن	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی	ای جی آی
۶	کنترل و ابزاردقیق	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران
۷	سیویل و فونداسیون	توانیر	توانیر	توانیر	توانیر	توانیر	توانیر	توانیر	توانیر
۸	استراکچر	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران	ایران

جدول ۱-۶- موقیعت ساخت و نصب برج خنک کن شهید رجائی

ردیف	موضوع	نیروگاه منتظر قائم ۱۵۶ MW	نیروگاه اسلام آباد واحد ۲۲۰ MW	نیروگاه تبریز (توسعه) ۲۷۸ MW
۱	نوع طراحی برج	اجباری مکنده - جریان متقاطع - پاشش قطره ای	اجباری مکنده - جریان متقاطع و متقابل پاشش قطره ای و فیلمی	اجباری مکنده - جریان متقابل - پاششی فیلمی
۲	تعداد برجها و تعداد سلهای هر برج	۶×۶	۱×۱۲	۲×۹
۳	ابعاد هر سل (طول × عرض × ارتفاع تا محل فن ها) بر حسب متر	۲۲×۸/۵×۱۲	۱۴/۴×۱۲/۶×۱۳/۲	۲۳×۱۵/۲×۱۲/۸
۴	تعداد فن ها و قطر آنها	متر ۶×۷/۲	متر ۱۲ × ۷/۸	متر ۱۸ × ۷/۸
۵	جنس پره های فن	آلومینیم	ورق استیل	فایبر گلاس
۶	جنس اسکلت برج - (پایه ها و تیرها)	چوبی	چوبی	بتنی
۷	جنس پوشش بیرونی برج	ورق آزیست سیمان	چوبی	بتنی
۸	جنس پکینگ و پوشش های داخل برج (Fill)	چوبی	پلاستیک P.V.C	پلاستیک P.V.C
۹	جنس پایه های نگه دارنده پکینگ ها	فایبرگلاس	فولاد رنگ نزن	فولاد رنگ نزن
۱۰	جنس لوله های ورودی آب گرم و تقسیم آن	چوبی با بستهای G.R.P	فولاد رنگ شده	فولاد رنگ شده

جدول ۶-۲- مشخصات برجهای خنک کن تر بعضی از نیروگاههای ایران

ردیف	موضوع	نیروگاه منتظر قائم ۱۵۶ MW	نیروگاه اسلام آباد واحد ۳۲۰ MW	نیروگاه تبریز (توسعه) ۳۷۸ MW
۱۱	جنس شبکه توزیع آب گرم بالای برج	حوضچه های چوبی	کانال چوبی ولوله های P.V.C	کانال بتنی ولوله های P.V.C
۱۲	جنس اورینیس ویس-افشانسک	پلاستیکی	پلاستیکی	پلاستیکی
۱۳	جنس قیثی فن	چوبی با مهارهای فولاد گالوانیزه	چوبی	فایبرگلاس
۱۴	جنس کف بالائی برج	چوبی	چوبی	بتنی
۱۵	جنس موانع کریز آب	چوبی	پلاستیک	پلاستیک
۱۶	جنس کرکره هوای ورودی	ورق سیمان آزیست موج دار با پایه های پلاستیک	ورق سیمان آزیست موج دار با پایه های پلاستیک	—————
۱۷	راه پله ها و حفاظ و دریچه های بازدید	چوبی	چوبی	فلزی و چوبی
۱۸	پیچ و مهره ها و اتصالات فلزی	فولاد گالوانیزه	فولاد گالوانیزه	استیل زنک نزن
۱۹	حفاظت از یخ زدگی	فن بادور معکوس	پاشش مستقیم آب گرم به دهانه ورودی هوا	بای باس آب گرم به استخر
۲۰	نام سازنده	مارلی امریکا MARLY	فاورا FAVRA	S.HAMON

جدول ۶-۳- مشخصات برجهای خنک کن تر بعضی از نیروگاههای ایران

لوله کشی نیروگاه ها یکی از مهمترین وسایل ارتباط تجهیزات نیروگاه های حرارتی می باشد از طریق لوله کشی انتقال انرژی از دستگاههای مولد انرژی به دستگاههای مولد نیرو و قدرت میسر می گردد ضمناً وسیله ارتباط تجهیزات کمکی سیکل اصلی بخار توربین جهت انجام مراحل مختلف عملکرد های مکانیکی و کنترل سیکل حرارتی و انجام پروسه های شیمیائی به شمار می رود به لحاظ اهمیت ویژه لوله کشی و تنوع انواع لوله های به کار رفته در نیروگاهها در این بخش سعی شده است به صورت اجمالی به موارد مهم به شرح زیر اشاره گردد.

تعیین مشخصات فیزیکی و کاربردی لوله های سیکل توربین در ۵ نیروگاه حرارتی
موجود و تعیین مشخصات فیزیکی و کاربردی لوله ها در سیستم های کمکی نیروگاه

شهید رجائی

تعیین مشخصات تولیدات کارخانجات سازنده لوله در داخل کشور و امکان استفاد آنها

در نیروگاه های حرارتی و امکانات ساخت لوله در داخل ایران

ارتباط مشخصات لوله های ساخت داخل و خارج کشور با ظرفیت نیروگاه

کاربرد لوله های مورد استفاده در نیروگاهها

بطور کلی انواع مختلف لوله ها چه از جنس لوله های فولادی کربنی ساده و فولادهای

الیاژی و فولای ضد زنگ لوله های چدنی فلزی غیر آهنی و لوله ای غیر فلزی باشد در
نیروگاه ها مورد استفاده قرار می گیرند.

معمولاً لوله هایی که از جنس فولاد کربنی ساده است تا درجه حرارت حدود ۳۵۰

درجه سانتیگراد قابل استفاده می باشد این لوله ها عموماً در سیکل اب و بخار سیکل

خنک اصلی خطوط انتقال سوخت سنگی گازوئیل و گاز طبیعی و هوای فشرده بخار

کمکی اب سرویس و غیره به کار میروند.

لوله های فولادی الیاژی معمولاً درجه حرارتهای بالاتر از ۴۰۰ درجه سانتی گراد بکار

میروند.

۶-۴ بررسی امکان ساخت لوله های مورد استفاده در نیروگاهها

و در مواردی خوردگی شدید وجود ندارد استفاده می شود.

لوله های فولادی ضد زنگ در موردی که عامل خوردگی موثر وجود دارد و در

خطوط سیستمهای کمکی مورد استفاده قرار می گیرد.

لوله های چدنی در سیستم های ابرسانی فاضلاب و اطفای حریق به کار میرود.

لوله ای فلزی غیر آهنی که معمولاً مسی می باشند بیشتر در سیستم کنترل دستگاهها

بعضی از هیترها و کندانسور بکار برده می شوند.

لوله های غیر فلزی که عموماً لوله های پلاستیکی و لوله های سیمانی و ازبست و

سیمان می باشند و در شبکه ابرسانی و فاضلاب کاربرد فراوان دارند.

ضمناً بعضی از انواع لوله ای مذکور در داخل قابل تهیه است و بقیه در صورت تامین

مواد و اخذ دانش لازم در خطوط تولیدات داخل قابل تهیه می باشد در ان صورت

است که می توان جهت تمام واحدهای بخاری با ظرفیتهای مختلف را مورد استفاده

قرار داد.

جهت اطلاع در ضمیمه این بخش به طور مفصل لوله های مورد استفاده در واحدهای

بخاری و تولیدات داخلی شرح داده شده است.

تعیین و بررسی مشخصات فیزیکی و کاربردی لوله های سیکل بخار و سیستم های

کمی تر نیروگاه ها حرارتی موجود

در این بررسی ابتدا مشخصات لوله های به کار رفته در خطوط سیکل اصلی بخار توربین و سیستم های کمکی تعیین گردیده است سپس این لوله ها بر حسب ماتریال آنها دسته بندی شده است لازم به ذکر است از انجائیکه بویلر های نیروگاه شهید رجائی در داخل ایران ساخته می شود لذا در این بخش لوله های به کار رفته در آن مورد بررسی قرار نگرفته است و به طور کلی در بخش بویلر بدان اشاره شده است.

تهیه لیست مشخصات لوله های موجود در نیروگاه ها

۵ نیروگاه که عبارتند از شهید رجائی و غرب و تبریز و نکا و بندر عباس که به ترتیب دارای ظرفیتهای ۲۵۰ و ۲۵۰ و ۳۸۷ و ۴۴۰ و ۳۲۰ مگاوات می باشد در نظر گرفته شده است انتخاب نیروگاههای مذکور بدین دلیل صورت گرفته است که مشخصات مربوط به لوله های آنها به طرز کاملتری قابل دسترسی می باشد و در نیروگاههای دیگر این اطلاعات به صورت ناقص موجود است.

۵ مشخصه لوله که عبارتند از قطر داخلی و ضخامت و جنس لوله فشار و درجه و حرارت طراحی سیال می باشد در جدول شماره ۶-۱ نشان داده شده است.

مچنین مشخصات مربوط به لوله های سیستم های کمکی نیروگاه شهید رجائی نیز جمع اوری گردیده است که در جدول شماره ۶-۲ نشان داده شده است.

-دسته بندی جنس (ماتریال) لوله ها

اصولاً انواع ماتریال در لوله های سیکل بخار توربین و سیستم های کمکی بکار رفته

است که عبارتند از لوله های فولادی کربنی ساده و فولادهای الیاژی و فولادهای ضد

زنگ لوله های چدنی و فلزی غیر آهنی و لوله های غیر فلزی

الف: لوله های از جنس فولاد کربنی ساده

این نوع لوله ها تا در حرارت حدود ۳۵۰ درجه سانتی گراد (بعضاً تا ۴۰۰ درجه سانتی

گراد) قابل استفاده بوده و لوله های مذکور عموماً در سیکل بخار توربین لوله های

خروجی تغذیه دیگ بخار لوله خروجی چگالیده و رد سیکل خنک کن اصلی لوله اب

در گردش به کار برده می شوند و در خطوط سیستم های کمکی در خطوط انتقال

سوخت سنگین لوله انتقال گازوئیل و گاز طبیعی لوله های هوای فشرده بخار کمکی

اب مصرفی و سرویس های اب گرم لوله های گرم کن بخاری لوله های کمکی

چگالیده و..... استفاده می گردد.

ب: لوله های فولادی الیاژی

این نوع لوله ها دارای درصد کمی از عناصر (عمدتاً کروم و مولیبدن و نیکل) است و

معمولاً در درجه حرارت های بالاتر از ۴۰۰ درجه سانتی گراد و در مواردی که

خوردگی شدید وجود ندارد مانند و لوله های و به کار می رود.

ج: لوله های فولادی ضد زنگ

در بعضی مواقع لوله های مذکور در خطوط سیستم های کمکی و در مواردی که عامل خوردگی موثر وجود دارد به کار می روند از جمله می توان لوله های تغذیه اکسیژن امونیاک و هیدرازین را نام برد.

اطلاق هر یک از این نوع فولادها بر لوله های مورد مطالعه و همچنین روش ساخت و محدوده کاربرد هر یک مطابق استانداردهای مربوط به ماتریال آنها در جدول شماره ۶-۳ آمده است و همچنین ترکیب شیمیایی ماتریال لوله های به کار رفته در نیروگاه ها مورد مطالعه و استانداردهای معادل آنها در جداول شماره ۶-۴ و ۶-۵ نشان داده شده است.

د: لوله های چدنی که معمولاً از نوع چدنی خاکستری و چدنی داکتیل می باشد و در سیستم های ابرسانی و فاضلاب و اطفای حریق به کار برده می شود.

ه: لوله های فلزی و غیر آهنی

لوله های فلزی غیر آهنی که معمولاً مسی می باشند در نیروگاه ها کاربرد محدود دارد و بیشتر در سیستم کنترل دستگاهها و نصب تجهیزات و بعضی از هیترها و کندانسور به کار برده می شوند.

و: لوله های غیر فلزی

عمدتاً شامل لوله های و مشتقات لاستیک پلی وینیل کلراید و پلی اتیلن و پلی پرولین و لوله های سیمانی و ازبست و سیمان می باشد که در شبکه ابرسانی و فاضلاب کاربرد فراوان دارد.

مشخصات تولیدات کارخانجات سازنده لوله در داخل کشور و امکان استفاده آنها در نیروگاه های حرارتی و امکان ساخت لوله ها در ایران به طور کلی تولیدات داخلی کارخانجات سازنده لوله از نظر جنس به ۵ دسته تقسیم می گردد.

الف: لوله های چدنی خاکستری و داکتیل

ب: لوله های فولادی درزدار و بدون درز گالوانیزه و سیاه

ج: لوله های سیمانی و ازبست و سیمان

د: لوله های پلاستیکی

ه: لوله های غیر فولادی (مسی)

جدول شماره ۶-۶ بیانگر مشخصات فنی تولیدات داخلی که شامل قطر و ضخامت و ماتریال فشار و دمای طراحی لوله ها می باشد همچنانکه از جدول فوق مشهود است اکثر لوله های تولید شده در کارخانجات داخلی با فشار و دمای محدود که در لوله های فولادی که حداکثر ۱۵۰ اتمسفر و ۲۵۰ درجه سانتی گراد و رد لوله های چدنی تحت

فشار حداکثر ۴۰ اتمسفر است می شود و بیشتر در ضایع گاز و نفت و تاسیسات

ابرسی و فاضلاب و آتش نشانی حرارت مرکزی و تهویه کاربرد دارد.

بنابراین می توان از محصولات بعضی از کارخانجات لوله سازی در سیستم های

کمکی استفاده نمود و در پاره ای از موارد قابل استفاده در سیکل بخار توربین و خنک

کن اصلی نیروگاه می باشد که در این رابطه کاربرد آنها در سیکل توربین و خنک کن

۵ نیروگاه با ظرفیت های مختلف جدول شماره ۶-۶ و در سیستم های کمکی جدول

شماره ۶-۷ تعیین شده است.

به طور کلی چنین به نظر می رسد که امکان استفاده از تولیدات کارخانجات داخلی در

سیستم های مختلف لوله کشی کمکی بسیار زیادی می باشد و محدودیت آن بیشتر در

سیکل بخار توربین است که دارای فشار و دمای بالا می باشد ضمناً امکان استفاده از

متریالهای مختلف در لوله سیستم های مختلف کمکی نیروگاه و به خصوص

جایگزینی لوله هائی با تولید کیفیت بالا (در ارتباط با تولیدات داخلی کشور) در

سیستم ابرسانی و فاضلاب و اطفای حریق مانند لوله و چدنی داکتیل و ازبست و

سیمان میسر می باشد.

ارتباط مشخصات کاربردی لوله های ساخت داخل و خارج کشور با ظرفیت نیروگاه ها

در این قسمت سعی شده است تاثیر کاربرد لوله های ساخت داخل کشور در ارتباط با ظرفیت نیروگاه های حرارتی در دویبخش سیکل بخار توربین و سیستم های کمکی مورد بررسی و تجزیه قرار گیرد.

سیکل بخار توربین و خنک کن اصلی

به طور کلی افزایش ظرفیت واحدهای حرارتی نیروگاه تاثیر چندانی بر قطر لوله های اصلی بخار و ری هیت گرم و سرد ندارد همچنانکه در جدول شماره ۱-۱ مشخص شده است در بعضی از نیروگاه ها که دارای ظرفیت بالائی می باشد مانند نیروگاه نکا و بندرعباس قطر لوله های مذکور کمتر از واحدهای ۲۵۰ مگاوات شهیدرجائی و غرب می باشد علت کاهش قطر لوله ها را در ظرفیت و مشخصات بویلر و توربین مشاهده نمود مثلاً در نیروگاه نکا که نوع بویلر از نوع می باشد فشار بخار خروجی ۱۹۶ کیلوگرم بر سانتی متر مربع است در نتیجه انتالپی بخار خروجی بویلر بالا بوده و سیال در شرایط قرار دارد که باعث کاهش دبی بخار گشته و قطر لوله ها کاهش می یابد ضمناً اثرات افزایش ظرفیت واحدها نیز در اندازه قطر لوله های زیر کش توربین نیز چندان محسوس نمی باشد بنابراین قطر لوله ها تابع مشخصات بویلر و توربین بوده که توسط سازندگان تجهیزات فوق تعیین می گردد.

قطر لوله های سیستم خنک کن اصلی با بالا رفتن ظرفیت واحدهای نیروگاه افزایش پیدا می کند ولی از آنجائیکه قطر لوله های اب در گردش در واحدهای ۲۰۰ مگاوات

به بالا بیش از ۱۸۰ میلیمتر می باشد بنابراین پروسه ساخت آن که معمولاً خارج از

خطوط تولید انبوه کارخانجات سازنده لوله می باشد واحد های مختلف تفاوت چندان

ندارد و امکانات ساخت و نصب آن در داخل ایران نیز مهیا می باشد.

با توجه به موارد اشاره شده در بالا چنین می توان نتیجه گرفت که مشخصات ماتریال

و جنس و ابعاد فیزیکی لوله ها در سیکل بخار توربین و خنک کن اصلی نیروگاه و

همچنین امکانات ساخت آن در داخل ایران نمی تواند تاثیر قابل ملاحظه ای بر ظرفیت

واحدهای نیروگاه بگذارد و اثرات آن قابل صرف نظر کردن می باشد.

سیستم های کمکی نیروگاه های حرارتی

به طور کلی سیستم های کمکی نیروگاه های حرارتی از نظر کاربرد آن به دو قسمت

تقسیم می گردد:

الف: سیستم های کمکی منفرد که در آن سیستم کمکی جهت راه اندازی و بهره

برداری هر یک از واحدهای نیروگاه ها به کار میروند و اثر ظرفیت واحدها در ظرفیت

سیستم های کمکی و در نتیجه قطر لوله های به کار رفته در سیستم ها بیشتر محسوس

می باشد که شامل سیستم سوخت رسانی و لوله های تغذیه اکسیژن و ازت و غیره

است از آنجائیکه لوله های به کار رفته در سیستم های کمکی منفرد از نظر مشخصات

فیزیکی برای واحد های مختلف از نظر ساخت در داخل ایران در محدوده تولیدات

داخلی می باشد بنابراین قابلیت ساخت آن در داخل کشور نمی تواند پارامتر مهمی در

انخاب ظرفیت واحد ها محسوب شود و هزینه سرمایه گذاری اولیه لوله کشی سیستم

های کمکی نیز در کل هزینه سرمایه گذاری اولیه واحدها بررسی می گردد.

ب: سیستم های کمکی مشترک

معمولاً این نوع سیستم جهت راه اندازی و بهره برداری مشترک ۲ الی ۴ و یا کل

واحدهای مستقر در یک نیروگاه به کار برده می شوند مانند سیستم های خنک کن

کمکی و هوای فشرده تاسیسات ابرسانی فاضلاب اطفای حریق و غیره که مولاً لوله

اصلی مشترک ان دارای قطر و ابعاد بزرگی می باشند از انجائیکه لوله های فوق مدتاً

جهت تامین مقدار دبی مورد نیاز کل نیروگاه می باشد بنابراین ظرفیت واحدها تاثیر بر

قطر انها نخواهد داشت مثلاً قطر لوله های اصلی سوخت گاز و مازوت و گازوئیل یک

نیروگاه ۲۰۰۰ مگاواتی که در ان ۸ واحد ۲۵۰ مگاواتی قرار دارد مانند قطر لوله های

به کار رفته در یک نیروگاه ۴ واحدی ۵۰۰ مگاواتی می باشد اکثر قابل ساخت در

داخل کشور می باشند.

ردیف	مشخصات لوله	نیروگاه بندرعباس	نیروگاه نکلا	نیروگاه تبریز	نیروگاه غرب	نیروگاه شهیدرجانی
۱	لوله اصلی بخار (فشار قوی): قطر داخلی (mm) ضخامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)	۲۴۰ و ۲۲۰ ۵۲ و ۷۲ A335P22 ۱۷۸ ۵۴۰	۲۸۰ و ۲۲۰ قطر خارجی ۲۶ و ۲۲ X20C و NOV 121 ۲۱۰ ۵۲۲	۲۶۴ و ۲۷۸ ۵۷ و ۷۷ SA335P22 ۱۸۲/۵ ۵۲۰	۲۶۱/۶ و ۲۳۹/۲ ۴۷ و ۵۹ STPA24 ۱۶۰ ۵۴۱	۲۶۹/۶ و ۲۴۷/۲ ۴۸ و ۵۵ STPA 24 ۱۵۶ ۵۴۱
۲	لوله ریخت گرم سرد: قطر داخلی (mm) ضخامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)	۴۸۰ و ۵۰۸ ۲۲ و ۱۵/۱ A335P22/A106GrB ۲۳/۴۴ و ۲۷/۲۷ ۵۳۸ و ۳۲۶/۲	۵۷۰/۵۵۰ قطر خارجی ۴۵ و ۳۱/۵	۵۵۱ و ۵۲۹ ۱۳ و ۲۵/۱۷ و ۲۲ SA335P22/A48C2 ۴۵/۵۲ ۵۴۰ و ۳۲۲/۶	۴۵۸ و ۴۴۷/۲ CR : ۶۹۶/۶ HR : ۲۲ و ۲۵ CR : ۲۰ و ۱۶ HR : STPA24 CR : SB46 HR : ۴۱/۵ CR : ۴۸ HR : ۵۴۱ CR : ۳۵۵	HR : ۶۴۷/۲ و ۴۵۸ CR : ۶۹۶/۶ HR : ۲۲ و ۲۵ CR : ۲۰ و ۱۶ HR : STPA24 CR : SB46 HR : ۴۴/۵ CR : ۴۶ HR : ۵۴۱ CR : ۳۷۵
۳	لوله زیرکش شماره ۱ توربین (Extraction1) قطر داخلی (mm) ضخامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)	-	۴۰۰ - ST-2- ۰/۵ & Vac. ۶۲	۸۰۰ ۸ A672B60CL22 ۲ Bars ۱۳۰	۴۲۷/۲ ۱۰ SS41 -۱ ۸۰	۵۳۸/۸ ۱۰ SS41 -۱ ۱۳۰

جدول ۶-۴ مشخصات فنی لوله های سیکل بخار توربین و آب خنک کن اصلی

ردیف	مشخصات لوله	نیروگاه بندرعباس	نیروگاه نکاء	نیروگاه تبریز	نیروگاه غرب	نیروگاه شهیدرجانی
۴	لوله زیرکش شماره ۲ توربین (Extraction2) قطر داخلی (mm) خفامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)	۵۰۸- ۹/۵۲ 106GRB ۱/۴۴ ۲۱۳/۸	۷۱۱/۲ قطر خارجی ۷/۱ ST 37-2 ۵/۲ ۱۵۰	۶۹۵ ۸ A672B60CL22 ۳ Bar ۱۶۰	۳۸۶/۴ ۱۰ SS41 -۱ ۱۰۰	۴۳۷/۲ ۱۰ SS41 ۱ ۲۰۰
۵	لوله زیرکش شماره ۳ توربین (Extraction3) قطر داخلی (mm) خفامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)	۴۵۷/۲ ۹/۵۲ A106GRB ۶/۳۵ ۲۲۰/۴	۴۰۶/۴ قطر خارجی ۸/۸ ST35.8 I ۳ ۲۵۰	۴۹۵ ۶/۳۵ API5LGRB ۷ Bars ۲۴۰	۵۳۸/۸ ۱۰ SS41 ۱/۵ ۱۸۰	۲۴۸/۸ ۹/۳ STPT38 ۲/۲ ۲۴۰
۶	لوله زیرکش شماره ۴ توربین قطر داخلی (mm) خفامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)		۴۰۶/۴ ۸/۸ ST35.8 I ۱۰ ۲۱۵	۴۱۰ ۶/۳۵ API5LGRB ۱۰ Bars ۲۲۰	۴۳۷/۴ ۱۰ SS41 ۲/۵ ۲۶۰	۳۳۲/۴ ۱۱/۱ STPT38 ۳/۷ ۲۳۰
۷	لوله زیرکش شماره ۵ توربین قطر داخلی (mm) خفامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)	۲۷۲ و ۲۱۹/۱ ۶/۳۵ و ۶/۳۵ A335P11 ۱۵/۶ ۴۰/۵	۳۳۲/۹ و ۳۵۵/۶ ۷/۱ و ۸ ST35.8 I ۱۶ ۲۲۵	۴۲۷ ۶/۳۵ API5LGRB ۲۴ Bars ۲۳۰	۳۳۲/۴ ۱۱/۱ STPT38 ۸ ۵۴۰	۲۴۸/۸ ۹/۳ STPA12 ۱۹/۶ ۴۶۰

جدول ۶-۵ مشخصات فنی لوله های سیکل بخار توربین و آب خنک کن اصلی

ردیف	مشخصات لوله	نیروگاه بندرعباس	نیروگاه نکاء	نیروگاه تبریز	نیروگاه غرب	نیروگاه شهیدرجانی
۱۲	لوله آب در گردش قطر داخلی (mm) خفامت (mm) ماتریال فشار طراحی (Kg/Cm ²) درجه حرارت طراحی (C°)	- - - - -	- - - - -	۲۵۳۲ ۱۶ A 515 GR60 ۵/۵ BARS -	۱۸۰۰ ۱۴ SS41 -	۱۸۰۰ و ۱۲۰۰ ۱۰ ST 37 -

جدول ۶-۶- مشخصات فنی لوله های سیکل بخار توربین و آب خنک کن اصلی

ردیف	شرح	قطر لوله (mm)	ضخامت (mm)	فشار طراحی Mg/Cm ²	دمای طراحی (°C)	استاندارد	ماتریال	ملاحظات
۱	لوله های آب سرد و گرم محرنی بنداشتی نیروگاه (Potable & Hot water piping)	۲۱۹/۰۷ تا ۳۲۲/۲	۸/۱۸ تا ۳/۲۸	۱۰ و ۱۲	۵۰	ASTM	A120	
۲	لوله های تغذیه اکسیژن O2 injection line	۲۱/۲۲	---	۲۷ و ۱۷۲	۸۰	ASTM	A312T	
۳	لوله های سیستم بخار کمکی Aux steam piping	۲۵ تا ۳۰۰ ۴۰ تا ۵۰ ۱۵	Sch. 40	۲ تا ۸/۷ اپ	۱۲۰ تا ۱۷۸	ASME		
۴	Service air piping							
۵	لوله های برگشت آب چکالیده و گرم کن بخار (Steam trace & condensate Return piping)	۲۶/۶۷ الی ۱۶۸/۲۸	۱۱ الی ۱۲/۹۱	۱۰ و ۱	۱۰۰ و ۱۸۲	ASTM	A106GA	
۶	لوله تغذیه گازازت (N2 Gas sealing line & N2 Gas purge line)	۶۰/۵ تا ۳۲۲/۲	Sch. 40	۴ تا ۵	۶۰ و ۲۶۰	ASTM	STPG38	
۷	لوله های آب محرنی نیروگاه (Water supply piping)	۱۵۶ الی ۳۲۲/۸ ۶۰/۲۲ الی	۳ تا ۲۱/۱۰	۱۲	۵۰	ASTM	F.R.P A53GRA	
۸	لوله های فاضلاب (Waste water piping)	۲۱۴ الی ۱۸۸/۸ ۲۱۹/۱ تا ۴۰۶/۴۰	۴ الی ۱۴/۷ ۸/۱۸ تا ۹/۵۳	۵ الی ۹	۶۰	ASTM	F.R.P A53GRA, A132 TP304.5	
۹	لوله آبرسانی (Service water piping)	۲۱۱/۲۰۲ الی ۲۱۹/۰۷	۸/۱۸ الی ۱۲/۷۷	۱۰	۵۰	ASTM	A53GRA F.R.P	
۱۰	لوله های آب خنک کن کمکی (Aux cooling water piping)	۵۰ الی ۱۱۲/۲	۹/۲۰ الی ۹/۵۲	۹ و ۶	۶۰	ASTM	A53GRA A134	

جدول ۶-۷- مشخصات فنی لوله های سیستم های کمکی نیروگاه

ردیف	کد	استاندارد	C (Max)	Si	Mn (Max)	P (Max)	S (Max)	Cr	MO	Ni	سایر عناصر	ملاحظات
۱	A672B60C12	ASTM	۰/۲۰-۰/۲۸	۰/۱۲-۰/۴۵	۰/۹۸	۰/۰۳۵	۰/۰۴	-	-	-	-	
۲	A106GrB	ASTM	۰/۲	۰/۱۰ Min	۰/۲۹-۱/۰۶	۰/۰۴۸	۰/۰۵۸	-	-	-	-	
۳	A335 P11	ASTM	۰/۱۵	۱-۰/۵	۰/۶-۰/۲	۰/۰۲	۰/۰۲	۱/۵-۱	۰/۴۴-۰/۶۵	-	-	
۴	A335 P22	ASTM	۰/۱۵	۰/۵ Min	۰/۸-۰/۲	۰/۰۲	۰/۰۲	۲/۶-۱/۹	۱/۱۲-۰/۸۷	-	-	
۵	STPA 12	JISG 3458	۰/۱-۰/۲	۰/۵-۰/۱	۰/۸-۰/۲	۰/۰۳۵	۰/۰۳۵	-	۰/۴۵-۰/۶۵	-	-	
۶	STPA 20	JISG 3458	۰/۱-۰/۲	۰/۵-۰/۱	۰/۶-۰/۲	۰/۰۳۵	۰/۰۳۵	۰/۸-۰/۵	۰/۴۰-۰/۶۵	-	-	
۷	STPA 24	JISG 3458	۰/۱۵	۰/۵	۰/۶-۰/۲	۰/۰۲	۰/۰۳۰	۲/۶-۱/۹	۱/۱۲-۰/۸۷	-	-	
۸	SB 46	JISG 3103	۰/۲۸-۰/۳۲	۰/۱۵-۰/۲۰	۰/۹	۰/۰۳۵	۰/۰۴	-	-	-	-	
۹	SS 41	JISG 3103	نامشخص	نامشخص	نامشخص	۰/۰۵	۰/۰۵	-	-	-	-	
۱۰	STPT 38	JISG 3456	۰/۲۵	۰/۲۵-۰/۱	۰/۹-۰/۳	۰/۰۳۵	۰/۰۳۵	-	-	-	-	
۱۱	STPT 49	JISG 3456	۰/۲۲	۰/۲۵-۰/۱	۱-۰/۲	۰/۰۳۵	۰/۰۳۵	-	-	-	-	
۱۲	STPG 38	JISG 3454	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۹-۰/۲	۰/۰۴	۰/۰۴	-	-	-	-	
۱۳	ST 35.8	DIN 17175	۰/۱۷	۰/۲۵-۰/۱	۰/۸-۰/۲	۰/۰۴	۰/۰۴	-	-	-	-	
۱۴	15 Mo3	DIN 17175	۰/۱۲-۰/۲۰	۰/۲۵-۰/۱	۰/۸-۰/۴	۰/۰۳۵	۰/۰۳۵	-	۰/۲۵-۰/۳۵	-	-	
۱۵	10CrMo910	DIN 17175	۰/۰۸-۰/۱۵	۰/۵ (Max)	۰/۷-۰/۴	۰/۰۳۵	۰/۰۳۵	۲/۵-۲	۱/۲-۰/۹	-	-	

جدول ۶-۸ - استاندارد و ترکیب شیمیایی ماتریال لوله های به کار رفته در نیروگاههای مورد

مطالعه (که در عناصر بر حسب درصد ذکر شده است)

ردیف	شرح	قطر لوله (mm)	ضخامت (mm)	نشارطراحی Mg/Cm ²	دمای طراحی (°C)	استاندارد	ماتریال	ملاحظات
۱۱	لوله های تغذیه مواد شیمیایی (فسفات آمونیاک و هیدرازین) Chemical desing piping (phosphate, NH3, N2, H6)	15 15-25	Sch. 160 Sch. 80	---	---	ASTM ASTMA	STPT38 STPT38, SUS304TP	
۱۲	لوله های فرعی (هیترهاى فشارضعیف و شیرهای اطمینان) Miscellaneous piping (LPHTR Steam and water water relief valve exh.piping)	۱۰ تا ۱۸	Sch. 40	ATM	240	ASTMA	A120	
۱۳	لوله های سیستم آتش نشانی (Fire fighting system)	۱۵ تا ۵۰	۱۵ الی ۷/۹	۱۴	۵۰	---	چدنی داکتیل SGP.jis G3552	
۱۴	لوله های سیستم آتش نشانی گازها لئون (HALON, FIRE fighting system)	۲۰ الی ۱۰۰	۲/۷ الی ۶	۴۰	۵۰	ASTM	STGP Sch. 40	
۱۵	لوله های سیستم شستوی اسیدی (Pre cleaning acid cleaning)	۲۰ تا ۳۰۰	۱/۲ الی ۱۰/۳	۱۰ تا ۲۰	۲۵۰ تا ۶۵	ASTM	STPG38	
۱۶	لوله های سیستم حرارت مرکزی (Central heating line)	۴۰ تا ۱۵۰	Sch. 40	۵ و ۶	۸۵ تا ۱۰۰	ASTM	A53GRB	
۱۷	لوله انتقال سوخت سنگین (Heavu oil pipline)	۱۳۹/۸	۶/۶	---	---	ASTM	STPG38	
۱۸	لوله های انتقال گازوئیل (Gas oil pipling)	۶۰/۵	۲/۹	---	---	ASTM	STPG38	
۱۹	لوله انتقال گاز طبیعی	۲۱۸/۵	۱۰/۲	---	---	ASTM	STPG38	

جدول ۶-۹ - مشخصات فنی لوله های سیستم های کمکی نیروگاه

ردیف	شرح	کد ماتریال
۱	لوله ازجنس فولاد آلیاژی بدون درز برای کاربرد در درجه حرارتیای بالا.	A335 P11, P22
۲	لوله ازجنس فولاد کربنی درزچشش برای مصارف فشاریالا در درجه حرارتیای میانه .	A672 -B60CL22
۳	لوله ازجنس فولاد کربنی بدون درز برای استفاده در درجه حرارتیای بالا.	A106GRB
۴	لوله های ازجنس فولاد آلیاژی، بدون درزکه عمدتاً برای مصارف در درجه حرارتیای بالا بکاربرده میشوند.	STPA12, A20, A24
۵	ورق ازجنس فولاد آلیاژی محتوی مولیبدن ساخته شده توسط روش نورد گرم.	SB46
۶	فولاد نورد شده برای مصارف سازه ای عمومی.	3S41
۷	لوله های ازجنس فولاد کربنی، برای مصارف درز درجه حرارتیای بالا (عمدتاً بالای ۲۵۰ C)	STPT49
۸	لوله های ازجنس فولاد کربنی برای مصارف تحت فشار (درجه حرارتیای کمتر از ۲۵۰ C)	STPTG38
۹	لوله ازجنس فولاد کربنی، بدون درز برای مصارف در درجه حرارتیای بالا	ST35-8
۱۰	لوله ازجنس فولاد آلیاژی، بدون درز و مقاوم در مقابل حرارت	15Ni03
۱۱	لوله ازجنس فولاد آلیاژی، بدون درز و مقاوم در مقابل حرارت	10CrMO910
۱۲		15NiCuMoNb5
۱۳		X20CrNOV121
۱۴	ورق فولاد کربنی برای مصارف سازه ای عمومی و داراى کیفیت بالا	St37-2

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

جدول ۶-۱۰- نوع فولاد ، روش ساخت و محدوده کاربرد ماتریال لوله های مورد مطالعه

ردیف	کد	استاندارد	C (Max)	Si	Mn (Max)	P(Max)	S(Max)	Cr(Max)	Mo	NI	سایر عناصر	ملاحظات
۱۶	15NiCuMoNb 5		۰/۱۷	۰/۵-۰/۲۵	۱/۲-۰/۸	۰/۰۳۵	۰/۰۳۵	/۲	۰/۴-۰/۲۵	۱/۲-۱	۰/۵-۰/۸	
۱۷	X20CRMOV 121											

جدول ۱-۱۱- استاندارد و ترکیب شیمیایی ماتریال لوله های به کار رفته در نیروگاههای مورد

مطالعه (که در عناصر بر حسب درصد ذکر شده است)

TIS	ASTM	DIN	
SS41	A36, A113 Gr.A. A131 Gr.A A283 Gr.D	R=T42-2	
SB48	A515Gr.85	MIV	
SGP	A53 TYPE F A53 TYPE E gR.a	ST 33	CARBON STEEL
STPG38	A53 TYPE E,S Gr.A A135 Gr.A	ST 37.5, ST 35 ST 37.2, STE 240.7	
STPG42	A53 TYPE E.S A135 Gr.B	STE 290.7	
STPY41	A134 A133 Gr.B A211	-	
STPT38	A106 Gr.A	ST 35.8 - ST 37.3	
STPT49	A106 Gr.A	17 Mn4	
STPA12	A335 P1	15 Mo3	
STPA22	A335 P12	13 CrMo44	
STPA 24	A335 P22	10 CrMo910	ALLOY STEEL

جدول ۶-۱۲- استانداردهای معادل در لوله کشی

ردیف	نام شرکت	نوع	قطر لوله (mm, in)	ضخامت لوله (mm)	استاندارد	ماتریال	ملاحظات
۱	گروه ملی صنعتی فولاد ایران	بدون درز درز جوش	۱/۸ تا ۴ (۱/۴ تا ۴) ۴ تا ۱۸ (۱/۴ تا ۴)	۳۰۶	Din2448, 2441 DIN1623-2	ST. 35 ST. 33-2 ST37	در آینده امکان ساخت لوله های با ماتریال A106, A53, API 5L خواهد بود.
۲	گروه صنعتی سیاهان	درز جوش	۵ تا ۱۰/۵ (۱/۵ تا ۱/۵)	۵	Jis.G3452	SGP	
		درز جوش	۴ (۱/۴ تا ۱/۴)	۲/۵ تا ۲/۷	API Din2440	API-51 ST33-1	
		درز جوش	۶ تا ۸ (۱/۸ تا ۱/۸)	۵/۰	---	---	
۳	کارخانجات لوله و پروفیل سازی ایران اکا فوب (well pipe)	درز جوش	۱۴ تا ۱۶	۲۸۰ الی ۲۷۵	ASTM	A589	
	لوله فولادی	درز جوش	۱۴ الی ۱۶	۲۸۰ الی ۲۴۷	ASTM	A53	
۴	شرکت سیاهی لوله سازی اهواز (شرکت ملی نفت ایران)	درز جوش	۱۱/۶۸ الی ۱۲/۲۲	۲/۹۶ تا ۲۲/۲۲	ASTM	A106	
۵	شرکت کارخانجات لوله سازی خوزستان	ریختگی (داکتیل) ریختگی	۶ الی ۱۸ ۲۵ الی ۳۵	۱۱	DIN28610	GG G40	چدن خاکستری
۶	شرکت لوله سازی سپنا	درز جوش	۱ تا ۶ (۱/۴ تا ۱/۴)	---	DIN2440 BS1387	ST33-1	

ردیف	جدول ۳-۱۳ مشخصات فنی تولیدات داخلی کارخانجات سازنده لوله ها	قطر لوله (mm, in)	ضخامت لوله (mm)	ملاحظات
۷	شرکت پارس مثال لوله چدنی ناخالصی	۲ الی ۸	---	چدن داکتیل
۸	شرکت لوله و ماشین سازی ایران لوله چدنی فشاری	۸۰ الی ۱۰۰	---	چدن خاکستری
۹	شرکت سیاهی خاص تولید آزیست و سیمان (ایران پرسیت) لوله های تحت فشار لوله ناخالصی	۶۰ الی ۱۶۰۰ ۱۰۰ تا ۱۶۰۰	---	سیمان پرتلند و آزیست و آزیست و سیمان ISO-R/160 ASTM
۱۰	شرکت سیاهی نام ایرانیست لوله های تحت فشار لوله های ناخالصی	۸۰ الی ۶۰۰ ۱۵۰ الی ۶۰۰	---	سیمان پرتلند و آزیست و آزیست و سیمان ISO 2400AR
۱۱	شرکت نورد لوله اهواز لوله فولادی (نوع سنگین) (سیاه و کالوانیزه) لوله فولادی نوع (متوسط) (سیاه و کالوانیزه) لوله فولادی (نوع سبک) (سیاه و کالوانیزه) لوله فولادی جوشی لوله فولادی دوسردنده	۱/۴ الی ۱۱/۴ ۱/۴ الی ۱۱/۴ ۱/۴ الی ۱۱/۴ ۱/۴ الی ۱۱/۴ ۱۱/۴ الی ۱۱/۴	۳/۴ الی ۵/۴ ۱/۲ الی ۱/۲ ۱/۲ الی ۱/۲ ۱/۲ الی ۱/۲ ۱/۲ الی ۱/۲	DIN: ST-37 DIN: ST-37 DIN: ST-37 DIN: ST-37 DIN: ST 37

جدول ۶-۱۴ - مشخصات فنی تولیدات داخلی کارخانجات سازنده لوله

ردیف	شرح	شیدرجائی	غرب	تبریز	بندرعباس	نکا	ملاحظات
۱	لوله های اصلی بخار: (Main Steam Piping)	-	-	-	-	-	
۲	لوله های حریت گرم و سرد (Main steam piping) (Hot /cold Reheat)	-	-	-	-	-	
۳	لوله زیرکش شماره ۱ توربین Extraction No.1	+	+				
۴	لوله زیرکش شماره ۲ توربین Extraction No.2	+	+				
۵	لوله زیرکش شماره ۳ توربین Extraction No.3		+	+		-	
۶	لوله زیرکش شماره ۴ توربین Extraction No.4	+				-	
۷	لوله زیرکش شماره ۵ توربین Extraction No.5	-				-	
۸	لوله زیرکش شماره ۶ توربین Extraction No.6	-				-	
۹	لوله زیرکش شماره ۷ توربین Extraction No.7	-				-	
۱۰	لوله خروجی چکالیده Condensate Discharge			+		-	
۱۱	لوله خروجی تغذیه دیگ بخار Boiler feed water discharge			-		-	
۱۲	لوله آب در گردش Circulating water discharge	+	+	+			

علامت (-): در داخل کشور تولید نمیگردد.

علامت (+): در داخل کشور تولید میشود.

جدول ۶-۱۵ - امکانات ساخت داخلی لوله های نیروگاهی (سیکل بخار توربین و خنک کن

ردیف	شرح	امکانات تولید	ملاحظات
۱	لوله انتقال سوخت سنگین Heavy fuel transfer	+	
۲	لوله انتقال سوخت گازوئیل Gas oil transfer	+	
۳	لوله انتقال گاز طبیعی Natural Gas transfer	+	
۴	لوله های آب سرد و گرم محرفی پداشی Pdable & Hot water piping	+	
۵	لوله های تغذیه اکسیژن به آب سیکل O2 injection line:		در نیروگاه شیدرجائی از فولاد زنگ نزن تایپ ۳۰۴ استفاده شده است ولی در صورت نیاز میتوان از تولیدات داخلی نیز استفاده کرد.
۶	لوله های سیستم بخار کمکی Aux Steam piping:	+	
۷	لوله های هوای فشرده سرویس Service air piping:	+	
۸	لوله جانی برگشت آب چکالیده و گرم کن Steam trace & condensate return piping	+	
۹	لوله های تغذیه گاز ازت N2 Gas Sealing line & N2 Gas purgeline:	+	چیت فشار بالای ۱۴ مگاپاسکال غیر قابل استفاده میباشد
۱۰	لوله های آب محرفی نیروگاه Water supply piping	+	
۱۱	لوله های فاضلاب Waste water piping:	+	
۱۲	لوله آبرسانی Service water piping	+	
۱۳	لوله های آب خنک کن کمکی Aux cooling water piping	+	
۱۴	لوله های تغذیه مواد شیمیائی Chemical desalination piping:	-	

جدول ۱-۱۶- امکانات داخلی لوله های نیروگاهی (سیستم های کمی)

۵-۶ امکانات ساخت داخلی ترانسفورماتور و کابل

در بازدید و بررسی تعدادی از سازندگان داخلی که در ارتباط با صنایع انتقال و توزیع نیرو فعالیت داشته به عمل آمد اکثر این صنایع دارای ماشین آلات کافی بوده ولی پرسنل متخصص و سیستم طراحی و کنترل مرغوبیت در حد لازم و کافی در اختیار ندارند مشکلات ارزی جهت تهیه مواد اولیه و وسایل یدکی و مصرفی سبب تاخیر در زمانبندی کار می گردد در مقایسه صنایع تحت پوشش وزارت نیرو با صنایع تحت پوشش سازمان صنایع ملی ایران بخش صنایع وزارت نیرو از نظر کلی وضع بهتری دارند از بررسی های صنایع مورد بازدید چنین نتیجه میشود که بدون نیاز توسعه اساسی به کارخانجات موجود و با انتقال تکنولوژی تولید و رفع نواقص یاد شده از قبیل کمبود نیروی متخصص و غیره بتوان مشکل عدم امکان ساخت داخل در کلیه صنایع ساخت تجهیزات برقی و نیروگاهی را برطرف نمود متأسفانه هنوز در مورد ساخت ژنراتور و تجهیزات آن در کشورمان امکاناتی فراهم نگردیده ولی در برنامه

وزارت صنایع سنگین گنجانیده شده است در بخش انتقال نیرو کارخانجاتی نظیر کارخانه ایران ترانسفور صنایع کابلسازیهای مختلف در ایران مشغول فالیته و تولیدات مختلف می باشند.

کارخانجات ایران ترانسفور در زمینه ساخت ترانسهای قدرت و توزیع فعالیت می نماید این کارخانه با شراکت وزارت نیرو بانک و صنعت و معدن از کشور ایران و شرکت زیمنس المان تاسیس و تحت لیسانس شرکت زیمنس فعالیت خود را از سال ۱۹۶۶ میلادی آغاز نمود در این کارخانه ترانسهای توزیع با ظرفیت ۱۰۰۰ گاولت امپر در سال و و ترانسهای قدرت تا ولتاژ ۱۳۲ کیلو ولت و توان تا ۳۰ مگاوات امپر به ظرفیت ۲۵۰۰ مگاوات امپر در سال تولید می شود تولیدات یاد شده برای ترانسهای توزیع از ۱۴ سال پیش و برای ترانسهای قدرت از ۱۰ سال پیش آغاز گردیده است.

در بخش توسعه تولید ترانسفورماتور ها که پیش بینی می گردد از سال ۱۳۷۲ شمسی خط تولید جدید بهره برداری مورد بهره برداری قرار گیرد پیش بینی می گردد ظرفیت هایی به شرح زیر تولید خواهد شد.

ترانسهای قدرت تا ولتاژ ۲۳۰ کیلو ولت و توان تا ۲۰۰ مگاوات امپر به ظرفیت ۶۵۰۰ مگاوات امپر در سال خواهد بود در بخش توسعه فاز سوم این کارخانه تولیدات به شرح زیر پیش بینی گردیده است.

ترانسهای قدرت تا ولتاژ ۴۰۰ کیلو ولت و توان تا ۳۰۰ مگا ولت آمپر و به ظرفیت ۱۰۰۰۰ مگاولت امپر در سال و ترانسهای توزیع به ظرفیت ۳۵۰۰ مگاولت آمپر در سال که جمعاً ۱۵۰۰۰ مگاولت امپر در سال خواهد بود.

مشخصات فنی: ترانسفورماتور های قدرت از نوع سه فاز روغنی با هسته قابل نصب در فضای آزاد و مجهز به کلید ولتاژ و منبع انبساط می باشد در ساخت ترانسها از استانداردهای بین المللی مانند استفاده می شود.

ترانسها از دو قسمت فعال و مخزن و متعلقات تشکیل شده و مشخصات فنی زیر در ساخت بکار میرود.

قسمت فعال ترانسفورماتور که مجموعه ای واحد و مستحکم از هسته و سیم پیچ ها و چار چوب و کلید تنظیم ولتاژ و اتصالات بوده و دارای مشخصه فنی زیر می باشد.

هسته از ورقه های مخصوص حاوی سیلسیم که به طریق نورد سرد تهیه و در طرفین دارای پوششی از مواد عایق به ۳/ میلیمتر بوده و لید می شود. مولوکولهای ورق هسته هت داده شده هستند و تلفات آن در ۱/۵ و ۵۰ حداکثر برابر ۹۷/ می باشد برش ورقه هسته با زاویه ۴۵ درجه انجام می گیرد و هسته چینی در هر لایه با دو ورق صورت می گیرد.

مشخصات سیم مسی که در سیم پیچها مورد استفاده قرار می گیرد از مرغوبترین مس الکترولیت با ضریب هدایت ویژه حداقل درجه حرارت ۲۰ بوده و سختی سیم مس حدود ۴۰-۶۵ و استحکام کششی آن ۲۰۰-۲۷۰ است. سیم مس مورد مصرف در سیم پیچها از نو سیم سخت بوده که نسبت به ولتاژ و چگالی جریاندر ضخامت های مختلف با کاغذ عایق در چندین لایه به صورت بافته و با پوشش هر لایه حداقل ۲۵/ عایق پیچی می کردند جنس کاغذ عایق مصرفی از نوع کاغذ سلولز خالص بوده و با کیفیت مرغوب در ضخامت های ۰/۴۵ تا ۲/۴۵ میلیمتر ورد پهناهای مختلف به کار گرفته می شوند.

در ساخت ترانسها تجهیزاتی از قبیل کلید تنظیم ولتاژ سیستم محرک تابلوی کنترل ترانسفورماتور و همچنین دستگاههای حفاظتی و کنترلنظیر رله بوختس و دماسنج روغن و دماسنج سیم پیچ و روغن نما و رطوبت گیر و رله محافظ مخزن و رله محافظتب چنجر تعبیه می گردد که بخشی از این تجهیزات و همچنین تجهیزاتی که در ساخت داخلی مورد مصرف قرار می گیرد مانند ورق هسته مفره تپ چنجر رادیاتورها و نیز روغن ترانس کلاس ۲ جهت مناطق سرد سیر از خارج کشور (آلمان) خریداری می شود که در برنامه توسعه کارخانه ساخت رادیاتورها در داخل انجام خواهد گرفت.

نتایج متخذه از بازدیدهای به عمل آمده

در حال حاضر تو شرکت ایرانترانسفور در زمینه ترانسهای توزیع به ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات آمپر در سال و ترانسهای قدرت تا ولتاژ ۱۳۲ کیلو ولت و توان تا ۳۰ مگاوات آمپر به ظرفیت ۲۵۰۰ مگاوات آمپر در سال می باشد و هم اکنون کارخانجات زنجان در حال توسعه بوده و فاز دوم ان در سال ۱۳۷۲ تکمیل و بهره برداری ان در سال ۱۳۷۳ پیشبینی می گردد که تولید ترانسفورماتور های قدرت تا ولتاژ ۲۳۰ کیلو ولت و توان تا ۲۰ مگاوات آمپر به ظرفیت ۶۵۰۰ مگاوات آمپر در سال خواهد بود و همچنین در بخش توسعه فاز سوم کارخانجات زنجان که قسمتهای ساختمانی و تاسیساتی ان همزمان با فاز دوم تکمیل و تامین ماشین الات ان پس از بهره برداری از فاز دوم شروع خواهد گردید تو ترانسفورماتور های قدرت تا ولتاژ ۴۰۰ کیلوولت و توان تا ۳۰۰۰ مگاوات امپر به ظرفیت ۱۰۰۰۰ مگاوات امپر در سال و تولید ترانسفورماتور های توزیع به ظرفیت ۳۵۰۰ مگاوات آمپر در سال پیش بینی گردیده است که نهایتاً تولید ات کارخانجات زنجان وری در مورد ترانسها به ۱۵۰۰ مگاوات آمپر در سال خواهد رسید.

امکانات ساخت داخلی کابل

در بخش صنایع کبلسازی در حال حاضر چندین کارخانه با نام های مختلف در سطح ایران مشغول فعالیت می باشند تولیدات عمده این کارخانجات کابلهای برق در ولتاژهای مختلف و همچنین سیم ها و کابلهای مخابراتی در انواع مختلف بوده که در

برنامه های توسعه این صنایع تولید کابل‌های برق فشار قوی با شرایط کار مختلف پیش
بینی شده است.

از بررسی های انجام شده در مورد صنایع داخلی چنین نتیجه می شود که انتقال
تکنولوژی همراه با استفاده صحیح و به موقع از نیروهای متخصص و کارآمد داخل
کشور و رفع نواقص مالی صنایع یاد شده یکی از مهمترین فاکتورهایی است که امکان
ساخت این گونه محصولات بر طبق استانداردهای بین المللی را در کشور فراهم
می کند.

نتیجه گیری از بازدیدهای به عمل آمده

در صنایع کابلسازی تولیدات مختلف از قبیل سیمهای مفتولی سیمهای نیمه افشان
سیمهای افشان کابل‌های افشان کابل‌های زمینی کابل‌های کنترل کابل‌های زمینی با حفاظ
مسی تا ۱۰۰۰ ولت ساخته می شود که با مذاکره با شرکت های خارجی و انتقال
تکنولوژی تولید از نظر ولتاژ و مقدار به چندین برابر افزایش خواهند داد همچنین در
زمینه صادرات کیفیت بالا و قیمت‌های قابل رقابت این صنایع امکان توفیق ورود به
بازارهای جدید ارجی را دارند و علاقه مند می باشند از امکانات شرکتها و موسساتی که
در این زمینه فعال می باشند کمک بگیرند.

امکان ساخت تجهیزات هیدروژن سازی

قسمتهای اساسی واحد تولید هیدروژن در نیروگاه ها عبارتند از:

الکترولایزر

کمپرسور جهت پرکردن کپسولهای هیدروژن و ذخیره کردن آنها

تانکهای الکترولیت و آب تغذیه الکترولایزر

کپسولهای ذخیره هیدروژن

لوله ها و اتصالات و والها

سیستم های کنترل و ابزار دقیق

ترانسفور مرویکسو کننده جریان

تاکنون جهت نیروگاه های موجود در ایران تمام تجهیزات مذکور از خارج خریداری و

وراد می شده است و هیچ سازنده ای در ایران وجود ندارد که اقدام به سات

الکترولایزر و یا کمپرسورهای مورد استفاده جهت تولید هیدروژن از طریق الکترولیز

اب نماید.

از نظر تکنولوژی ساخت مشکل اصلی در ساخت الکترولایزر صفحات الکترو

می باشد که باید دارای سطوح زیاد و قابلیت تبادل الکترون در حد عالی باشد.

کمپرسور نیز از خارج خریداری می گردد و مسائل و مشکلات ان در کل بر میگردد به

امکانات داخلی در جهت ساخت کمپرسورهای به طور عموم مسلماً کمپرسورسازی

در ایران وجود ندارد و شرکت یا شرکت های موجود نیز که در این رابطه فعالیت دارند کار مونتاژ را انجام می دهند.

بقیه موارد غیر از بخشی از سیستم های کنترل و ابزار دقیق در ایران قابل تولید است.
در مورد خرید تکنولوژی ساخت از خارج در صورتیکه تنها خریدار تجهیزات تولید هیدروژن توانیر باشد مقرون به صرفه نیست و پیشنهاد نمی گردد.

از لحاظ ارتباط این تجهیزات با ظرفیت واحدهای بخاری باید گفت که هیچگونه ارتباطی وجود ندارد چون با افزایش ظرفیت واحد بخاری در صورتیکه مصرف هیدروژن کمی بالا رود می توان تعدا داخلی الکترولایزرها را افزایش داد(ایندر صورتی است که تجهیزات در داخل کشور قابل تولید باشد و الکتروایزرهای موجود نتواند که تمام نیازهای واحد را برطرف بنماید).

۶-۶ بررسی امکان ساخت تجهیزات جنبی نیروگاه ها

تجهیزات تصفیه اب نیروگاه ها

در کل سیستم های تصفیه اب در نیروگاه ها به سه بخش می توان تقسیم کرد:

الف: سیستم پیش تصفیه اب جهت تغذیه واحد اب مقطر سازی و یا برج خنک کن ترانسفورماتور

ب: سیستم تولید اب بی یون جهت مصرف واحد بخار و برج خنک کن هالر

ج: سیستم پالایش اب چگالیده شده

الف : سیستم پیش تصفیه به طور کلی شامل تجهیزات زیر می باشد:

الف) کلاریفایر

ب) تجهیزات همزن و جمع اوری لجن

ج) تجهیزات ابگیری و خشک سازی لجن

د) پمپ اب خام پمپ انتقال لجن پمپ های انتقال مواد شیمیایی و تزریق مواد

شیمیایی

ه) لوله کشی والو و اتصالات

و) سیستم های کنترل

تاکنون تقریباً در مورد تمام نیروگاه هایی که در ایران وجود دارند طراحی و یا خرید تجهیزات سیستم فوق از خارج صورت می پذیرفته است.

مسئلاً میتوان تمام این موارد را در ایران در حد قابل قبول طراحی نموده و ساخت.

شاید یکی از دلایلی که باعث شده تاکنون شرکت یا شرکتهای بزرگی در ایران تاسیس

نشوند که بتوانند کارهائی در زمینه طراحی و ساخت تجهیزات تصفیه اب در حد نیاز

نیروگاه های موجود انجام دهند مقرون به صرفه نبودن انجام این کار می باشد

شرکتهائی که نیز در این زمینه زمینه فال هستند خود دلال می باشند و یا کارهائی در

حد بسیار ابتدائی در این رابطه انجام داده اند بهر حال با صنعتی شدن کشور و افزایش

تقاضا روز به روز به سیستم های تصفیه اب نیاز بیشتری پیدا می شود و با توسعه و

ایجاد کارخانجاتی که بتوانند تجهیزات جنبی چنین سیستم هایی را تولید کنند می توان

در این مورد برنامه ریزی نمود.

ب: سیستم تولید اب بی یون جهت مصرف واحد بخار:

جهت تهیه اب مقطر مورد نیاز واحدهای بخاری می توان از روش های ممول که

تصفیه از طریق رزینهای تبادل یون است گرفته تا سیستم های مدرن که روش اسمز

معکوس و یا الکتروود یالیز همراه با ستون های رزینی تبادل یون است استفاده کرد.

تاکنون در ایران تمام واحدهای ولید اب بی یون که حتی بتوانند نیاز واحدهای بخاری

کوچک را برطرف کنند از خارج خریداری کرده اند.

در مورد دستگاههای تبخیر و تقطیر اب مانند تحقیقاتی در سالهای قبل در دانشگاه

صنعتی شریف انجام ذیرفته است ولی تاکنون دستگاهی که بتوانند در حد قابل قبول

اب مورد نیاز یک واحد کوچک را برآورده سازد ساخته نشده است.

تجهیزات اسمز معکوس از نظر تکنولوژی ساخت پیچیده و در ایران ساخته نشده

است.

در مورد سیستم های معمول تصفیه اب که روش تبادل یون از طریق رزینهای انیوی و

کاتیونی است کارهای کوچکی پذیرفته است ولیمی توان ادعا کرد که این سیستم

راحتی در حد نیروگاه های بزرگ می توان طراحی و ساخت و اجرا نمود البته هنوز در

زمینه ساخت رزینهای تبادل یون در ایران کار اساسی صورت نپذیرفته است و به طور کلی این گونه مواد از خارج وارد میشود.

ج: سیستم پالایش اب کندانس

این سیستم مشابه سیستم روش معمول تصفیه اب (تصفیه به روش رزینهای تبادل یون است) که هم می توان امکانات ساخت انها را در ایران فراهم نمود و هم اینکه چون صنایعزildی وجود دارند که بد اب تصفیه شده نیازدارند فالیت در این زمینه از لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه است.

به هر حال در صورتیکه تجهیزات تصفیه اب مورد نیاز نیروگاه ها که از لحاظ کیفیت قابل قبول می باشد و حتی با ظرفیت پایین در ایران ساخته میشود. میتوان به ان از دید تجهیزاتی که مستقل از ظرفیت واحد بخاری عمل کنند نگاه کرد.

سیستم تصفیه فاضلاب های نیروگاه

تقریباً مسائل و موارد مورد نیاز این سیستم نیز شبیه سیستم پیش تصفیه اب است و می تواند مستقل از ظرفیت واحد بخاری عمل نماید.

بویلر های کمکی نیروگاه

معمولاً بویلر های کمکی مورد نیاز نیروگاه های دارای ظرفیت است که با ظرفیت بویلرهای تولیدی ماشین سازی اراک ۱۱ تن بخار دراعت نزدیک است البته و فشار و درجه حرارت کار بویلر های کمکی نیروگاهها بیشتر از بویلر های تولیدی ماشین

سازی اراک می باشد و با توجه به فشار درجه حرارت کار بویلر معمولاً از نوع ساخته می شوند در صورتیکه در ماشین سازی اراک از نوع ساخته می شود اخیراً شرکت اذراب نسبت به تهیه و ساخت یک دستگاههای بخار کمکی از نوع مبادرت نمود که قابلیت ساخت بویلر های کمکی را در کارخانه مذکور نشان می دهد از انجائیکه تغییرات ظرفیت دیگ های بخار کمکی چندان تغییر در کل خروج تولید نمی کند بنابراین نمی توان بویلر های کمکی را عامل موثر در انتخاب ظرفیت نیروگاه دانست.

سوخت و سیستم سوخت رسانی

عملکرد سیستم سوخت رسانی عبارتست از عرضه سوت مورد نظر برای احتراق به مش ها اجزا تشیل دهنده واحد سخت رسانی بارتند از مخازن لوله ها گرم کننده های سوخت فیلترها پمپ ها و تجهیزات تنظیم و کنترل اندازه گیری. مشکلات طراحی سیستم سوت رسانی با توجه به اهمیت دستگاههای کنترل و فرمان بیشتر ربوطبه تجهیزات مذکور بوده طراحی و ساخت سایر تجهیزات از قبیل مخازن و گرم کننده فیلترها با پیچیدگی چندانیه همراه نیست.

در رابطه با امکانات و جنبه ای عینی ساخت تجهیزات سوخت رسانی کمبودی در ماشین سازیهای داخلی به چشم نمی خورد و کارخانجات ماشین سازی اراک و پارس از عهده این دستگاهها بر می آیند و کاهش یا افزایش ظرفیت نیروگاه تغییر چندانیه در

مشخصات تجهیزات و تاسیسات سوخت رسانی بوجد نمیآورد به طوری که امکان

ساخت ان غیر ممکن گردد بنابراین اثر ان بر روی ظرفیت نیروگاه موثر نخواهد بود.

مخازن ذخیره سوخت و سیستم سوخت رسانی:

مخازن ذخیره سوخت در ایران قابل ساخت و اجراست و تجهیزات سوخت رسانی

پمپها از خارج خریداری می گردند.

سیستم اطفای حریق

بعضی از شیرهای آتش نشنی مپ ها و بخش اعظم لوله های مورد نیاز در داخل قابل

ساخت است به طور کلی این سیستم ارتباط چندانی با ظرفیت واحد بخاری ندارد و

رد صورت ساخت اینگونه تجهیزات در داخل می توان انها را از جهت واحدهای

بزرگ نیز بکار برد.

جهت تعیین امکانات و تعمیرات در داخل کشور شرکت های اذر اب و ماشین سازی

اراک تعمیرات نیرو گروه شدید مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت کارگاه هر یک از

این شرکتها دارای ماشین الا و لوازم مخصوصی هستند که قابلیت انجام مقداری از

عملیات ساخت و یا تعمیرات دستگاههای نیروگاهی را در ایران دارا می باشند شرح

فعالیتهای عر یک از شرکتهای فوق و ماشین الات موجود در کارگاه این شرکتها به

شرح زیر می باشد:

الف) شرکت صنایع اذرب:

این شرکت دولتی بوده و یکی از شرکتهای تابعه سازمان گسترش صنایع ایران می باشد محل کارگاه صنایع اذرب در کیلومتر ۵ جاده اراک- قم می باشد این کارگاه در سال ۱۳۶۷ رسماً آغاز به کار نموده است.

کارگاه اذرب در ۱۱ هکتار از مجموع ۳۲ هکتار زمین قرار گرفته است.

این کارگاه ۷۰۰۰ متر مربع می باشد از ۱۸۰۰ پرسنل این شرکت تعداد ۷۰۰ نفر از آنان مهندس و تکنسین می باشد.

تقسیمات دفاتر مهندسی صنایع اذرب به شرح زیر است:

قسمت طراحی و مهندسی

قسمت مکانیک شامل:

بخشهای دیگهای بخار نیروگاهی صنعتی و دیگهای کوچک یکپارچه

بخش های مخازن فشار قوی و مبدلهای حرارتی

قسمت کنترل

قسمت کامپیوتر

کارگاه شرکت صنایع اذرب به دو بخش تقسیم گردیده است.

کارگاه فلزکاری سنگین

کارگاه ماشین کاری سنگین

تولیدات اصلی این شرکت عبارتند از:

دیگهای بخار نیروگاهی با قدرت ۲۵۰ مگاوات که البته بر اساس اظهارات مسوئیلین شرکت محدوده کاری و امتیاز اخذ شده شامل دیگهای نیروگاهی تا مرز ۶۶۰ مگاوات بوده و شرکت اذراب توانائی طراحی و ساخت و نصب دیگهای از ۱۰۰ مگاوات تا ۶۶۰ مگاوات را دارد.

۶-۷ امکانات ساخت و تعمیرات کارخانجات داخلی در ایران

شرکت اذر اب تاکنون قرارداد ۸ واحد دیگهای نیروگاهی با قدرت ۲۵۰ مگاوات را با شرکت توانیر انعقاد نموده است چهار از عدد از این دیگها در نیروگاه شهیدرجائی واقع در کیلومتر ۲۵ اتوبان کرج- قزوین نصب شده که دو عدد از آنها هم اکنون مشغول به کار می باشد.

دیگهای صنعتی و دیگهای و کوچک یکپارچه

مبدلهای حرارتی

راکتور برای صنایع شیمیایی

مخازن فشار متوسط و فشار قوی

مخازن فولادی (ضد زنگ)

پوسته کوره سیمان سازی

سازه های فلزی و فولادی

نصب و برپائی دیگهای بخار و اجزا جنبی انها

نصب و برپائی مخازن تحت فشار

از نظر همکاری با شرکت های خارجی در مورد انتقال تکنولوژی و لیسانس ساخت شرکت اذر اب قراردادی با شرکتهای از کشور ژاپن برای طراحی و ساخت و سیستم های کنترل کیفی دیگهای بخار بزرگ مخازن تحت فشار و مبدلهای حرارتی منقد نموده است.

کارگاه فلز کاری سنگی شرکت اذر اب شامل دستگاههای زیر می باشد:

دو عدد جرثقیل سقفی دروازه ای با ظرفیت ۷۵ تن و یک عدد با ظرفیت ۵۰ تن که در داخل سالن کارگاه فلزکاری سنگین کار می کنند.

دهنده این جرثقیلها ۱۸ متر بوده و ارتفاع مفید در زیر قلاب جرثقیلها ۱۸ متر است.

دستگاه شن پاش برای صفحات فلزی مشخصات زیر:

طول صفحه ۱۴۰۰۰ میلیمتر

پهنای صفحه ۴۰۰۰ میلیمتر

ضخامت صفحه ۱۲۰ میلیمتر

دستگاههای برش گازی (اکسی استیلن یا مشعلهای لیزری) دارای مشخصات زیر:

طول صفحه ۱۵۰۰۰ میلیمتر

پهنای صفحه ۴۰۰۰ میلیمتر

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

ضخامت صفحه ۲۵۰ میلیمتر

دستگاه لبه تراش برای لبه تراشی ۴۵ درجه و شکل ۷ دارای مشخصات زیر

طول صفحه ۱۲۰۰۰ میلیمتر

پهنای صفحه ۴۰۰۰ میلیمتر

ضخامت صفحه ۱۵۰ میلیمتر

دستگاههای خم کن و نورد ه شرح زیر:

یک نورد سه غلطکی

یک نورد چهار غلطکی

خم کن سرد با مشخصات زیر:

پهنای صفحه ۴۰۰۰ میلیمتر

ضخامت صفحه ۸۰ میلیمتر

خم کن گرم با مشخصات زیر:

پهنای صفحه ۲۰۰۰ میلیمتر

ضخامت صفحه ۲۵۰ میلیمتر

دستگاه جوش دروازه ای با مشخصات زیر:

طول حرکت افقی ۶۰۰۰ میلیمتر

طول رکت عمودی ۶۰۰۰ میلیمتر

دستگاه خم کن لوله (کنترل شده توسط دستگاههای اتوماتیک کامپیوتری) با

مشخصات زیر:

بزرگترین قطر لوله جهت خم کاری ۴۵۸ میلیمتر

بزرگترین ضخامت دیواره لوله ۴۰ میلیمتر

شعاع خم در لوله ها ۴/۵ تا ۶ قطر لوله

دو عدد دریل رادیان نصب شده بر روی یک بستر با مشخصات زیر:

حرکت هریک از درلها در امتاد ستون ۱۰۰۰۰ میلیمتر

شعاع چرخش ۳۰۰۰ میلیمتر

قطر مته گیر ۷۵ میلیمتر

کوره تنش زدائی با مشخصات زیر:

طول ۲۰۰۰۰ میلیمتر

عرض ۵۰۰۰ میلیمتر

ارتفاع ۶۰۰۰ میلیمتر

حداکثر وزن قابل حمل بر روی میز متحرک ۱۵۰ تن

بیشترین درجه حرارت کوره ۱۳۰۰ درجه سانتی گراد

ترموکوپل نصب شده در داخل کوره همراه با شباتهای لازمه ۱۲ عدد

کنترل ابعاد با دستگاه نظارت

کارگاه ماشین کاری سنگین صنایع اذراب شامل ۳ عدد سالن می باشد:

سالن اول دارای جرثقیل سقفی دروازه ای با ظرفیت ۳۵ تن می باشد در داخل این

سالن دستگاههای زیر وجود دارد:

دستگاه فرزکاری کامپیوتری با ستون متحرک و کلگی چند کاره و سه بعدی با مشخصه

زیر:

محور ۱۰۰۰ میلیمتر

محور ۱۰۰۰ میلیمتر

محور ۱۰۰۰ میلیمتر

سه عدد دستگاه تراش افقی با مشخصات زیر:

قطر کارگیر ۱۰۰۰ میلیمتر

طول کارگیر ۵۵۰۰ میلیمتر

وزن سنگین ترین قطعه قابل حمل بر روی دستگاه تراش ۱۰ تن

دستگاه تراش ۸ محوره با مشخصات زیر:

دو دست محور هر کدام شامل ۴ محور مجزا از هم که توسط دستگاه اتوماتیک

کامپیوتری کنترل می گردد.

دو عدد دستگاه دریل از نوع جهت انجام ماشین کاری بر روی صفحات نگه دارنده

لوله در داخل گرمکنها با مشخصات زیر: ابعاد میز ۱۵۰۰*۱۵۰۰ میلیمتر

سه عدد دستگاه تراش افقی برای انجام عملیات داخل و سوراخ تراشی با مشخصات زیر:

دستگاه اندازه گیر اتوماتیک:

قطرکاری ۲۰۰۰ میلیمتر

ارتفاع ۱۱۰۰ میلیمتر

وزن قطعه برای انجام عملیات ماشین کاری ۱۵ تن

دو عدد ابزار گیر که یکی از آنها حرکت زاویه ای دارد و دیگر دارای ۴ محل برای نگه دارنده ابزار تراش را دارد.

سالن دوم دارای جرثقیل سقفی دروازه ای با ظرفیت ۳۰ تن می باشد دستگاههای زیر در این سالن استقرار یافته اند:

دو عدد دستگاه سوراخ تراش (بورینگ) عمودی با مشخصات زیر:

طول میز ۳۰۰۰ میلیمتر

ارتفاع ۲۰۰۰ میلیمتر

وزن قطعه برای انجام عملیات ماشین کاری ۴۰ تن

دو عدد ابزار گیر که یکی از آنها حرکت دورانی دارد

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

دستگاه اندازه گیر اتوماتیک

دو عدد دستگاه فرزوبورینگ با مشخصات زیر:

دستگاه اندازه گیر در محورهای

قطر ابزار گیر ۱۰۰ میلیمتر

میز ثابت

طول حرکت در محور ۶۰۰۰ میلیمتر

طول حرکت در محور ۲۰۰۰ میلیمتر

طول حرکت در محور ۱۰۰۰ میلیمتر

میکرو متر اندازه گیری بر روی سه نظام

سالن سوم شامل دو عدد جرثقیل سقفی دروازه ای با ظرفیت ۷۵ تن می باشد

دستگاههای دیگر این سالن عبارتند از:

دستگاه تراش افقی با مشخصات زیر:

قطر کارگیر ۵۰۰۰ میلیمتر

ارتفاع: ۴۰۰۰ میلیمتر

وزن قطعه تراشکاری ۷۰ تن

کلگی یکطرفه برای انجام عملیات داخل تراشی

ملحقات برای تراش زاویه ای

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooch.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

وسایل لازم برای پیچ تراش

سه سرعت ۰-۶ دور بر دقیقه

۱۸ دور بر دقیقه

۵۰ دور بر دقیقه

کوچکترین قطر سوراخ قابل تراشکاری ۰.۴۵ میلیمتر

یک عدد دستگاه تراش افقی دارای مشخصات زیر

قطر کارگیر ۱۲۰۰۰ میلیمتر

ارتفاع ۵۰۰۰ میلیمتر

کنترل اتوماتیک توسط دستگاه کامپیوتر

دارای وسیله تراش زاویه در داخل و خارج

دو عدد ابزار گیر

حرکت میز ۲۰۰۰ میلیمتر

قطر میز ۸۰۰۰ میلیمتر

سه دستگاه فرزوبرینگ افقی با مشخصات زیر:

اندازه میز ۳۶۰۰۰ میلیمتر

تک حرکت با اندازه ۱۶۰۰۰ میلیمتر

دو حرکت عمودی ۴۵۰۰ میلیمتر

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

یک حرکت عمودی ۵۰۰ میلیمتر

قطر ابزار گیر ۲۲۰ میلیمتر

حرکت ابزار گیر ۱۵۰۰ میلیمتر

ابعاد ابزار گیر ۴۵۰ * ۴۵۰ میلیمتر

کنترل توسط

کمترین ارتفاع از میز روی زمین ۳۰۰ میلیمتر

ابعاد میز اندازه گیر ۲۵۰۰ * ۲۵۰۰ میلیمتر

حداکثر وزن قطعه مورد تراشکاری ۳۰ تن

قسمت آزمایشگاه و آزمایشمواد به صورت غیر مخرب:

تجهیزات آزمایشگاه عبارتند از:

دستگاه آزمایش کشش خم و فشار باظرفیت یک صد تن

دستگاه آزمایش ضربه از نوع ۷ شکل

سختی سنج

محفظه جهت آزمایش مواد در شرایط ۸۰- درجه تا ۲۲۰ درجه سانتی گراد

دستگاه تنظیم و کالیبره نمودن فشارسنجها

دستگاه تجزیه اب

آزمایشات غیر مخربی که در این آزمایشگاه انجام می گیرند عبارتند از:

ازمایش ترک یابی از طریق نفوذی

ازمایش ترک یابی توسط ذرات مغناطیسی

ازمایش اشعه ایکس و عکس برداری توسط اشعه گاما

از نظر استاندارد مخازن فشار قوی شرکت اذر اب مجاز به استفاده ز مهر با حروف می

باشد

آموزشگاه جوشکاری هر ساله تعداد ۱۵۰ جوشکار در تمام زمینه های جوشکاری

مانند برشکاری و جوشکاری قوس حفاظت شده درآموزشگاه این شرکت تعلیم می

بینند هر جوشکار پس از انجام امتحانات لازم باید مدت سه ماه به عملیات جوشکاری

در کارگاه مشغول می باشد.

قابلیتهایی دستیابی به کارگاه شرکت صنایع اذر اب این رکت دستیابی کامل به جاده و

راه آهن داشته به طوریکه می توان اجزا توربین بخار و ژنراتور تا ظرفیت ۲۵۰ مگاوات

را بدون هیچگونه مشکلی به کارگاهاین شرکت حمل نمود.

نتایج بدست آمده حاصل از بررسی وضعیت شرکت صنایع اذر ابو انجام ماشینکاری بر

روی اجزا توربین و ژنراتور در زیر نشان داده شده است :

ماشین کاری	ساخت	اجزا
*		پوسته خارجی قسمت فشار قوی و متوسط
*		پوسته داخلی قسمت فشار قوی و متوسط
*	*	لوله خروجی قسمت فشار ضعیف
*	*	پوسته فشار ضعیف
*	*	کلیه ی پایه های توربین
*		شیرهای فشار قوی و متوسط
*	*	بدنه استاتور
*	*	یاتاقنهای انتهائی
*	*	اجزا و دستگاههای جنبی توربین و ژنراتور

جدول ۶-۱۷

ب) شرکت تعمیرات نیرو:

این شرکت دولتی بوده و تنها سهامدار آن شرکت توانیر می باشد شرکت تعمیرات نیرو سرمایه گذاری بسیار زیادی برای تعمیرات ترانسها و دستگاههای سنگین از قبیل ترانسهای بزرگ و دستگاه بالانس جهت تعمیرات محورهای توربین نموده است.

محل کارگاه شرکت تعمیرات نیرو در کرج است که ۱۵۰ کیلومتر از تهران دور می باشد این شرکت با ۶۰۰ نفر پرسنل که ۵۵ نفر آنها مهندس و ۲۵۰ نفر آن تکنسین می

باشند مشغول به کار می باشند از بین مهندسین و تکنسینهای شاغل در این شرکت

تعداد ۸ مهندس و ۱۰ تکنسین در قسمت مهندسی و ۴ مهندس و ۶ تکنسین در

قسمت کنترل کیفی مشغول به کار می باشند.

اکثر فعالیت شرکت تعمیرات نیرو در زمینه تعمیرات دستگاه های زیر می باشد:

ترانسهای مختلف

دیافراگم و لوله های داغ توربینهای گاز موتورهای انکرون

تعمیر یاتاقانهای مختلف

تعمیرات محور

دستگاههای موجود در کارگاه تعمیرات سنگین این شرکت در دو سالن مستقر می

باشند

سالن اول دارای طول ۹۰ و عرض ۱۵ متر است که ۲۵ متر است که ۲۵ متر از آن

دارای ریل برای حمل دستگاه های سنگین بداخل کارگاه می باشد جرثقیلهای موجود

در این کارگاه از نوع دروازه ای و ثقفی بوده و ظرفیت آنها زیر می باشد:

۲۲۰ + ۲۵ تن با ارتفاع مفید ۱۶ متر در زیر قلاب جرثقیل

۱۰ تن با ارتفاع مفید ۱۰ متر در زیر قلاب جرثقیل

ابعاد درب ورودی به این سالن ۷*۴ متر است

سالن دوم دارای طول ۱۲۰ متر و عرض ۲۵ متر می باشد مشخصات جرثقیلهای نصب

شده در این کارگاه به شرح زیر می باشد:

۸۰ تن + ۴۰ تن حدود ۱۰ متر ارتفاع مفید قلاب

۴۰ تن + ۴ تن حدود ۱۰ متر ارتفاع مفید قلاب

در این سالن ماشین های ابزار برای انجام عملیات تعمیرات بر روی روتر استقرار یافته

است

مشخصات این ماشینهای تراش بقرار زیر می باشد:

ماشین تراش با قابلیت کاری به شرح زیر:

ماکزیمم طول قطعه ۱۶۰۰۰ میلیمتر

ماکزیمم قطر قطعه ۴۰۰۰ میلیمتر

ماکزیمم وزن روتر که می توان بر روی دستگاه بست ۱۵۰ تن

این دستگاه تراش را فقط می توان برای تراشکاری نهائی چرخهای بهم اتصال یافته

مورد استفاده قرار داد.

ازامکانات دیگر شرکت تعمیرات نیرو می توان سالن تعمیر ترانسها را نام برد که در

حال تکمیل می باشد دستگاه بالانس و محل مناسب برای انجام عملیات بالانس در

خلا با وسایل شنک تا وزن ۰ تن نیز به کشور چین سفارش داده شده است.

کارگاه سبک این شرکت دارای ماشین های تراش و دستگاه های مختلف به شرح زیر

می باشد:

دستگاه فرز بورینگ با مشخصات زیر:

قطر بورینگ کاری ۲۰۰۰ میلیمتر

ارتفاع ۲۵۰۰ میلیمتر

وزن قطعه ای که می توان بر روی میز گذاشت ۱۲ تن

ابزار گیر با چهار محل برای نگه داری ابزار

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

سی کپی هیدرولیکی

دستگاه فرز افقی با مشخصات زیر

طول محور ۲۰۰۰ میلیمتر

طول محور ۲۰۰۰ میلیمتر

طول محور ۲۰۰۰ میلیمتر

اندازه میز چرخان ۱۶۰۰*۱۶۰۰ میلیمتر

دستگاه درل قابل حمل

دستگاه صفحه تراش با مشخصات زیر

طول محور ۶۰۰۰ میلیمتر

طول محور ۱۰۰۰ میلیمتر

پهنای میز ۱۰۰۰ میلیمتر

چند دستگاه تراش کوچک با مشخصات زیر

قطر کارگیر از ۵۰۰ تا ۱۵۰۰ میلیمتر

فاصله ما بین سه نظام ۳۰۰۰ میلیمتر

یکی از این دستگاه تراش دارای دستگاه هیدرولیک می باشد

دستگاه فرز با مشخصات زیر

حرکت در محور ۵۰۰ میلیمتر

اندازه میز ۵۰*۵۰۰ میلیمتر

دارای دستگاه برای انجام ماشین کاریهای حساس

قابلیت دستیابی به کارگاه

محل کارگاه تعمیرات به جاده و شبکه راه آهن سراسری دسترسی داشته و از نظر حمل

اجزا سنگین توربین بخار و ژنراتور تا ظرفیت ۳۵۰ مگاوات هیچگونه مشکلی وجود

ندارد.

نتیجه بررسی کارگاه شرکت تعمیرات نیرو

با بررسی کامل کارگاه شرکت تعمیران نیرو می توان چنین اظهار نظر نمود که تعمیرات

اجزای توربین بخار و استاتور و ژنراتور را می توان با تغییرات جزئی در ساختمان

کارگاه انجام داد البته برای تکمیل دستگاههای می یابد سرمایه گذاری بیشتری انجام

می پذیرد دستگاههایی که هم اکنون در کارگاه موجود می باشد برای تنظیم پاره ای از

وسائل نی در طول دوران نصب مناسب می باشند.

فصل هفتم

نتیجه گیری و پیشنهادات از مطالعات انجام

شده در پروژه

در این پروژه ارزیابی ظرفیت واحد های نیروگاه های بخاری بر اساس تعیین هزینه

اولیه ، هزینه جاری ، امکانات ساخت داخل کشور - امکانات راه ها - و امکان

تعمیرات در داخل کشور - پایداری و قابلیت اطمینان شبکه و سایر پارامتر های عمده

دیگر انجام شده است

ظرفیت استاندارد واحد های نیروگاه های بخاری در ۳ محدوده ۲۵۰ - ۳۲۰ و ۵۰۰ مگاواتی دسته بندی می شود .

محدوده ۲۵۰ مگاوات از نقطه نظر اهمیت به موضوع ساخت داخل در اولویت قرار دارد . محدوده ۵۰۰ مگاوات از نقطه نظر اقتصادی قابل توجه می باشد . و در محدوده ۳۲۰ مگاوات هر دو مورد ساخت داخل کشور و مسائل اقتصادی در نظر گرفته شده و حالت وسط را به خود اختصاص می دهد .

با توجه به نمودار ها می توان دریافت که هر چه شبکه وسیعتر و بزرگتر می گردد . افت فرکانس در قبال خروج واحد ها کمتر می گردد و شبکه بالنسبه پایدار تر خواهد بود و نهایتا بایستی گفت که با توجه به نمودار هایی که بررسی شد . در شبکه آینده واحد هایی با ظرفیت تا ۶۳۰ مگاوات بدون هیچگونه مزاحمتی از لحاظ مسئله پایداری فرکانس می توانند بمنظور نصب مورد مطالعه و بررسی قرار گیرند

در این قسمت سعی می شود بر اساس نتایج بدست آمده در قسمت های مختلف این مطالعه ، نتیجه گیری کلی را بیان کرده و ارائه طریقی در زمینه انتخاب ظرفیت مناسب

برای واحد های بخاری آینده با توجه به بهبود قابلیت اطمینان سیستم تولید سراسری کشور و تغذیه مطمئن تر مشترکین انجام شود .

نتایج بررسی های این گزارش نشان داده است . هرچه ظرفیت واحد های سیستم کوچکتر انتخاب شوند در حالیکه ظرفیت ذخیره یکسان باشد . شاخص های قابلیت اطمینان سیستم بهبود می یابند . کاهش ظرفیت واحد ها و بالطبع افزایش تعداد واحد های موجود کاهش احتمالات خروج ظرفیت سیستم می گردد و بالطبع سبب بهبود قابلیت اطمینان آن می شوند . مثلاً احتمال خروج ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات در یک سیستم ۱۰۰ ماشینه (وقتی ظرفیت ماشین ها = ۱۰ مگاوات باشند) ، به مراتب کمتر از احتمال خروج همین میزان ظرفیت در یک سیستم ۵۰ ماشینه (وقتی ظرفیت ماشین ها ۲۰ مگاوات باشد) میباشد . از طرفی مشاهده کردید که در مطالعه قابلیت اطمینان سیستم تولید سراسری کشور شاخص های قابلیت اطمینان بدست آمده بر اساس میزان نا آمادگی واحد ها به مراتب بدتر از شاخص های بدست آمده بر اساس نرخ خروج اجباری ($f.o.r$) آنها می باشد . که علت آن اختلاف زیاد بین پارامتر آمادگی و نرخ خروج اجباری واحد ها می باشد . محدودیت های ناشی از کمبود سوخت ، آب و قطعه یدکی و زمان زیاد تعمیرات عوامل اصلی این اختلاف هستند . هر چند پارامتر نرخ خروج اجباری تقریب خوبی برای نا آمادگی واحد ها در آینده می باشند و در اکثر مطالعات بررسی ظرفیت مورد نیاز آینده سیستم های تولید مورد استفاده قرار می

گیرند. لیکن در مطالعه سیستم تولید سراسری کشور نتایج بدست آمده بر اساس F.O.R بخصوص برای سال ۱۳۷۰ از دقت مناسبی برخوردار نیست. البته چون از نتایج مطالعات جهت مقایسه طرح های مختلف توسعه تولید استفاده می شود. این عدم دقت تاثیر چندانی در مقایسه آنها ندارد با فرض به مدار آمدن واحد های بخاری، گازی و سیکل ترکیبی برنامه ریزی شده در حال ساخت در سال ۱۳۷۸، شاخصهای قابلیت اطمینان سیستم، بهبود چشمگیری نسبت به سال ۱۳۷۰ پیدا می کنند. نکته ای که بایستی بدان توجه شود، مساوی بودن ظرفیت ذخیره سیستم در دو سال مذکور می باشد.

در اولین پنجساله از سال ۷۸ یعنی در سال ۸۳ برای تامین بار نیازمند ۹۰۰۰ مگاوات ظرفیت نصب شده جدید بودیم. که برای تامین این میزان قدرت مورد نیاز در طرح های توسعه از تعداد مختلف واحد های بخاری، با ظرفیت های ۲۵۰-۳۲۰-۴۰۰-۵۰۰-۶۳۰-۸۰۰ مگاوات مورد بررسی قرار گرفتند.

عیب اساسی واحد های بزرگتر، نرخ خروج اجباری بالای آنها می باشد که تاثیر بسزائی بر شاخص های قابلیت اطمینان سیستم می گذارد. برای بدست آوردن شاخص های قابلیت اطمینان یکسان در بالاترین میزان، در طرح های ۲ تا ۶ تعداد واحد های بیشتری، مورد نیاز است. به عبارت بهتر برای داشتن شاخص ریسک یکسان در طرح های مختلف توسعه تولید مجبور به افزایش میزان ظرفیت ذخیره

سیستم میباشیم . با توجه به بهتر بودن شاخص های قابلیت اطمینان در طرح قبلی مقادیر آنها به عنوان مبنا برای سیستم انتخاب شده و با افزایش تعداد واحد ها در دیگر طرح ها سعی در رساندن شاخص ریسک سیستم به مقدار مبنا شده است . افزایش واحد ها در طرح توسعه شماره بعدی به تعداد یک واحد و در طرح توسعه شماره بعدی به تعداد ۵ واحد می باشد . برای داشتن شاخص ریسک خاموشی ۲ روز در سال در طرح شماره ۱ به ۳۶ واحد بخاری ۲۵۰ مگاواتی نیاز است . در حالیکه در توسعه طرح شماره ۶ به ۱۷ واحد بخاری ۸۰۰ مگاواتی نیاز است بررسی شاخص های قابلیت اطمینان سیستم تولید سراسری نشان می دهد که تامین ظرفیت مورد نیاز توسط ۲۹ واحد ۳۲۰ مگاواتی یا ۲۴ واحد ۴۰۰ مگاواتی و یا توسط ۲۰ واحد ۵۰۰ مگاواتی شاخص های ریسک مساوی با تقریبا ۲/۵ روز در سال برای سیستم ایجاد می کنند . در حالی که ظرفیت ذخیره سیستم در حالت های فوق متفاوت می باشد . اضافه ظرفیت ذخیره سیستم نسبت به طرح مبنا بترتیب ۲۸۰-۶۰۰ و ۱۰۰۰ مگاوات می باشد . اضافه ظرفیت ذخیره سیستم در صورت استفاده از واحد های بخاری ۸۰۰ مگاواتی برای تامین بار مورد نیاز و داشتن همان شاخص ریسک خاموشی معادل ۳۸۰۰ مگاوات می باشد . که افزایش هزینه جهت بهبود قابلیت اطمینان سیستم تا آنجا قابل توجه است که افزایش هزینه جهت بهبود قابلیت اطمینان بیشتر از سود اقتصادی ناشی از بهبود قابلیت اطمینان میگردد .

بررسی طرح های توسعه مختلف با فرض یکسان بودن میزان آمادگی واحد ها نشان میدهد که تا طرح شماره ۵ برای داشتن شاخص ریسک خاموشی یکسان اختلاف قابل ملاحظه ای بین شاخص های سیستم وجود ندارد که این بدان معناست که در کلیه طرح ها برای رسیدن به شاخص ریسک خاموشی معادل با طرح شماره ۱ تنها اضافه نمودن یک واحد به تعداد واحد های قبلی کافی است . لیکن در طرح شماره ۶ با اضافه نمودن دو واحد این کار عملی می شود .

با توجه به اینکه در شاخص های قابلیت اطمینان مختلف ، اندازه مناسب واحد برای تامین هر سطح ریسک خاموشی استاندارد برای سیستم تولید سراسری میتوان اندازه مناسب واحد های بخاری جدید را انتخاب نمود .

اصولا در کلیه سیستم های مدرن یک شاخص ریسک خاموشی استاندارد مشخص می شود و طرح های توسعه تولید برای برآوردن آن شاخص مطالعه طراحی و نصب میشوند . نمونه ای از شاخص های ریسک خاموشی استاندارد کشورهای مختلف در جدول شماره ۱۵ نشان داده شده است .

ضریب *LOLE* با تعداد روز های دارای قطعی بار شاخص ریسک خاموشی است که در اغلب کشورها بخصوص در سیستم هایی که دارای تعداد زیاد نیروگاه های حرارتی هستند ، بکار میرود مقادیر مورد استفاده این شاخص در شرکت های مختلف برق ظاهرا یکسان نمی باشد . برای مثال در شرکتهای برق کشور های اروپایی مقدار آن بین

۰/۲ تا ۵ روز در سال تغییر می کند . در حالی که در شرکت های برق کشورهای

آمریکا و کانادا و استرالیا مقادیری بین ۰/۱ تا ۰/۲ در سال انتخاب می شود .

با در نظر گرفتن مطالب گذشته میتوان اظهار داشت که دستگاه های سنگین و بزرگ در

نیروگاه عبارتند از ترانس - توربین - روتور و استاتور ژنراتور در صورتی که ترانس

های اصلی به صورت سه فاز خیلی سنگین و بزرگ باشند میتوان آنها را سه واحد تک

فاز انتخاب نمود که در این حالت وزن هر ترانس حداقل نصف میگردد . با افزایش

تعداد سیلندرهای قسمت فشار ضعیف میتوان از وزن محور فشار ضعیف کاسته شود .

وزن روتور و استاتور ژنراتور هم بستگی کامل به تکنولوژی و نحوه ساخت سازندگان

مختلف دارد . به طور کلی روتور و استاتور ژنراتور تا ۵۵۰ مگاوات را میتوان در اکثر

جاده های ایران حمل نمود و به مقصد (که معمولا اطراف شهرهای بزرگ و صنعتی)

میباشد رساند .

به طور خلاصه می توان نتیجه گرفت کهخ اجزاء و تجهیزات نیروگاه تا ۵۵۰ مگاوات

را میتوان در اکثر جاده های اصلی مقصد که معمولا نزدیک شهرهای بزرگ و صنعتی

میباشد حمل نمود.

عوامل مختلف در تعیین ظرفیت واحد نیروگاهی در بخش های مختلف پروژه به

تفصیل بحث و بررسی گردید . در بخش چهارم خلاصه مطالعات بخشهای گذشته و

نتایج مطالعه ارائه شده است. مسائل اقتصادی با توجه به قابلیت اطمینان شبکه و مسئله استفاده از ساخت داخل که اهمیت بیشتری نسبت به سایر عوامل برخوردار هستند، بطور جامع مورد بررسی قرار گرفتند.

همانگونه که در بخش ۵-۴ ارزیابی ظرفیت های مختلف واحد های نیروگاهی گفته شد صرفنظر از مسئله استفاده بیشتر از امکانات ساخت داخل ظرفیت اقتصادی حائل برای ۱۰ سال آینده واحد ۵۰۰ مگاواتی می باشد و چنانکه عدم دقتی برابر ۵۰ درصد در هزینه های سرمایه گذاری در نظر گرفته شود ظرفیت اقتصادی واحد ها در محدوده ای بین ۳۰۰ الی ۵۵۰ مگاوات می تواند باشد. ولی با توجه به اینکه بدون شک استفاده بیشتر از امکانات ساخت داخل نتایج قابل توجهی از قبیل افزایش اشتغال کاهش وابستگی صنعتی و سیاسی در درازمدت و کاهش هزینه های سرمایه گذاری ارزی را در بر خواهد داشت. اثر وزن دادن به امکانات ساخت داخل نیز بررسی شده است. با توجه به نتایج بدست آمده از مطالعات اقتصادی و مسئله ساخت داخل و با توجه به اینکه اگر هزینه های واحد ۵۰۰ مگاواتی ۱۰۰ در نظر گرفته شود هزینه واحد های حدود ۲۵۰ مگاواتی ۱۰۴ واحد های حدود ۳۲۰ مگاواتی حدود ۱۰۱/۸ خواهد شد جدول ۱-۶-۴ چنانچه از نظر اقتصادی مزایای فوق الذکر را در مجموع معادل ۴ الی ۲ درصد قیمت کل سرمایه گذاری اولیه و هزینه های جاری واحد نیروگاهی در طول عمر ۳۰ سال نیروگاه ارزیابی گردد. با توجه به مطالعات و نتایج حاصل از نظر

استفاده بیشتر از امکانات ساخت داخل واحد های با ظرفیت بین ۲۵۰ و یا ۳۰۰ مگاوات در ارجحیت خواهند بود .

با توجه به بررسیهای به عمل آمده تجهیزات نیروگاهی را می توان کلا به دو بخش تقسیم بندی نمود.

تجهیزات اصلی نیروگاه

شامل توربین و ژنراتور بویلر و برج خنک کن اصلی و نیروگاه می باشد که معمولاً تبیین ظرفیت واحدهای نیروگاههای بخاری بر اساس ظرفیت این تجهیزات صورت می گیرد.

با توجه به امکانات شرکت اذراب و شرکتهای دیگر برای ساخت اجزا ثابت توربین بخار و ژنراتور تا ظرفیت ۲۵۰ مگاوات می توان نتیجه گرفت برای بدست آوردن ساخت کامل توربین برای واحدهای تا ظرفیت ۳۵۰ مگاوات بیش از ظرفیت های دیگر امکانات ساخت داخلی وجود خواهد داشت و به طور کلی می توان نتیجه گرفت پیچیدگی و معضلات واحدهای با ظرفیت پایین کمتر از واحدهایی با ظرفیت بالا می باشد.

امکان س بویلر با ظرفیت ۶۶۰ م در حال حاضر موجود است و در صورت نیاز به بویلرهای با ظرفیت بالاتر از این صنایع آمادگی بنامه ریزی روی ظرفیتهای بالاتر را نیز دارد ولی نباید قابلیت اطمینان از ط و س واحدهایی با ظرفیت ۲۵۰ م را توسط

شرکت اذر اب پوشیده نگه داشت و تجارب حاصل از ساخت این ظرفیت از بویلر را می توان با ساخت و احداث مجدد واحدهایی با همین ظرفیت افزایش داد و به طور کلی در بها نیز پیچیدگی ساخت بویلر های با ظرفیت پایین کمتر از ساخت واحد هایی با ظرفیت بالا می باشد از انجائیکه که به علت کمبود اب معمولا برج خنک کن خشک برای سیستم خنک کن انتخاب می گردد علیهذا برای خنک کن تر نمی تواند برای کلیه نیروگاه های کشور ماخذ قرارگیرد بنابراین برج خنک کن خشک مبنای انتخاب ظرفیت قرار می گیرد.

Abstract

Modified Station capacity definition is done by different factors it means that we can define some of these factors as mathematical variables. And show the effects by formulas and curves, such as the station price, fuel, services etc.

The bigger the station, the wider use. The frequency shortage will reduce due to unit exit and the network will be stable. By choosing the unit capacities more little, if the saving capacity is unique, the accuracy abilities of the system rise. The capacity reduction and so the unit number increment causes probability of system capacity exit.

The main disadvantage of bigger units is the forcing exit rate of them that has a big effect on accuracy of the system

The cost increment for improving the accuracy is meaningful if the increment is used for improvement of accuracy more than the commercial profit.

The big and high equipments are turbines, transformers, generator rotor and stator, if the 3phase transformers are too big, we can use 3 one phase transformers that in this case the transformer weight is reduced to half.

The rotor and stator weight is fully related to technology and the production method.

مراجع:

1- power systems analysis . arthur r . bergen

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

2- elements of power system analysis *william d. stevenson*

۱- بررسی سیستم های مدرن انرژی الکتریکی تالیف *kothari & nagrath*

ترجمه دکتر عابدی

۲- اطلاعات و امار از شرکت توانیر

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

Filename: Document1
Directory:
Template: C:\Documents and Settings\hadi tahaghoghi\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: Bahare delkash
Keywords:
Comments:
Creation Date: 3/28/2012 5:40:00 PM
Change Number: 1
Last Saved On:
Last Saved By: H.H
Total Editing Time: 2 Minutes
Last Printed On: 3/28/2012 5:40:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 218
Number of Words: 24,040 (approx.)
Number of Characters: 137,028 (approx.)